

SLAMNIK

GLASILO OBČIN DOMŽALE, LUKOVIČA IN MORAVČE

Iščimo poti
med ljudmi,
starimi,
mladimi,
srečnimi,
žalostnimi
vse dni.

JELKA MAJ

PRIREDITEV OB SLOVENSKEM KULTURNEM PRAZNIKU

Kdo zna noč temno razjasnit', ki tare duha...

V dvorani Kina Domžale je bila 2. februarja 1995 osrednja občinska prireditev ob slovenskem kulturnem prazniku, ki sta jo pripravili Občina Domžale in Zveza kulturnih organizacij Domžale.

»Slovenski kulturni praznik, ki smo ga zavezno in premišljeno uvrstili med svoje velike dneve, je vsako leto dan, ki ga vsaj del intelektualne in razmišljajoče javnosti nameni ovrednotenju našega slovenstva, mislim o narodu in njegovem trenutku. Je priložnost, ko lahko natančneje usmerimo pogled na svojo narodno bit in mesto ter možnosti, ki jih narod daje posamezniku, vsakemu izmed nas, ki mu pripadamo,« je med drugim dejala slavnostna govornica Cveta Zalokar Oražem, županja Občine Domžale, in nadaljevala:

»Vse več ljudi čudi, da nam je priložnost, ki sta jo dajala slovenska pomlad in prebujenje, spolzela iz naših rok. Pa pri tem ne gre toliko za materialno stran našega življenja, saj se ta na srečo izboljšuje. Ne, s tem mislim na duhovno bit in notranje občutenje sveta okoli nas, na možnost večje duhovne povezanosti in rasti. Nesloga, omahljivost, zgubljena vera, pehanje za prestiž, nezaupanje v vsakogar. Zato je včasih mnogim izmed nas težko pri srcu, ko gledamo, kako se ne znamo spoštovati, ceniti, kako se ne znamo sprejemati in dopuščati različnosti. In takrat pekel ni nekje daleč pod zemljo, ampak tu, čisto blizu – pekel je naš način življenja, naša obsojanja, naše vezanosti na star način uravnavanja odnosov. Moramo res ostati »prepirljivi« potomci svojih prepirljivih in s sovraštvom prežetih

prednikov,« kot se sprašuje esejist Denis Poniž. Bomo zmogli v letu, ko cel svet proslavlja 50-letnico zmage nad nacizmom in fašizmom, mi, Slovenci, preseči duhovno in nazorsko razcepjenost, ali pa bo starejšim generacijam ponovno uspelo s tem strupom zastrupiti mlade in neobremenjene ljudi?»

Med drugim se županja v govoru sprašuje: »Mar ljudje ne znamo več ohraniti lastne drže in premisliti z lastno glavo? Bomo pustili, da nas bodo spet vodili drugi, kričarji, agitatorji, vojskovodje, ideologi, grambežljivi špekulanti, mešetarji. Bomo vsi skupaj uspeli spoznati, poučeni od zgo-

dovine, da so prazne besede lahko samo prazne besede in nič drugega.

Praznik kulture je prav zato tudi praznik svobodnega duha, praznik človeka kot posameznika, kot neideološko obremenjenega in samostojnega, pokončnega človeka, ki zna presoditi sam, ki zna pozabiti priučeno in je večno odprt in sprejemljiv za novo. Kajti kot je leta 1925 zapisal Oton Župančič. »Ljubiti Prešerna se pravi ljubiti svobodo misli in besede, svetovnega nazora in vere. Kdor se drži Prešerna, se drži prave mere in jasne harmonije, zavrača frazo in mu je samo do jedra. Prav razumeti Prešerna se pravi prav razumeti sebe in vzeti svojo usodo nase, pa naj bo še tako britka, jo preizkusiti do zadnjega grenca in jo premagovati v pokorni službi vseobčnega življenja.«

Svoj pogled na praznik pa je županja sklenila z naslednjimi besedami: »Prav zato ne bo odveč, če bi se ustavili in večkrat vzeli v roke poezije, prebrali dobro knjigo, odšli na ogled razstave, obiskali muzej ali ku-

Nadaljevanje na tretji strani

Slavnostna govornica na osrednji občinski prireditvi, ob slovenskem kulturnem prazniku je bila Cveta Zalokar-Oražem, županja Občine Domžale.

V SLAMNIKU PREBERITE

Str. 2

Olajšave pri napovedi
dohodnine

Str. 5

Iz občine Lukovica

Str.
6, 7, 8

Moravska dolina

Str. 11

Srebrni diski
v Knjižnici DomžaleStr.
12, 13

Pisma bralcev

OBISK V BOLOGNI

Med župani sveta

V Bologni je bila nedavno na pobudo predsednika Socialistične internacionale, Pierra Mauraya, prva svetovna konferenca socialističnih in socialdemokratskih županov, katere so se ob županih iz 40 različnih držav iz vseh celin, iz Slovenije udeležili tudi domžalska županja Cveta Zalokar Oražem, Avreljo Juri, župan Kopra, in Janez Malovrh, župan iz Trbovelj.

Med 300 župani z vseh koncev sveta so bile županje prava redkost, saj je bila na primer iz Italije le ena županja, več pa jih je bilo iz skan-

dinavskih držav, od katerih so si udeleženci zapomnili zlasti županjo Osla. Županstvo je torej tudi v svetu bolj moška domena, saj je med župani manj kot pet odstotkov žensk, čeprav bi prisotnost večjega števila žensk na lokalni ravni, kjer se rešujejo predvsem problemi, za katere imajo ženske nesporno boljši občutek, nedvomno prispevala k boljšemu in hitrejšemu odpravljanju teh.

Posebne pozornosti so bili seveda deležni župani »bolj problematičnih« mest kot na primer župan palestinskega mesta Gaze, župan Tuzle, Katmanduja, župani nekatere

rih južnoameriških mest, ki so predstavili specifične probleme svojih okolij. Posebne probleme je seveda predstavil nekdanji župan Bremna Hans Koschnik, ki sedaj kot od EU postavljen župan načeluje mestu Mostar. Župani so spregovorili o življenju in delu svojih lokalnih skupnosti, ki so kljub različnosti teh zelo podobni. Za začetek so ugotovili, da so največje težave v mestih, kjer živi že polovica svetovnega prebivalstva. Prav mesta pa so po mnenju večine županov najbolj neposreden

Nadaljevanje
na 4. strani

OBVESTILO!

Uradne ure Občine Domžale in Upravne enote Domžale so:

ponedeljek	od 8. do 14. ure
torek	od 8. do 14. ure, razen za oddelek kmetijstva in oddelek gradbeništva
sreda	od 8. do 13. ure in od 14. do 18. ure
petek	od 8. do 13. ure

19. MARCA 1995
DOPOLDNE
DOBRODOŠLI NA
LIMBARSKI GORI
– VAŠ NAGELJ VAS
ČAKA!

Več o prireditvi
preberite na strani 6

NOVO
LB – Banka Domžale

– pismo zaupanja
– potrošniško posojilo v Mengšu

Moški pevski zbor LIPA Trojane bo 10-letnici

REPUBLIKA SLOVENIJA – MINISTRSTVO ZA FINANCE

Olajšave pri dohodnini

V skladu z določbo 4. točke 10. člena zakona o davčni službi (Uradni list RS, št. 14/92) dajemo naslednje navodilo, ki ga upoštevajte pri odmeri dohodnine za leto 1994.

V 9. členu zakona o dohodnini so opredeljene vrste vlaganij sredstev zavezanec za dohodnino, in sicer za namene, za katere lahko zavezanec za dohodnino uveljavlja zmanjšanje davčne osnove. Zmanjšanje osnove za namene, opredeljene v 9. členu zakona, lahko znaša največ 3% osnove, razen zmanjšanja, opredeljenega v 9. točki, ki se nanaša na plačane zneske samopriskevka.

Zmanjšanje osnove za namene, opredeljene v 9. členu zakona, se zavezanec prizna pod pogojem, da so bila sredstva porabljena osebno za zavezanca in dokazana z dokumenti, ki se glasijo na njegovo ime. Zmanjšanje osnove se zavezanec prizna samo za sredstva, ki jih je za posamezne namene porabil v letu, za katero se dohodnina odmerja. Dokumentacija, s katero se dokazuje resničnost navedb v napovedi zavezanec praviloma ne prilaga k napovedi, temveč jo mora na zahtevo davčnega organa predložiti v odmernem postopku. Navedeno dokumentacijo mora zavezanec hraniti še dve leti od dneva pravnomočnosti odločbe o odmeri dohodnine.

Zavezanec za dohodnino lahko uveljavlja zmanjšanje davčne osnove ter posebne olajšave za vzdrževanje družinske člane do poteka roka za vložitev napovedi za odmero dohodnine za leto 1994, torej do 31. marca 1995.

V skladu z zakonskimi določbami se osnova za odmero dohodnine lahko zmanjša za:

1. sredstva, vložena v vrednostne papirje, katerih izdajatelj je Republika Slovenija in katerih vračilni rok je daljši od 12 mesecev;

Gre za vrednostne papirje Republike Slovenije, in sicer za:

1. triletna zakladna zapise, izdane na podlagi zakona o izvrševanju proračuna in o proračunu Republike Slovenije za leto 1993 (Uradni list RS, št. 22/93) in uredbe o izdajanju zakladnih zapisov (Uradni list RS, št. 52/93),

2. obveznice Republike Slovenije 1, izdane na podlagi zakona o izdaji obveznic Socialistične Republike Slovenije (Uradni list SRS, št. 5/90),

3. obveznice Republike Slovenije 2, izdane na podlagi zakona o izdaji obveznic za pospeševanje izvoza v letu 1990 (Uradni list RS, št. 41/90),

4. obveznice za terjatve do Iraka, Kube in Ljudske Republike Angole ter Zvezne direkcije za promet in rezerve izdelkov posebnega pomena, izdane na podlagi zakona o odkupu terjatev do Iraka, Kube in Ljudske Republike Angole ter Zvezne direkcije za promet in rezerve izdelkov posebnega pomena (Uradni list RS, št. 55/92),

5. Obveznice za neizplačane devizne vloge, izdane na podlagi zakona o poravnavanju obveznosti iz neizplačanih deviznih vlog (Uradni list RS, št. 7/93).

Zmanjšanje po navedeni točki se prizna po vsakem vrednostnem papirju samo enkrat. Vsa sredstva, za katere zavezanec uveljavlja zmanjšanje osnove, mora posebej izkazati in

dokazati z dokumenti. Da bi se zagotovilo izvajanje navedenega, bo moral zavezanec davčnemu organu v odmernem postopku, lahko sočasno z vložitvijo napovedi ali pa pozneje na poziv davčnega organa, predložiti sam vrednostni papir in dokazilo o vplačilu sredstev za nakup vrednostnega papirja (npr. kopija položnice ali virmana, blagajniški prejemek). Ugotovitev, da je zmanjšanje osnove po tej točki uveljavljeno, davčni organ označi na hrbtini strani vrednostnega papirja.

Da se izognemo dvomom, ali gre za vrednostne papirje, navedene pod točko 1., 4. in 5., iz prvega odstavka te točke prilagamo fotokopije teh vrednostnih papirjev.

2. sredstva, porabljena za nakup ali gradnjo stanovanjske hiše ali stanovanja za rešitev stanovanjskega problema zavezanca, za vzdrževanje teh objektov in odpravo arhitekturnih in komunikacijskih ovir za invalida v teh objektih;

Pri nakupu in gradnji stanovanja oziroma stanovanjske hiše je zavezanec, glede na kriterij reševanja stanovanjskega problema, upravičen do zmanjšanja osnove le, če ni že lastnik stanovanjske hiše oziroma stanovanja.

Katere prostore je šteti za stanovanje, določa stanovanjski zakon (Uradni list RS, št. 18/91, 9/94, in 21/94) kot temeljni zakon na stanovanjskem področju. Po določbah 2. člena navedenega zakona je stanovanje skupina prostorov, namenjenih za trajno bivanje, ki so funkcionalna celota, praviloma z enim vhodom, ne glede na to, ali so prostori v stanovanjski hiši ali v drugi zgradbi. Pomozni stanovanjski prostori so prostori, ki sodijo k stanovanju in so njegov sestavni del, ne glede na to, ali so v stanovanjski hiši ali zunaj nje, kot npr. kleti, drvarnice, garaže, balkoni, terase, lože in drugi pomozni prostori. Kot pomozni prostor se ne šteje dohod do stanovanja oziroma stanovanjske hiše ter dvorišče oziroma okolica stanovanjske hiše. Glede na navedeno se osnova lahko zmanjša tudi za sredstva, vložena v nakup, gradnjo, vzdrževanje pomožnih stanovanjskih prostorov ter odstranjevanje ovir za invalida na teh prostorih.

Zmanjšanje osnove zavezanec uveljavlja pri nakupu s kupoprodajno pogodbo in dokazilom o plačilu kupnine oziroma dokazilom o plačani letni anuiteti stanovanjskega kredita. Pri gradnji stanovanjske hiše dokazuje zavezanec pravico do zmanjšanja osnove z lokacijskim dovoljenjem oziroma gradbenim dovoljenjem in z dokazili o višini sredstev, vloženi za nakup zemljišča ter za plačilo prispevka za spremembo namembnosti kmetijskega zemljišča, za nakup materiala ter z dokazili o plačilu gradbenih del v letu, za katero se dohodnina odmerja.

V letu 1994 je bil sprejet zakon o spremembah in dopolnitvah stanovanjskega zakona (Uradni list RS, št. 21/94), ki v 13. členu določa, da lahko prejšnji imetnik stanovanjske pravice nad stanovanjem, ki je bilo vrnjeno upravičencu iz na-

slova denacionalizacije oziroma po končanem zapuščinskem postopku, uveljavlja pravico do nakupa stanovanja na način, določen v navedenem členu. Tudi za odkupe stanovanj po navedenem členu velja kriterij reševanja stanovanjskega problema in je zato zavezanec upravičen do zmanjšanja le, če ni že lastnik drugega stanovanja ali stanovanjske hiše. Če imetnik stanovanjske pravice stanovanje, kupljeno po navedenem členu, proda pred izvršeno odmero dohodnine, se mu znižanje za nakup tega stanovanja ne prizna, ker se ne more šteti, da ga je kupil z namenom reševanja stanovanjskega problema.

Osnova za dohodnino se zmanjša v letu, v katerem je bila kupnina dejansko plačana. Če kupnino zavezanec plača s kreditom, se mu osnova zmanjša za plačano letno anuiteto. V primerih, ko je odkup izvršen po 117. členu stanovanjskega zakona (Uradni list RS, št. 18/91 in 21/94), se kupcu zmanjša osnova za polog v letu, v katerem je izvršen odkup in plačane mesečne obroke v tem letu, v naslednjih letih pa za letni obrok odplačila kupnine.

Do zmanjšanja davčne osnove za sredstva, porabljena za vzdrževanje stanovanj in stanovanjskih hiš, so upravičeni lastniki teh objektov in najemniki. Lastnikom stanovanj in stanovanjskih hiš se priznavajo sredstva za nakup materiala za navedene namene ter za vzdrževalna dela. Lastnikom stanovanj se poleg tega priznajo tudi sredstva, porabljena za plačilo vzdrževanja skupnih prostorov in naprav v večstanovanjski zgradbi. Najemnikom se za stroške vzdrževanja upošteva 40% plačane letne najemnine, v kolikor gre za profitno najemnino oziroma 80%, če gre za neprofitno najemnino, poleg tega pa še dejanska vlaganja, za vzdrževanje najetih objektov pod pogojem, da te stroške po najemni pogodbi krije najemnik sam.

Kot sredstva, namenjena vzdrževanju objektov, se štejejo tista sredstva, ki so namenjena za nakup materiala za vzdrževanje objekta ter sredstva za opravljena vzdrževalna dela, in sicer pri vzdrževanju sten, tal, sistema ogrevanja ter električne, vodovodne in plinske napeljave. Iz navedenega izhajajo, da se osnova za odmero dohodnine lahko zmanjša tudi za sredstva, ki jih lastnik porabi npr. za zamenjavo in vzdrževanje peči za centralno ali plinsko ogrevanje ter drugih peči, radiatorjev, boilerjev, umivalnikov, kadi, pip in podobno. Kot zmanjšanje osnove pa se ne more uveljavljati sredstev, plačanih za nakup drugih naprav in opreme stanovanja, kot npr. za nakup in montažo satelitske antene, domofona ali alarmnih naprav.

Zavezanci bodo morali na zahtevo davčnega organa namen in višino porabljenih sredstev dokazovati z računi, ki se glasijo na njihovo ime. V primeru solastništva lahko uveljavljajo olajšavo po navedeni točki tisti solastniki, na katere se glasi račun, in sicer se lahko med saboj sporazumejo o deležu pripadajočega zneska

zmanjšanja, ki jo bo uveljavljal posamezni solastnik. V primeru, ko se račun glasi samo na enega izmed solastnikov, lahko olajšavo v celoti uveljavlja tisti solastnik, na katerega se račun ali druga dokazila glasijo.

3. sredstva, ki jih lastnik naravne znamenitosti ali kulturnega spomenika vloži v njegovo vzdrževanje v letu, za katero se dohodnina odmerja, na podlagi dokumentacije izvajalca del, s katerim je strokovna organizacija za varstvo naravnih in kulturne dediščine soglašala in na podlagi njene ugotovitve, da so izvedena dela prispevala k ohranjanju naravovarstvenih ali spomeniških lastnosti nepremičnine, ter sredstva vložena v nakup likovnih del, leposlovnih knjig ter plošč umetniške vrednosti (grafofonske in kompaktne plošče oziroma CD); če davčni organ dvomi, da gre za takšne predmete, da o tem mnenje minister za kulturo;

Pri uveljavljanju zmanjšanja osnove bo moral imetnik kulturnega ali zgodovinskega spomenika na zahtevo davčnega organa predložiti:

- akt o razglasitvi premičnega predmeta oziroma nepremičnine za kulturni ali zgodovinski spomenik,
- dokumentacijo izvajalca del, s katero je strokovna orga-

nizacija za varstvo naravne in kulturne dediščine soglašala,

- ugotovitev navedene organizacije, da so izvedena dela prispevala k ohranjanju naravovarstvenih in spomeniških lastnosti nepremičnine ter

- dokazilo o višini porabljenih sredstev.

4. prispevke in premije, namenjene za povečanje socialne varnosti zavezanca na področjih pokojninskega in invalidskega zavarovanja, zdravstvenega varstva in zaposlovanja, plačane pravnim osebam s sedežem na območju Republike Slovenije, ter znesek sredstev, vloženi v nakup zdravil, zdravstvenih in ortopedskih pripomočkov;

Navedena določba se nanaša na prostovoljna zavarovanja, uvedena z zakonom o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 9/92 in 13/93) in zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 12/92 in 5/94) ter na obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje kmetov v skladu s 13. členom zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Po navedeni točki se osnova zmanjša tudi v primeru dokupa pokojninske dobe v skladu s 215. in 216. členom zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Gre za možnost dokupa do pet let zavarovalne dobe, katerega izključni namen je povečanje pokojnine, ki jo zavarovanec šele bo ali pa jo je že uveljavil, pri čemer je pogoj za pridobitev pravice do dokupa določena starost zavarovanca oziroma užitvalca pokojnine. Pri dokupu študijskih let (redno šolanje na višji in visoki šoli) in vojaškega roka pa dokup ni vezan na starost zavarovanca oziroma zavezanca.

Po navedeni točki ni mogoče uveljavljati zmanjšanje osnove za sredstva, vložena v druga osebna zavarovanja, ki niso navedena v prejšnjem odstavku, kot npr. življenjsko, managersko ali nezgodno zavarovanje.

Po navedeni točki se osnova za dohodnino zmanjša tudi za znesek sredstev, vloženi v nakup zdravil, zdravstvenih in ortopedskih pripomočkov. Za zdravila po tej točki se štejejo zdravila in pomožna zdravilna sredstva, ki se dajejo v promet na način in pod pogoji, ki jih določa zakon o dajanju zdravil v promet (Uradni list SFRJ, št. 43/86), kateri se po določbi 4. člena ustavnega zakona za izvedbo temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 1/91-I) smiselno uporablja kot republiški predpis.

Za pomožna zdravilna sredstva se štejejo izdelki in substance rastlinskega, živalskega, mineralnega in sintetičnega izvora, ki pomagajo učinku zdravil ali drugih terapijskih postopkov ali ga omogočajo in sredstva blagega učinka, ki so lahko koristna pri določenem stanju bolezni ali v določeni življenjski dobi, kot npr. sredstva za blažitev različnih zdravstvenih težav, čaji in čajne mešanice, zavojni material in podobno.

Za zdravstvene in ortopedske pripomočke se po tej točki štejejo ortotična in protetična sredstva, očesni in slušni pripomočki, ortopedska obutev, invalidski vozički ter sanitarne in druge priprave.

Zavezanec lahko uveljavlja zmanjšanje po navedeni točki za sredstva, vložena v nakup zdravil, zdravstvenih in ortopedskih pripomočkov na recept kot tudi brez njega.

Nakup zdravil je možno dokazovati tudi z odrezkom blagajniškega traku, ki pa mora vsebovati ime kupca, navedbo,

Na podlagi 85. člena zakona o dohodnini (Uradni list Republike Slovenije, št. 71/93 in 2/94 popr.) izdaja Ministrstvo za finance – Republiška uprava za javne prihodke – Izpostava DOMŽALE

POZIV

k vložiti napovedi za odmero dohodnine in davka od dohodkov iz dejavnosti za leto 1994

DO 28. FEBRUARJA 1995 MORAJO NAPOVED VLOŽITI:

1. Zavezanci za davek od dohodkov iz dejavnosti o dohodkih, doseženih v letu 1994;

DO 31. marca 1995 MORAJO NAPOVED VLOŽITI:

2. Zavezanci za dohodnino o dohodkih, doseženih v letu 1994, razen:

- zavezanci, katerih osnova za dohodnino ne presega 11% povprečne letne (bruto) plače zaposlenih v Republiki Sloveniji v letu 1994;

- učenci in študenti, katerih edini vir dohodnine so prejemki iz naslova plačila za začasno ali občasno opravljeno delo preko študentskih ali mladinskih organizacij, ki posredujejo delo na podlagi pogodbe o koncesiji in katerih osnova za dohodnino ne presega 51% povprečne letne (bruto) plače zaposlenih v Republiki Sloveniji v letu 1994;

- zavezanci, katerih edini vir dohodnine je pokojnina, če med letom 1994, v skladu z zakonom, niso plačali akontacije dohodnine.

Opomba:

Napoved za odmero dohodnine morajo do 31. marca 1995 vložiti tudi zavezanci za davek od dohodkov iz dejavnosti.

Napoved vložijo:

- zavezanci iz 1. točke pri izpostavi, na območju katere so vpisani v register ali v drugo predpisano evidenco;

- zavezanci iz 2. točke s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji (rezidenti) pri izpostavi, na območju katere imajo stalno prebivališče v času vložitve napovedi, zavezanci, ki niso rezidenti Republike Slovenije, pa pri izpostavi, na območju katere imajo začasno prebivališče v času vložitve napovedi.

Napoved za odmero dohodnine in davka od dohodkov iz dejavnosti je treba vložiti na predpisanem obrazcu.

Zavezanec-posameznik se kaznuje za prekršek, z denarno kaznijo najmanj 50.000 tolarjev, za prekršek v zvezi z opravljanjem dejavnosti pa najmanj 100.000 tolarjev:

- če ne vloži ali ne vloži v zgoraj navedenem roku, ki je določen z zakonom, napovedi pri pristojnem davčnem organu;

- če vloži napoved, ki ne vsebuje podatkov, ki so potrebni za odmero, ali v napovedi izkaže neresnične podatke.

Z denarno kaznijo najmanj 400.000 tolarjev se kaznuje za prekršek posameznik, ki je napovedal manjšo osnovo za dohodnino oziroma manjšo davčno osnovo za posamezno podvrsto dohodnine, če se ta ne vključi v osnovo za dohodnino, če utaja dohodnine oziroma davka, ki odpade na nenapovedane prihodke, ne predstavlja kaznivnega dejanja.

Zadnji teden v mesecu marcu bomo dohodninske napovedi sprejemali:

- 27. 3. in 28. 3. 1995 od 8.–17. ure
- 29. 3., 30. 3. in 31. 3. 1995 od 8. do 18. ure.

DOMŽALE, dne 13. 2. 1995

MINISTRSTVO ZA FINANCE
Republiška uprava za javne prihodke
Miran GRAJZAR, dipl. iur.

da je bilo kupljeno zdravilo, plačani znesek ter datum nakupa. Odrezek blagajniškega traku navedbe kupca ne vsebuje, zato je potrebno ta podatek naknadno vpisati na hrbtno stran odrezka.

5. sredstva za nakup učbenikov in druge strokovne literature, namenjene pridobivanju izobrazbe;

Zmanjšanje osnove za po tej točki lahko uveljavlja le zavezanec, ki se izobražuje v vzgojno izobraževalnih in drugih zavodih, podjetjih in drugih organizacijah ter zasebnikih, ki so organizirani in delujejo skladno z zakonom o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 12/91) ter z zakonom o visokem šolstvu (Uradni list RS, št. 67/93). Zavezanec lahko uveljavlja zmanjšanje osnove le za sredstva, namenjena za nakup učbenikov in strokovne literature za pridobivanje lastne izobrazbe, ne pa za družinske članke, prav tako pa zavezanec ne more uveljavljati zmanjšanja osnove za te namene, če niso povezani s pridobivanjem izobrazbe (npr. nakup strokovne literature in druge literature, ki ni vezan na pridobivanje strokovne izobrazbe ni namen, za katerega se davčna osnova lahko zmanjšuje).

Za učbenike po tej točki se štejejo učbeniki, kot so opredeljeni v 2. členu pravilnika o učbenikih (Uradni list RS, št. 15/93 in 18/93), ki so opredeljeni kot učna sredstva, namenjena učencem za doseganje učnih ciljev. Za učbenike pa se štejejo tudi druga učna sredstva in učila, ki dopolnjujejo učbenik ali pa so njegov sestavni del (atlas, priročniki, delovni listi ali zvezki, zbirke nalog, računalniška programska oprema in druga avdiovizualna sredstva – kasete, plošče, video kasete).

Zavezanec mora na zahtevo davčnega organa kot dokazilo predložiti:

– potrdilo, da se izobražuje v organizaciji, ki izpolnjuje pogoje, opredeljene v zgoraj navedenih zakonih in

– dokazilo o sredstvih, vloženih v nakup učbenikov in strokovne literature.

6. plačne zneske za šolnino (npr. glasbeno, jezikovno, diplomsko izobraževanje itd.);

Zmanjšanje osnove za dohodnino po navedeni točki lahko uveljavljajo zavezanci, ki se izobražujejo. Osnova se zmanjša za plačane zneske šolnine zavodom za pridobivanje katerekoli stopnje izobrazbe, za izpopolnjevanje izobrazbe ter za pridobivanje novih znanj. Šolski zavodi, katerim zavezanci plačujejo šolnino, za katero se zmanjša osnova, so vzgojno-izobraževalni in drugi zavodi, podjetja in druge organizacije ter zasebniki, ki so organizirani, in delujejo skladno z zakonom o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 12/91). Osnova se zmanjša tudi za plačila šolnine (dodiplomsko in poddiplomsko izobraževanje) visokošolskim zavodom, opredeljenim v 2. členu zakona o visokem šolstvu (Uradni list RS, št. 67/93), ob izpolnjevanju pogojev za opravljanje visokošolske dejavnosti iz 16. oziroma 17. člena tega zakona. Osnova se lahko zmanjšuje tudi za znesek plačane storitve avto šoli za pridobitev voznškega dovoljenja.

Zavezanec lahko uveljavlja zmanjšanje osnove po tej točki pod pogojem, da nosi stroške izobraževanja sam. Kot dokazilo mora na zahtevo davčnega organa predložiti potrdilo o plačani šolnini oziroma storitvi, ki se glasi na njegovo ime. Zmanjšanje po navedeni točki se prizna tudi v primeru najema

kredita za navedeni namen, in sicer v znesku kredita, odplačanega v letu, za katero se dohodnina odmerja.

7. plačane prostovoljne donarne prispevke in vrednost daril v naravi za humanitarne, kulturne, izobraževalne, znanstvene, športne, ekološke in religiozne namene, kadar so izplačani osebam, ki so v skladu s posebnimi predpisi organizirane za opravljanje takšnih dejavnosti, ter navedeni prispevki oziroma darila, izplačana invalidskim organizacijam;

Darila, dana v naravi, morajo biti v potrdilu prejemnika izražena v tolarski protivrednosti.

Zavezanec lahko uveljavlja zmanjšanje osnove po navedeni točki tudi za sredstva, porabljena neposredno za vzdrževanje oseb s statusom begunca, in sicer pod pogojem:

– da gre za osebe s statusom begunca, evidentirane pri Rdečem križu Slovenije,

– da zavezanci predložijo potrdilo navedene organizacije oziroma njene območne enote o številu vzdrževanih oseb in času njihovega vzdrževanja. Potrdilo mora obvezno vsebovati tudi ovrednotene stroške vzdrževanja, ki se bodo upoštevali pri zmanjšanju osnove za dohodnino.

8. plačani znesek sredstev, ki jih zavezanec v skladu s pogodbo dodatno prispeva v okviru cene za telefonski priključek ali priključek na vodovod, kanalizacijo, plinovod, toplovod ali kabelsko televizijo, v celoti ali deloma zgrajen s sredstvi samoprispevka;

Osnovni pogoj, ki mora biti izpolnjen za uveljavljanje zmanjšanja osnove za dohodnino po navedeni točki je, da je projekt v celoti ali deloma financiran s sredstvi samoprispevka, za katerega so se krajan izrekli na referendumu, v skladu z zakonom o samoprispevku (Uradni list RS, št. 35/85 – prečiščeno besedilo). Zmanjšanje osnove po tej točki se uveljavlja na podlagi preložitve pogodbe ter dokazila o višini dodatno prispevanih sredstev.

9. plačane zneske samoprispevka, uvedenega v skladu s predpisi o samoprispevku;

Osnova za dohodnino se zmanjša za plačane zneske samoprispevka pod pogojem, da so se za uvedbo tega krajan izrekli na referendumu v skladu z zakonom o samoprispevku (Uradni list RS, št. 35/85 – prečiščeno besedilo). Na kakršenkoli drug način dogovorjene prispevke med krajan ni mogoče upoštevati pri zmanjšanju osnove za dohodnino po tej točki. Po tej točki se osnova zmanjša za celotni znesek plačanega samoprispevka.

10. plačane članarine političnim strankam in sindikatom;

Članarine se kot zmanjšanje osnove za dohodnino priznajo pod pogojem, da so plačane političnim strankam, ki so ustanovljene in delujejo v skladu z zakonom o političnem združevanju (Uradni list RS, št. 42/89 in Uradni list RS, št. 35/90) oziroma zakonom o političnih strankah (Uradni list RS, št. 62/94) in če so plačane sindikatom, ki so ustanovljeni in delujejo v skladu z zakonom o reprezentativnosti sindikatov (Uradni list RS, št. 13/93). Zavezanec kot dokazilo na zahtevo davčnega organa predloži potrdilo stranke oziroma sindikata o višini vplačane članarine oziroma drugo ustrezno dokazilo (npr. obračunski list plače zavezanca, blagajniški prejemek in podobno).

11. sredstva, vložena v nakup delnic zasebnih ali držav-

nih skladov, ki so namenjena izključno razvoju znanosti in tehnologije.

Zmanjšanje osnove po tej točki se prizna po vsaki delnici samo enkrat. Vsa sredstva, za katera zavezanec uveljavlja zmanjšanje osnove za dohodnino, mora posebej izkazati in dokazati z dokumenti. Da bi se zagotovilo izvajanje navedenega, bo moral zavezanec davčnemu organu v odmernem postopku, lahko sočasno s vložitvijo napovedi ali pa pozneje na poziv davčnega organa, predložiti delnico in dokazilo o vplačilu sredstev za nakup delnice, z imenom zavezanca in datumom nakupa. Ugotovitev, da je zmanjšanje osnove za dohodnino po tej točki uveljavljeno, davčni organ označi na hrbtni strani delnice.

Osnovni pogoj za uveljavljanje navedenega zmanjšanja je, da so sredstva vložena v nakup delnic skladov, katerih dejavnost je usmerjena izrecno v razvoj znanosti in tehnologije. V Republiki Sloveniji trenutno delujeta dva sklada s takšno dejavnostjo:

1. Tehnološki razvojni sklad Republike Slovenije, ustanovljen kot družba z omejeno odgovornostjo, z edinim poslovnim deležem Republike Slovenije. Celo leto 1994 je sklad deloval kot družba z omejeno odgovornostjo, zato v tem letu tudi ni bilo mogoče vložiti sredstev v nakup delnic navedenega sklada.

2. Slovenska znanstvena fundacija, ustanovljena kot delniška družba z večjim številom delničarjev.

Iz navedenega izhaja, da je pri odmeri dohodnine za leto 1994 mogoče uveljavljati zmanjšanje osnove po navedeni točki samo za sredstva, vložena v nakup delnic Slovenske znanstvene fundacije, pod pogojem, da imajo delnice vse glavne elemente, ki jih določa 180. člen zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 30/93 in 29/94).

12. znesek sredstev, ki jih je lastnik vložil v obnovo denacionaliziranega premoženja do višine valorizirane zmanjšane vrednosti denacionaliziranega premoženja v primerjavi z vrednostjo premoženja ob podržavljanju.

Zavezanec lahko uveljavlja zmanjšanje osnove za dohodnino po navedeni točki pod pogojem, da je zavezanec lastnik tega premoženja. V primeru, da je denacionalizirano premoženje dano v začasno upravljanje skrbniku, lahko zmanjšanje po navedeni točki uveljavlja pravni naslednik upravičenca po denacionalizacijskem postopku. Osnova se lahko zmanjša samo do višine valorizirane zmanjšane vrednosti denacionaliziranega premoženja v primerjavi z vrednostjo premoženja ob podržavljanju, torej samo za razliko med valorizirano vrednostjo denacionaliziranega premoženja v času podržavljanja in vrednostjo premoženja na dan izdaje odločbe o denacionalizaciji. Zmanjšanje osnove za dohodnino zavezanec na zahtevo davčnega organa dokazuje z:

– odločbo o denacionalizaciji,

– dokumentacijo, iz katere je razvidna vrednost premoženja v času podržavljanja in vrednost na dan izdaje odločbe o denacionalizaciji ter

– dokazila, iz katerih je razviden znesek sredstev, ki jih je lastnik oziroma pravni naslednik upravičenca vložil v obnovo denacionaliziranega premoženja.

Ivan Rojc
DIREKTOR

PRIREDITEV OB SLOVENSKEM KULTURNEM PRAZNIKU

Kdo zna noč temno razjasnit', ki tare duha...

Nadaljevanje s prve strani

pili vstopnico za kino, prisluhnili glasbi – morda bi takrat lažje začutili, kaj je iskrena, tehtna in žlahtna beseda, kaj je v resnici pomembno za naša življenja, kaj je lepota in bližina, kaj prijateljstvo in zaupanje, kaj nas veže in povezuje.

Ali kot je zapel naš pesnik:

*Edinost, sreča, sprava
k nam naj nazaj se vrnejo!
Otrok, kar ima Slava,
vsi naj si v roke sežejo,
da oblast
in z njo čast,
obilnost bodo naša last.*

V kulturnem programu, ki ga je povezovala Betka Šu-

hel, so sodelovali: Domžalski komorni zbor, ki ga vodi Karel Leskovec, violinista Armin in Anastazija Sešek, basist Zoran Potočan ter pi-anista Jasna Jan in Tomaž Pirnat, Dragi Jeretina Anžin pa je recitirala pesmi Franceta Prešerna in Mirana Jarca.

Prireditve je bila po mnogih letih prva kulturna prireditve v dvorani Kina Domžale in je bila glede na prejšnja leta lepo obiskana, bila pa je tudi le ena izmed mnogih proslav in slovesnosti, saj skoraj ni bilo večjega kraja v naših občinah, kjer ne bi s svečanostmi, proslavami, odprti razstav in drugimi kulturnimi prireditvami obeležili praznika. Obenem so bile vse te prireditve tudi priložnost za prikaz dejav-

nosti vseh naših kulturnih in drugih društev, da pokažejo svoje dejavnosti, žal pa so bile tudi priložnost, da se kdove katerič po vrsti vprašamo: Bo morda slovesnost ob kulturnem prazniku v letu 1996 že v novem osrednjem kulturnem hramu v Domžalah?

Vse letošnje prireditve so tudi tokrat pokazale, da je med nami veliko posameznikov in kulturnih skupin, ki bi s svojim kvalitetnim izvajanjem zaslužile nastop v primernejših prostorih kot doslej in nova dvorana kulturnega doma v Domžalah to zanesljivo bo! Vsi si želimo, da bi bilo to čimprej in da bi bilo kulturnih tednov, kot je bil ob letošnjem 8. februarju v letu 1995 čimveč.

OB SLOVENSKEM KULTURNEM PRAZNIKU

Narod nas bo preskušal vse po vrsti kot strune

Slovenci smo v svetu znani tudi po tem, da bolehamo za majhnostjo. V očeh velikih narodov smo mali narodi smešni, kadar se borimo za svoj obstoj, namesto da bi se pustili priključiti oziroma asimilirati velikim narodom. Vendar to še ni nič takega, mnogo usodnejše bi bilo, če bi se mali narodi – konkretno Slovenci, sami sebi zazdeli smešni; to bi pomenilo postopno narodovo smrt.

Ko poudarjam, da nam to bolezen majhnosti zdravijo skozi stoletja naši pesniki in pisatelji, pa ima vendarle tudi ta majhnost svoje prednosti, ki pa jih žal ne znamo izkoristiti. Kot številčno majhen narod bi bili laže ena velika družina, kakor denimo veliki narodi, če ne bi bili tolikanj deležni strankarskih razprtij. Ali bomo znali to svojo majhnost kdaj uporabno izkoristiti v svojo in narodovo blaginjo.

8. februar je dan, ko se spominjamo obletnice smrti prvaka slovenskih pesnikov Franceta Prešerna; s svojim pesniškim delom je našo majhnost kot po čudežu napravil veliko in nam tako zajamčil prihodnost.

In kako mi udejanjamo Prešernovega duha, izraženege zlasti v Zdravljici? Med nami vlada prevelika razdvojenost, ki ji ne botrujeta drugačnost in različnost, pač pa navijanje na svoj mlin in ne na mlin naroda. Še vedno smo preveč zakompleksani od ideoloških predsodkov, namesto da bi nas pri vsem našem bitju in žitju vodila ljubezen do slovenskega naroda in jezika, sledeč Prešernovemu vzoru.

Še vedno se delimo na več in manj vredne. Če pomislimo, kakšen prepad vlada med najnižimi in najvišjimi plačami slovenskih državljanov, kar je sramotno za demokratično Slovenijo in vnebovpijoči greh pred Bogom, pred katerim imamo vsi »enake želodce«. Poslanske plače bi kljub njihovu odgovornemu delu, ki včasih traja tudi ponoči, mirne duše lahko enačili z neokomunizmom. Vsekakor ob sloven-

skem kulturnem prazniku vsak zase analizirajmo svoj odnos do slovenstva in slovenskega jezika, zavedajoč se, da druge nas in našega jezika ne bodo spoštovali in tega tudi nismo upravičeni od njih pričakovati, če sami ne bomo spoštovali sebe in svojega jezika. Bodimo najprej ljudje, potem Slovenci

Sprejem ob slovenskem kulturnem prazniku

Ob 8. februarju – SLOVENSKEM KULTURNEM PRAZNIKU je Cveta Zalokar Oražem, županja Občine Domžale, pripravila sprejem za kulturne delavce z območja nove občine iz vseh krajev, kjer delujejo društva, samostojni kulturni delavci, povabljeni so bili predstavniki knjižnice, podjetja Gallus Carniolus, zveze kulturnih organizacij ter pomembni kulturniki in umetniki.

Kratkemu nagovoru, v katerem je županja poudarila pomen kulture za pestrejšo in kvalitetnejše življenje vseh ter postavila prispevek vseh kulturnih delavcev, institucij in društev k bogatejšemu življenju občanov Občine Domžale, ki

Na sprejemu ob slovenskem kulturnem prazniku

se jim je ob tej priliki za njihovo delo tudi zahvalila, je sledilo prijetno srečanje, v katerem so kulturniki predstavili svoje težave, pa tudi pričakovanja, največ besed pa je bilo namenjenih aktivistom vseh nosilcev kulturnih dejavnosti, ki jih pripravljajo v letu 1995.

Ugotovljeno je bilo, da ima občina izključno pristojnost in sama skrbi za razvitost tega področja, zelo pomembna pa je tudi vloga ZKO, ki mora pripraviti kriterije za delitev sredstev za delo posameznih društev. Spregovorili so tudi o jubilejih in pomembnejših obletnicah posameznih društev ter skupin, ter vsakoletnem festivalu v Grobljah.

G. Alojz Stražar, predsednik ZKO Domžale, se je v imenu vseh zahvalil za povabilo na sprejem in poudarilo, da so veseli, ker so imeli prav ob kulturnem prazniku priložnost, da se srečajo.

V.

SREČANJE S PREDSEDNIKI SVETOV KS

Krajevne skupnosti tudi jutri!

Konec januarja 1995 je Cveta Zalokar-Oražem, županja Občine Domžale, sklicala posvet s predsedniki krajevnih skupnosti, katerega namen je bil razgovor o nadaljnji organiziranosti krajevnih skupnosti v novi lokalni samoupravi, pripravi delovnega gradiva Proračuna Občine Domžale za leto 1995 in predstavitvi programov krajevnih skupnosti za leto 1995.

Po pozdravu je županja opozorila na nekatere težave in nedorečenosti nove zakonodaje, podala pa tudi informacijo o pripravi osnutka Statuta Občine Domžale, v katerem bodo opredeljene tudi krajevne skupnosti, ki so po njenem mnenju doslej dobro delale. Sama se bo zavzemala za to, da tako oblikovane ostanejo tudi v prihodnje in uspešno delajo ter se tudi same odločijo, kako v prihodnje organizirati lokalno samoupravo, v katere okvir spadajo tudi doslej zaposleni delavci. Spregovorila je o rokih za pravo proračuna za leto 1995 ter izrazila željo po uspešnem sodelovanju krajevnih skupnosti v novi Občini Domžale.

V razpravi so sodelovali vsi predsedniki oz. predstavniki krajevnih skupnosti. Predstavili so svoje predloge programov zlasti komunalnih investicij za leto 1995, opozorili na nekatere probleme družbenih dejavnosti, vsi pa so soglašali s tem, da se krajevne skupnosti tudi v prihodnje opredelijo kot samostojne pravne osebe z lastnimi žiro računi in z možnostjo, da v občini preko sveta krajevnih skupnosti posredujejo svoja mnenja občinskemu svetu in njegovim organom o vseh zadevah iz njihovih pristojnosti, ki se nanašajo na interese krajevnih skupnosti.

V razpravi pa so bili izpostavljeni še naslednji problemi:

Oblikovanje sklada stavb-nih zemljišč ter pokritje njegovih obveznosti za leto 1994,

urejanje meja med KS po naravnih mejah,

pomoč manj razvitim KS, sodelovanje občine pri zagotavljanju finančnega sodelovanja sosednjih občin, ko gre za skupne investicije, problematika plačevanja

rente za odlagališče in določitev pravične odškodnine tudi za druge škodljive posledice za okolje v posamezni KS,

število prebivalcev kot osnove za dotacije krajevnim

skupnostim, višina deležev za komunalne investicije, ki so bile v preteklosti delno pokrite s samopriskupki, vzdrževanje skupnih in komunalnih objektov.

Srečanje s predsedniki svetov krajevnih skupnosti je bilo sklenjeno z dogovorom, da v pripravi na sprejem letošnjega proračuna Občine Domžale ga. Cveta Zalokar Oražem v okviru možnosti obišče vse krajevne skupnosti.

PREBERITE, MORDA ŠE NISTE VEDELI!

Vse, kar bi radi vedeli o izobešanju zastav ...

pa niste imeli koga vprašati, boste izvedeli v tem kratkem sestavku, ki je nastal po obisku g. Helene iz Domžal; dejala je nekako takole: So dnevi, ko je zastavo treba izobesiti. Kdaj to je in kdaj to ni, bi moralo biti znano vsem, pa kaže, da ni, saj ob SLOVENSKEM KULTURNEM PRAZNIKU tudi na nekaterih javnih ustanovah zastav ni bilo. Zato smo namesto vas pobrskali po veljavni zakonodaji in pod roke nam je prišel Uradni list RS. šte. 67/94, kjer je objavljen ZAKON O GRBU, ZASTAVI IN HIMNI REPUBLIKE SLOVENIJE TER O SLOVENSKI NARODNI ZASTAVI, kjer je točno določeno, kako se uporablja zastava, mi tokrat pišemo le o njegovi uporabi ob praznikih.

KDAJ?

Zastava se izobesi ob različnih priložnostih, tokrat navajamo le praznike Republike Slovenije, in sicer:

- na dan 8. februarja, Prešernov dan, slovenski kulturni praznik,
- na dan 27. aprila, dan upora proti okupatorju,
- na dan 1. in 2. maja, praznik dela,
- na dan 25. junija, dan državnosti,
- na dan 26. decembra, dan samostojnosti.

Kot zanimivost povejmo, da se zastava lahko izobesi tudi ob mednarodnih srečanjih, športnih, kulturnih in drugih tekmovanjih, humanitarnih, vojaških in drugih prireditvah ter javnih shodih, na katerih se Republika Slovenija predstavlja oz. katerih se udeležuje v skladu s pravili in običaji takšnih shodov, zastava pa je lahko izobešana tudi ob praznikih lokalnih skupnosti.

KJE?

Zastava se ob teh dneh izobesi na poslopih, v katerih so uradni prostori državnih organov, organov lokalnih skupnosti, lahko pa tudi na drugih javnih objektih, na stanovanjskih hišah ter na drugih primernih krajih; zastava je izobešana ves čas praznikov.

Gospa HELENI hvala za opozorilo; vsem nam pa priporočilo: naj visi čimveč naših zastav!

V spomin Bologni od Domžal.

Med župani sveta

Nadaljevanje s prve strani

stik, ki ga ima državljani z oblastjo in treba je poskrbeti, da so zadeve prav na tem nivoju najbolj urejene, pa naj gre za komunalno, šolstvo ali druge zadeve, med katerimi so največkrat omenili problem varnosti v velikih mestih, odnos administracije do ljudi, pa tudi odnos do priseljencev. Zelo pomembna ugotovitev je bila tudi ta, da na vseh koncih sveta, tudi Slovenija ni izjema, oblast steguje roke po pristojnostih in avtonomiji lokalnih skupnosti; to v praksi pomeni manj demokracije za ljudi, ki ve-

čino svojih problemov rešujejo v lokalnih skupnostih.

Zaključke so strnili v deklaraciji, v kateri so opredelili aktivnosti, s katerimi naj bi levo usmerjeni župani v prihodnje reševali probleme v mestih. Zato so prav temu problemu namenili posebno skrb.

Koristne so bile tudi razprave o odnosu do komunikacij.

Prva svetovna konferenca socialističnih in socialdemokratskih županov v Bologni je bila po mnenju naše županje nova in zanimiva izkušnja o lokalnih skupnostih, iz katere se je marsikaj naučila, predvsem pa je bila to priložnost za pridobivanje novih pogledov in koristnih informacij o reševanju podobnih problemov, kot jih imamo v naši občini, v svetu. Posebej pristržna in prijetna so bila srečanja s posameznimi župani, še posebej z županom Bologne Walterjem Vitalijem. Temu je ga. Cveta Zalokar Oražem izročila tudi priložnostno darilo.

V.

RAVNATELJI Z ŽUPANJO

Novoletno srečanje

Novoletno srečanje ravnateljev osnovnih šol z g. Cveto Zalokar-Oražem, županjo Občine Domžale, na katerem je sodelovala tudi ga. Irena Gričar, vodja Oddelka za družbene dejavnosti Občine Domžale, je bilo za vse prisotne priložnost, da se še bolj spoznajo in sezna-

nijo s problematiko s področja vzgoje in izobraževanja vseh štirih občin.

Ravnatelji so na sprejemu predstavili dosedanje delo šol, uspehe pa tudi težave in probleme, ki jih spremljajo, posebej pa izpostavili tudi problematiko posamezne osnovne šole, ki se bo odslej reševala na območju občine, v katero posamezna šola spada. Seveda niso mogli mimo pričakovanih v zvezi s proračuni posameznih občin, kjer so zlasti poudarili svojo veliko željo, da bi nove občine za področje vzgoje in izobraževanja imele dovolj posluha in pripravljenost za sodelovanje z vodstvi novih občin.

Karel Boštele za bralce Slamnika

Krojaški mojster Karel Boštele iz Podsmrečja pri Blagovici je bil rojen v oktobru 1914 pri Kopitarju v Vrankah. Za bralce Slamnika je povedal nekaj svojih zanimivih spominov.

Rojeni ste bili v začetku svetovne vojne, zato se je najbrž ne spominjate.

Vojne se ne spominjam, spominjam pa se konca in razpada Avstrije. Bilo je hudo pomanjkanje hrane, v Črnem grabnu je bilo veliko vojaštva; vsepovsod je ležala vojaška oprema. Ljudje so hoteli, da bi vsakdo dobil kaj krogla. S tem pa so dobili tudi uši. Bilo je tudi veliko vojaških konj, ki so jih ljudje lovili in jih dajali v svoje hleve, a jim jih je oblast pozneje vse pobrala.

Kdaj ste začeli obiskovati osnovno šolo?

To je bilo tistega davnega 1921. Tedaj sta v stari blagoviški enorazredni šoli poleg cerkve poučevala učiteljica Porenta in učitelj Franc Bozja.

Kje ste se izučili za krojača in kako dolga je bila tedaj vajeniška doba?

Po končani osnovni šoli sem se kar štiri leta učil krojaškega poklica pri krojaškem mojstru Cukjatiju v Šentožboltu, ki je bil hkrati župan, pomožni poštár, vodja hranilnice in posojil-

nice in še marsikaj, skratka, bil je prvi mož v kraju, dober kmet in odličen gospodarstvenik. Seveda sem moral v teh štirih letih učne dobe prijeti tudi za vsako drugo delo na polju in kjerkoli se je pokazala potreba. Vsa štiri leta nisem nič zaslužil. Ko sem na Vranskem opravil pomočniški izpit, mi je mojster dal sto dinarjev, obenem pa sem ostal brez službe. Tako sem ves denar porabil za objavo v Slovenscu in jutru, da sem dobil delo. Imel sem srečo; zaposlil sem se v Ljubljani in tam delal do leta 1939.

Kje ste bili med nemško okupacijo?

Potem sem do leta 1941, ko so Nemci mojstra zaprli, delal pri Kropivškju v Lukovici. Tedaj ni bil nemški komisar Peče mi je zapretel, da bodo tudi mene zaprli, če takoj ne izginem iz Lukovice. Po vrnitvi v Blagovico mi je z aretacijo zapretel tudi blagoviški orožnik Anton, priimka se ne spominjam. V treh dneh sem se moral umakniti iz Črnega grabna; dejal je, da sem sumljiv in da širim alarmantne vesti. Res pa je, da sem mozem, domačinom, ki so bili zaprti v Begunjah, od domačin prinašal sveže perilo, kar okupatorju seveda ni bilo prav. Nato sem se kot neprijavljen

zaposlil pri Cukjatiju v Šentožboltu. Zanimivo je, da me orožniki na mejnem prehodu – rekli smo na rampi – v Šentožboltu, ne na Trojanah in ne v Šentgotardu niso vprašali, po kaj hodim vsak dan. Poleti 1944 so me mobilizirali partizani.

Kakšne so bile življenjske razmere v Blagovici in okolici med obema vojnama?

To najlažje opišem z eno samo besedo: »Revščina«. Polje je slabo rodilo, zaslužka ni bilo. Za umetna gnojila ni bilo denarja, nekateri gospodarji pa so se jih tako in tako branili. Še najbolj je bil cenjen čilski soliter, a so ga kupili komaj nekaj kilogramov in morda eno vrečo tomaževe žlindre vsako leto za vso kmetijo. Tudi pridelava mleka je bila majhna. Tule hranim račun za mleko Franca Florjančiča-Kovača iz Zgornjih

Lok, ki je bil tedaj največji kmet v vasi. V avgustu leta 1933 je oddal 260 litrov, zanj je dobil komaj 276 dinarjev. Imel pa je devet otrok.

Kaj lahko rečete o tedanjih prometnih razmerah na glavni cesti skozi Črni graben?

Avtomobilski promet skozi Črni graben bom na kratko opisal z besedami nekega šoferja tovornjaka, ki je vsak dan peljal iz Celja v Ljubljano in nazaj. Dejal je, da kakšen dan na poti v Ljubljano ni srečal niti enega avtomobila. Kakšna primerjava z današnjim prometom! Na cesti je bila v glavnem konjska vprega. V Domžale so največ vozili les, nazaj pa trgovske potreščine za tukajšnje trgovce, mnogi pa tudi moko za dom. Saj tedaj skoraj na nobeni kmetiji niso pridelali žita za domače potrebe, čeprav so obdelovali vso zemljo.

Kako bi na kratko orisali razmere v tem delu Črnega grabna po drugi svetovni vojni?

Po vojni je bila ena sama stranka, o politiki nismo veliko govorili, najbolje je bilo, da smo bili tihi. Največji problem so bile obvezne oddaje; oddajati smo morali vse, celo krmo, pri tem so se nekateri dobro znašli, za oddajo so pripravili najslabši material, bolj primeren za steljo kot za krmo.

Pozneje je tudi kmetijstvo napredovalo. Kmetje so začeli uvajati nove sorte pšenice in krompirja. Stara pšenica je imela v klasu komaj pet do osem, najboljša pa do osem-

najst zrnov. Marinka je imela od 45 do 54 zrnov v klasu. To je bil velik napredek. Žal je bila precej resnata in so jo začeli opuščati. Od tedaj tako kakovostne pšenice ni več. Nove vrste krompirja so zelo povečale hektarski donos, a so se kmalu izrodile.

Po vojni sem bil več let v gospodarski komisiji, ugotavljali smo hektarski donos tako za odmero obveznih oddaj, kot davkov. Delo sicer ni bilo prijetno, ker sem se hitro komu zameril, nekaj tega pa mi je ostalo v spominu. V Korpah so pridelali 28 dag na m², na Drnovškovi kmetiji samo 18 dag, Benkovičevi pa celo 2,8 kg. Spominjam se, da je Benkovič dejal, kaj bomo poslali na okraj, saj vam ne bodo verjeli ali pa mi bodo vse pobrali. Našli smo kompromis in razliko zmanjšali.

Ali ste po vojni ves čas opravljali svoj poklic?

Da. Najprej sem delal doma pri Kopitarju, leta 1949 smo se preselili sem v Kovačevo koč. Ime je ostalo od prejšnje lesene koče. Ko je leta 1895 skupaj z vsem naseljem pogorela, so jo pozidali. Vendar od domačinov ni bilo dovolj naročil, blago so mi v delo prinašali vse od Trojan, do Kamnika in Domžal. V okolici je bilo le še nekaj starejših krojaških mojstrov, ki so malo šivali. V vsaki župniji je bil po en krojač. V Krašnji je bil Oražem, a je kmalu umrl, Korošec je malo šival. V Blagovici sta bila kro-

jača Barlič in Novak. Barlič je šival do svojega 88. leta. V Šentožboltu je bil krojač Prvinšek. Na Trojanah je bil neki Režon, ki je svoj poklic opustil in se zaposlil v kmetijski zadruzi.

Ali vas oblast po vojni kot obrtnika ni preganjala?

Da. Težave so bile. Iz Krajevnega ljudskega odbora v Blagovici na prošnjo za svojo obrt kar sedem mesecev nisem dobil odgovora. V tem času sem bil kar petkrat prijavljen, da delam na črno.

Kaj ste poleg svojega krojaškega poklica še delali?

Delal sem v raznih organizacijah, bil sem tudi odbornik okraja Kamnik. Veliko sem prebiral knjige in časopise, da sem bil z dogodki zmeraj na tekočem. V Kmečki glas sem napisal nekaj prispevkov, a se je kmalu izkazalo, da to ni pametno, če sem pošteno napisal, sem se takoj komu zameril, ali pa mi niti objavili niso.

Če prav vem, že dolga leta skrbite za vremensko postajo v Blagovici. Kako je s tem?

Prva vremenska postaja je bila pri Mihu. Med obema vojnami je bila pri Benkoviču v Petelinjku. Od druge svetovne vojne je pri meni. Tako skrbim zanj že 45 let. Vse vremenske razmere, dež, sneg, točo, sodro, veter itd., sproti zapisujem v poseben zvezek, nato pa vsak mesec pošiljam mesečna poročila meteorološki službi.

STRAŽAR

Občina LUKOVICA

Posvetovalna in redna seja občinskega sveta

Posvetovalna seja Občinskega sveta Občine Lukovica je bila namenjena obravnavi problematike lokacije avtoceste na območju celotne občine, po predstavitvi dosedanjih aktivnosti pa so v pestri razpravi prisotni zahtevali zlasti upoštevanje že podanih predlogov, pripomb in zahtev.

Druga seja je bila namenjena obravnavi in potrditvi zapisnikov – tako

konstitutivne seje kot že omenjene posvetovalne.

Sprejeli so spremembe in dopolnitve ZAČASNEGA POSLOVNIKA Občine Lukovica in na njegovi osnovi izvolili tudi dva podžupana, in sicer Janeza Bernota in Cirila Smrkolja; sprejeli so tudi informacijo o delnem povračilu stroškov za organiziranje in financiranje volilne kampanje, glede na aktualno problematiko

avtoceste in izgradnje PTT omrežja so se tudi dogovorili, da čimprej oblikujejo odbore oz. komisije, ki bodo pokrivala posamezna področja. V ta namen je Komisija za mandatno imunitetna vprašanja, volitve in imenovanja že pozvala politične stranke in krajevne skupnosti, da predlagajo člane posameznih organov.

Posebno skrb so namenili čimprejšnji ureditvi prostorov za potrebe Občine Lukovica, za katerih adaptacijo so že podpisane potrebne pogodbe, z zanimanjem pa so sprejeli tudi poročilo o delu Komisije za pripravo statuta in poslovnika Občine Lukovica, ki bo pripravljeno predlog statuta posredovala v obravnavo in sprejem Občinskemu svetu na eni prihodnjih sej. Po daljši razpravi so sprejeli Odlok

Še en fotografski utrinek s konstitutivne seje Občinskega sveta Občine Lukovica.

o ustanovitvi Sklada stavbnih zemljišč, ki naj bi v začetku pokrival vse občine na območju nekdanje občine, čimprej pa naj bi te sprejele svoje odloke.

TURISTIČNA DRUŠTVA V LETU 1995 V OBČINI LUKOVICA

Na našem koncu je vedno prijetno

Kar štiri turistična društva pa še športno društvo Krašnja in vsa gasilska ter druga društva na območju Občine Lukovica bodo tudi letos poskrbela, da bo poletna turistična ponudba, tako kot vsa leta doslej, pestra in bo zopet privabila na tisoče obiskovalcev.

Želimo vas namreč seznaniti z nekaterimi prireditvami, ki so že postale tradicionalne in jih marsikdo od nas težko pričakuje. Gasilska in druga društva, katerih srečanja in veselice so vedno dobro obiskane, vas bodo o svojih prireditvah obvestila posebej, s tem sestavkom pa vas želim povabiti na vse najbolj znane prireditve, ki bodo šele poleti, ampak društva se zanje, verjeli ali ne, pripravljajo že kar nekaj časa. Če smo koga pozabili, oprostite, oglasite se in predstavite svoje prireditve!

Pobudnik vabi harmonikarje

Začetek maja bo na tem koncu v znamenju Turističnega društva Pobudnik, ki vsako leto organizira srečanje harmonikarjev v Spodnjih Lokah. Spet se bodo zbrali, mladi in stari, zaigrali narodne in umetne pesmi ter se ob koncu skupaj z organizatorji in obiskovalci, ki jih nikoli ne manjka, prijetno poveselili na družabnem srečanju. Že sedaj vabljeni, harmonikarji in ljubitelji igranja na ta lep instrument. V Spodnjih Lokah vas pričakujejo v polnem številu!

Rokovnjači praznujejo

ROKOVNJAŠKI TABOR bodo letos od 16. do 18. junija 1995 že petintrideseti postavili v že znamenitem rokovnjaškem gozdčku na Brdu. Turistično društvo Brdo obljublja, da bo letos živahno kot nikoli doslej.

Tako si bomo prvi dan ROKOVNJAČE lahko ogledali v literarni postavitvi, to postavitev pa v nedeljo primerjali z vsem znanim napadom rokovnjačev na Francoze, praznih rok ne bodo ostali niti otroci, saj bodo imeli svojo zabavno prireditev.

Lukovičani in okoličani, nekateri med njimi bodo tudi sami že petintrideseti sodelovali pri prireditvi, vas vabijo, da ne pozabite: sredi junija se dobimo v ROKOVNJAŠKEM GOZDČKU NA BRDU PRI LUKOVICI!

Gradišče 95

Turistično društvo Gradišče bo tudi letos 24. junija 1995 pripravilo tradicionalno prireditev GRADIŠČE 95. Vsi, ki ste že kdaj obiskali to prijetno vasico nedaleč od Lukovice, veste, da je ta prireditev zanimiva: je vaški sejem, ki pritegne številne obiskovalce pa tudi nakupovalce, je predstavitev kmečkih običajev, v katerih se srečujemo tudi že

s pozabljenimi kmečkimi običaji in deli, je ogled in razglasitev najlepših domačij in teh v Gradišču ni malo, je pa tudi družabno srečanje, kjer je vedno veselo. Tudi tokrat bodo pripravili domače dobrote, dobro gostinsko ponudbo, predvsem pa bo to srečanje s prijaznimi ljudmi, ki ob tej prireditvi načrtujejo še dve, na kateri vas že sedaj vabijo:

odprtje večnamenskega prostora, ki so ga uredili sami (predvidoma 30. aprila) in konec maja tudi na rekreacijski pohod.

4. mednarodna kmečka olimpiada Preserje 95

Sredi avgusta pa bo že četrtič veselo v Preserjah pri Lukovici, ko se bodo v skladanju plovov, žaganju metrskega tramčka na tri enake dele, sestavljanju in razstavljanju kmečkega voza, sestavljanju kubičnega metra

v križ ter spravljanju in razstavljanju sena pomerile ekipe od blizu in daleč. Lansko leto je bilo že blizu 20 ekip, med njimi tudi iz Italije in Avstrije, najboljši pa domačini iz bližnje vasi, ki najbrž tudi letos ne bodo kar zlahka prepustili prvega mesta.

Turistično društvo obljublja, da bo letošnja mednarodna kmečka olimpiada še bolj pestra, kot je bila doslej, in že sedaj vabijo ekipe tekmovalcev, da razmišljajo o svoji udeležbi, vse njihove navijače in vse, ki imate Preserje pri Lukovici in njihove prijazne ljudi radi pa, da se 13. avgusta dobimo v Preserjah. Pri nas je vedno lepo!

Pestro tudi drugod

V prejšnji številki Slamnika smo predstavili prireditve športnega društva Krašnja, o vseh drugih pa morda v naslednji številki, če bomo izvedeli zanje!

Tako je bilo v Preserjah pred dvema letoma. Obljublja, da bo 13. avgusta 1995 še bolj prijetno.

Zlato polje – županov obisk

Na povabilo Sveta krajevne skupnosti Zlato polje oz. njenega predsednika g. Vinka Jerasa nas je zadnjega dne meseca januarja letos obiskal župan na novo ustanovljene občine Lukovica g. Živko A. Burja. Z njim se je povabilu odzval tudi svetnik občine Lukovica g. Janez Bernot. Namen povabila...

Krajevna skupnost Zlato polje je ena redkih KS, ki so po lokalnih volitvah 4. 12. 1994. ostali brez svojega svetnika v občini. Zaradi tega menimo, da se nova občina Lukovica le ne more na novo oblikovati brez naših hotenj in mnenj, ki naj bi bila tudi vnesena v statut nove občine Lukovica.

Zanimalo pa nas je tudi nadaljnje sodelovanje s Krajevno skupnostjo – novo občino Lukovico glede uspešnega razvoja KS v novem okolju. Ostalo nam je namreč še obilo neizvršenega dela, zato nas obvezuje minuli petletni samoprispevek in bo treba slej ko prej to uresničiti.

Vodovod v KS do vsake hiše, izgradnja mrliške veže, modernizacija še ne asfaltiranih cest. Čim prej bomo oz. smo že mnogo prej zahtevali lastništvo bivše šole, saj so jo farani v večini sami zgradili s prostovoljnimi prispevki (denar, les) in prostovoljnimi delovnimi urami.

Vse to pa bo uresničljivo le, če bo na pomoč pristopila tudi država, saj nas je neprosto voljno prisilila živeti drugače.

Po začetnem utipavanju, je na seji

sveta KS Zlato polje spregovoril župan g. Živko A. Burja. Pozdravil je vse navzoče in vse krajanje KS Zlato polje ter se spomnil, da je že v kratkem času (bil je navzoč skupaj z drugimi kandidati za župana na zboru krajanov pred volitvami) drugič na Zlatem polju. Pripomnil je, da razume naše težave in bo po svoji moči skupaj s svetniki pripomogel naše želje uresničiti. Seveda brez naše pomoči in vztrajnosti vse želje in načrte ne bodo izpolnjeni.

Tudi svetnik g. Janez Bernot je dejal, da Zlato polje sicer nima v svetu občine svojega predstavnika, vendar mora še naprej napredovati. Popravil ga je župan, da ne preveč obljublja, ker se ne vemo, kako se bodo tokovi premikali in koliko bomo zmožni, saj pričenjamo tako rekoč iz nič. Je pa optimist in verjame, da se bomo vsi skupaj v določenem času le postavili na noge in normalno zaživel. Seveda pa to zahteva čas, čez noč se ne da veliko narediti. Misli, da bo nam, kot revni občini, delno pomagala tudi država, saj je dolžna, ker je občina ustanovljena proti volji ljudstva. Kot prioriteto je omenil vodo. Mi vsi g. županu Živku A. Burji in svetnikom hkrati čestitamo ob izvolitvi in zaupanju ljudi ter jim želimo obilo uspeha pri delu. Naša želja je, da bodo stiki Občine proti KS vedno taki, ker mi zahtevamo, da se v statut knjiži KS brez spremembe, razen naslova občine.

VINKO JERAS l. r.

MORAVŠKADOLINA

V pripravi statut nove občine

Komisija za pripravo statuta in poslovnika Občine Moravče, ki jo vodi ga. Marija Lap-Drozg, se je že večkrat sestala in že skoraj pripravila predlog Statuta Občine Moravče, ki bo postavil pravne temelje novi občini.

Na drugi (izredni) seji so se sestali tudi člani Občinskega sveta Občine Moravče. Tudi tokrat polnoštevilno; seja pa je trajala kar nekaj ur. Po obravnavi sklepa o delnem povračilu stroškov za organiziranje in financiranje

volilne kampanje ter sklepa o načinu financiranja političnih strank v Občini Moravče so spregovorili tudi o glasilu SLAMNIK, posebej pa o odločitvi o prihodnjem organiziranju obveščanja krajanov nove občine: ali bo to SLAMNIK ali lastno glasilo, se bodo odločili na eni prihodnjih sej. G. Matjaž Kočar, župan občine, je pripravil tudi informacijo o sistematizaciji delovnih mest občinske uprave, predsednica Komisije za pripravo statuta in poslovnika je predstavila

delo komisije, ob tem pa so že konkretno spregovorili o sestavi posameznih komisij in odborov ter njihovih področjih dela. Tako naj bi v prihodnje imeli Odbor za urejanje prostora in komunalne zadeve, Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, posamezni odbori pa bodo pokrili tudi področja šolstva, kulture, zdravstva, športa in turizma. Dva podžupana bodo izvolili na eni prihodnjih sej, po sprejemu informacije o problematiki področja

Občinski svet Občine Moravče se je tudi na drugi seji zbral polnoštevilno.

sklada stavbnih zemljišč pa so se lotili tudi aktualne problematike obvoznice Moravče in kamnoloma Zapodje. Tretja seja občinskega sveta Občine Moravče bo še v februarju 1995.

v.

SREČKO FIRM, PREDSEDNIK SVETA KS VELIKA VAS – DEŠEN

Radi bi se razvijali naprej

»Župan Matjaž Kočar nas je že sklical skupaj. Pogovarjali smo se o tem, kako bo z našo krajevno skupnostjo in vami v novi občini in upam, da bo šel naš razvoj tudi v prihodnje naprej,« je bil ob mojem obisku v Krajevni skupnosti Velika vas–Dešen optimistično razpoložen Srečko Firm, predsednik Sveta KS.

Bil je zelo dobre volje, saj se je pravkar zaključila prva faza del na cesti Grmače–Hrib nad Ribčami, kjer 600 metrov dolg odcep po nekdanji trasi omogoča boljši dostop do tega konca krajevnih skupnosti, ki ima še veliko kilometrov neurejenih cest. Dela je opravil Grapix, d.o.o. G. Firm pa kar ne more prebraviti Dušana Kračmana, saj se je resnično zavzel, da so dela dobro opravljena. Manjka seveda asfalt, ki bi moral biti položen do prihodnje zime, saj se sicer g. Firm boji, da bo zaradi naravnih in vremenskih razmer preveč škoda, če asfalta še kakšno leto ne bo. Ampak s tem bo urejen le del ceste, do sosednje KS, kjer že imajo asfalt, je še slabe tri kilometre in kdo ve, kdaj bo zanj ne le denar, pač pa tudi soglasje enega od lastnikov, da odstopi zemljišče. G. Firm mi mimogrede pove, da tudi v Veliki vasi v kratkem pričakujejo nekaj sto metrov asfalta. Upa, da kmalu.

V tem času se je zaključila tudi izgradnja zelo potrebnega vodovodnega omrežja, ki je zagotovilo zdravo pitno vodo krajanom Zg. in Sp. Prekarja, Hriba, Zaloga, Katarije in Sv. Miklavža. Ti so najbrž že pozabili, da so zanj že pred več kot desetimi leti zbirali samoprispevek, so pa veseli in se zahvaljujejo Komunalno-stanovanjskemu po-

Srečko Firm: pričakujemo, da bo Občina Moravče prisluhnila našim problemom.

djetju Domžale, da je investicija končno zaključena. V Dešnu, kjer je doma g. Firm, je voda še problem, kot je boljša cesta, za katero so projekte naročili, zdaj pa težko čakajo, da bi začeli z izgradnjo.

Nad njimi je kamnolom, s katerim zdaj upravlja Kresniška industrija apna. Z njo so se že pogovarjali tako o sanaciji posledic kamnoloma za vas Dešen, kot o njihovi pomoči v obliki rente, za katero se dogovarjajo že dolgo, pa je kar ni.

Dešen je le ena izmed vasi v najmanj razviti KS Občine Moravče. Domačini se večkrat dobivajo in bi se te nerazvitosti radi čimprej otesli, za to pa so pripravljeni tudi marsikaj storiti, saj vedo, da bo samoprispevek premalo. Zbrali bodo dodatna sredstva, ne bodo delali težav pri odstopu zemljišč, če jim bosta prisluhnila občina in Kresniška industrija apna, veliko bodo naredili sami, potem bo njihova povezava z dolino kmalu boljša. Vse to in še marsikaj imajo v načrtih krajanje Dešna; kot organizirana VAŠKA SKUPNOST bi se radi vključili v občino Moravče in skupaj z njo rešili svoje probleme.

v.

V NEDELJO, 19. MARCA 1995, OB 11. URI

Po nagelj na Limbarsko goro

Limbarsko goro s cerkvico Sv. Valentina, ki je že od 17. stoletja znana romarska pot, pozna večina naših bralcev. Zadnja leta je k popularnosti te turistične točke, ki je premalo izkoriščena, prispevala tudi prireditev PO NAGELJ NA LIMBARSKO GORO, ki bo tudi letos 19. marca 1995 dopoldne privabila na tisoče obiskovalcev.

Društvo krajanov Limbarske gore in Hrastnika, Športno društvo Krašnja, Taborniki iz Moravč, Smučarsko društvo Termit Moravče in gostilna Urankar vas tudi tokrat vabijo, da obiščete družabno rekreativno prireditev, ki bo namenjena vsem, zlasti pa vsem ženskam, saj za vsako posebej že raste nageljček, ki ga bo ob svojem prazniku dobila iz rok organizatorjev.

Za tiste, ki na Limbarski gori še niste bili, ne bo škodilo, če malce obnovimo, kako bi najlaže prišli do prireditvenega prostora ob cerkvi, ki jo obnavljajo že vrsto let. Do Moravč zna najbrž vsakdo, od tu do Gabrja je po asfaltirani cesti par minut vožnje, nato pa je odločitev vaša: peš ali z avtom. Peš bo to prijeten enourni sprehod mimo domačij, raztresenih po Limbarski gori, z avtom (primerno res le za tiste malce starejše) bo to malce daljša vožnja mimo Hrastnika, do prijetnega zaselka Šije, od koder je do vrha le streljaj. Organizatorji bodo uredili parkirni prostor, vabijo pa, da se vsi, ki ste še dovolj pri močeh, na Limbarsko goro spreho-

dite, morda tudi iz druge strani iz Črnega grabna, od koder je do vrha malce bolj strma pot, ki pa tudi ne traja dosti več kot uro.

Na Limbarski gori vas bodo v nedeljo pričakali prijazni organizatorji s kulturnim, rekreativnim in družabnim programom, računajo pa na vašo dobro voljo

in prijetno vreme, ki jih lani sploh ni razočaralo. Prijeten sprehod pa dobro označeni poti mimo prijaznih domačij, zelenih travnikov, prijetna okolica, razgled po okoliških vrhovih in znanci, za katere boste presenečeno ugotovili, da so tudi na Limbarski gori, pa še vrsta prenenečenj, vse to obljublajo

organizatorji, ki vas pričakujejo: vse tiste od lani, od predlani, pa tudi od letos.

Ne pozabite torej! 19. marca 1995 dopoldne se dobimo, vsak in vsaka posebej s svojim nageljnom, na Limbarski gori. Dobrodošli vsi, ki imate Limbarsko goro, ki vas tudi tokrat ne bo razočarala, radi!

MI IMAMO RADI LIMBARSKO GORO

Za lepši danes

Društvo krajanov Limbarske gore–Hrastnik, katerega namen je, da bi skupaj z vsemi, ki imajo Limbarsko goro radi, to območje napra-

vili še bolj turistično zanimivo in privlačno, je že pred uradno registracijo začelo z delom. »Tako smo že oblikovali pobudo za Občinski

Morda bo tudi zaradi prizadevnega dela novega društva cerkev Sv. Valentina na Limbarski gori kmalu bolj praznično oblečena?

svet Občine Moravče, da bi to območje postalo samostojna krajevna skupnost,« pravi predsednik društva Marko Urankar.

Kot prvo prioriteto so določili nadaljevanje in dokončanje vodovodnega omrežja, saj pomanjkanje vode zahteva stalno angažiranje gasilcev, katerim se ob tej priliki za njihovo pomoč iskreno zahvaljujejo. Na drugem mestu pa je modernizacija cestnega omrežja, ki naj bi poleg osrednje poti na Limbarsko goro zajelo tudi druge ceste (npr. Hrastnik–Globočica, Hrastnik–Kal). Velik problem je telefonija, saj ima telefon le ena hiša, javne razsvetljave ni, želeli bi več hidrantov, ki bi zagotovili večjo protipožarno zaščito, pričakujejo ureditev področja za pobiranje odpadkov (kontejnerji, določitev lokacije odlagališča, sanacija črnih odlagališč), problem pa so tudi javne sanitarije, saj je Limbarska gora z okolico vsak dan turistično bolj zanimiva. Ob koncu programa so tudi posebej opozorili, da se je v zadnjih desetletjih število prebivalcev zmanjšalo skoraj za polovico in da je skrajni čas, da se tudi to območje komunalno uredi in zagotovi primerno življenje in morda jutri tudi oživitve opuščeni kmetij. Brez pomoči pa tudi ob veliki pripravljenosti krajanov tega območja ne bo šlo! Del te pripravljenosti pa vsi skupaj lahko pokažemo tudi tako, da čimvečkrat obiščemo ta lepi delček nove moravske občine. Morda bi šli PO NAGELJ NA LIMBARSKO GORO!

Z novim odcepom ceste od Grmač proti Hribu, ki čaka na asfalt, so se izognili plazovitemu območju.

KOKOŠNJE IN ZALOG POD SV. TROJICO

Sporočilo krajanom občin Moravče in Domžale

Vaška skupnost Zalog pod Sv. Trojico in Kokošnje se je sestala 30. januarja 1995 ob 18. uri pri Vinku Kepcu. Namen sestanka, katerega se je udeležilo 31 članov gospodinjstev obeh naselij je bil, da se pogovorijo o prihodnji ureditvi občinskih meja in priključitvi obeh naselij k novi Občini Domžale.

Vaška skupnost je namreč z Zakonom o določitvi občin in območij občin, ki ga je Državni zbor sprejel v oktobru 1994 naselji Zalo pod Sv. Trojico in Kokošnje vključil v novo Občino Moravče, krajani pa so tako Ustavnemu sodišču RS kot Državnemu zboru RS posredovali zahtevo, da se omenjeni naselji priključita Občini Domžale. Svoja prizadevanja so utemeljili s tem, da sta naselji skupaj še z nekaterimi drugimi po prvi svetovni vojni od leta 1918

dalje bili v občini BREZOVICA, ki je obsegala vasi Zaboršt pri Ihanu, Krumperk, Gorjuša, Laze, Brezovica, Zalog, Kokošnje, Trojica, Viševnik, Konfin, Rača, Račni vrh, in Dole pod Trojico. Župan je bil skoraj 12 let Janez Cerar, po domače Špirovce iz Žej, Franc Konjar p.d. Gmajnar iz Viševnika pa je bil zadnji župan. Okrajno Glavarstvo je bilo v Kamniku, en dan v tednu pa je poslovalo tudi v Lukovici. Glavar je izdajal odloke, kaznoval prekrške ipd. in določal naloge županom občin Moravče, Brezovica, Dob, Lukovica, Blagovica, Trojane, ki so bili klicani v Lukovico. Takrat smo hodili vsako leto na nabor za služenje vojaškega roka, ki je trajal 18 mesecev, vsak treji član v družini pa je lahko služil le 9 mesecev. Okrajno sodišče je bilo na Brdu, kjer so bili tudi zapori in notar, ki je izdeloval različne pogodbe. Zadnji notar je bil Rahne. Po ukinitvi občine Brezovica v letu 1934, se je del vasi priključilo občini Dob, del pa v Moravče.

Krajani se že z predhodno reorganizacijo niso strinjali, so tudi protestirali, vendar je bil tedaj dosežen načelni dogovor, da se Krajevni skupnosti Vrhpolje doda še beseda Zalog, s čimer naj bi poudarili različnost območij, ki sta tudi teritorialno zelo različni, saj je eno izrazito hribovito, drugo pa ravninsko in z vsemi področji življenja in dela povezano z bližnjo dolino, ki jo sedaj predstavlja nova občina Domžale.

Omenjeni naselji spadata v šolski okoliš Dob, kar pomeni v skupno področje vzgoje in izobraževanja nove občine

Domžale, problem predstavlja tudi navezanost teh naselij na pošto Dob, obe naselji pa sta tudi na področju telefonije vključeni v telefonsko omrežje Občine Domžale. Enako je tudi na področju vodovodnega omrežja in nekaterih drugih komunalnih vodov, kar bi po našem mnenju lahko v primeru, da se sedanja organiziranost ne spremeni, predstavljalo velik problem.

Kljub zatrevanju pripravljalca zakonodaje in enega izmed kriterijev za oblikovanje novih občin, se prav v našem primeru katastrska občina Sv. Trojica deli na dve občini in sicer novo občino Domžale in občino Moravče.

Enak problem je tudi vključevanje tega območja v župnijo, saj smo del ŽUPNIJE DOB, ki

spada v okvir nove občine Domžale, svoje pokojne pokopavamo na pokopališču Sv. Trojica in Škocjan. V primeru sedanje ureditve občin bi to pomenilo, da bi svoje umrle pokopavali v sosednjo občino.

Poseben problem je organiziranost na društvenem področju, ki je zelo pestra in vključuje skoraj vse kraje. Skoraj vsi vaščani omenjenih vasi so člani dveh društev (GASILSKO DRUŠTVO STUDENEC IN KULTURNO DRUŠTVO MIRAN JARC ŠKOCJAN), ki pa imata sedež v novi občini Domžale.

Prav naselji Kokošnje in Zalog pod Sv. Trojico izrazito komunalno (cestno) povezani z novo občino Domžale, zlasti z njenim centrom Domžalami, ki je bližje in ugodnejše prometno oddaljen od naših vasi.

Vse to so razlogi, ki sta jih na sestanku poslušala tudi Matjaž Kočar, župan Občine Moravče in podpredsednik Sveta KS Vrhpolje-Zalog. G. župan je krajani, ki so soglasno ponovno podprli zahtevo po vključitvi v Občino Domžale, obljubil pomoč in tudi povezavo z županjo Občine Domžale pri rešitvi nastalega problema.

KMETIJA ODPRTIH VRAT LUKATIJEVIH v IMENJAH 21 je sprejela prve obiskovalce. Če ste bili med njimi, potem ste se o njihovi ponudbi in prijaznosti že prepričali. Če še ne, dobrodošli. Feliks in Marinka Lukati vas skupaj s hčerko Sašo vabita, da ju obiščete.

Dekliški zbor KUD Tine Kos Moravče vas vabi na zabavno-glasbeno prireditev

VESELO PO DOMAČE

4. marca 1995 ob 19. uri v Kulturnem domu Moravče.

Nastopajo: dekliški zbor, združeni moški in dekliški zbor, povezava Modra kronika, gost večera pa bo ansambel Poljanšek

Uštinčeva kajža na Vrhpoljah, dobro ohranjen in skrbno vzdrževan kulturni spomenik bi bil lahko drugim za zgled

Joj, kam bi del? Eno izmed mnogih žalostnih »pokopališč« jeklenih konjičkov

Moravska dolina in praznovanje 50-letnice zmage nad fašizmom

Ko se danes, po tolikih letih spominjamo trpljenja, selitev, gorečih vasi in ljudi, padlih žrtev, zaporov, mobilizacij, splošnega pomanjkanja in sploh gorja, ki ga je vojna prinesla v Moravško dolino, ne moremo mimo tega, da ne bi še enkrat dali vsega priznanja prebivalcem za odločen odpor proti okupatorju in za ohranjanje slovenske samobitnosti.

Pred okupacijo so imele Moravče svojo občino, tako kot jo imajo tudi danes. Prebivalstvo je bilo predvsem kmečko, med njimi pa so bili tudi obrtniki, delavci in inteligenca. Ljudje so bili opredeljeni na dve poglavitni stranki, toda v dolini ni obstajala celica komunistične partije. V moravški občini je bilo zelo razvito in razgibano kulturno, športno in društveno življenje. Vladovala je visoka in pokončna narodna zavest.

Nemci so Moravško dolino okupirali 21. aprila 1941, z organizacijo policijskih in žandarmerijskih postojank v Moravčah, Vrhpolju, Pečah, Sv. Trojici in drugje. Takojšnji strogi ukrepi okupatorja, ponemčevanje, sprememba priimkov krajanov, imen vasi, krajev in teror so bili neposreden udarec na visoko nacionalno zavest prebivalstva doline. To se je ne glede na strankarsko pripadnost in druge različnosti začelo skupno, poudarjam, skupno upirati. Šlo je za nacionalni obstoj.

Ob proslavljanju svetovne zmage nad fašizmom se kaže spomniti vsaj nekaterih dogodkov v Moravški dolini, ki so prizadeli njene kraje in prebivalce. Ni namen naštevati podrobnosti iz hudega vojnega časa v Moravški dolini, da bi se še naprej poglobljale razprti, temveč kako s skupnimi močmi naprej ustvarjati in dograjevati prelepo Moravško dolino.

Naj omenim nekatere podrobnosti:

– Prvi oborožen spopad je bil 21. septembra 1941 pri Sv. Mohorju, in sicer med dvanajstimi partizani, od katerih jih je v boju sodelovalo devet, in nemškimi policijskimi 171 bataljonom. Spopad se je začel popoldan in je trajal v noč.

– Iz Moravske doline so bili v tem letu 1941 ustreljeni kot talci fantje in možje, vendar na drugih območjih Slovenije.

– 7. februarja leta 1942 je bil v Tustanju ustanovljen odbor OF za celo Moravško dolino, ki je s presledki deloval do konca vojne.

– Marca je nemška policija aretirala okrog 70 Moravčanov in odpeljala v kamniške in begunjske zapore, kjer so jih mučili, nekatere ustrelili, nekaj pa poslali v taborišča. Mnogi so aretacijam ušli.

– 19. julija je bila do temeljev požgana vas Hrastnik, zaplenjeno je bilo imetje, vaščane so poslali v internacijo, osem domačinov pa je bilo živih zažganih.

– Avgusta je bila v Moravški dolini izvedena vojaška in delovna mobilizacija fantov in mož; ta se je opravila tudi pozneje, v letih 1943 in 1944.

– Ob koncu leta 1942 so po Moravški dolini začeli krožiti tako imenovani »raztrganci«. Nemci so jih imenovali »gegen Bande«. Delovali so pod imenom »Štefan«, »Martin«. Domačinom so se predstavljali kot partizani, nato pa so jih ovajali Nemcem.

– V začetku leta 1943 se je začela množična selitev sivoce tistih, ki so odšli v partizane. Preseljenih je bilo nekaj več kot 250 prebivalcev, približno toliko pa jih je pobegnilo v druge kraje ali v partizane.

– Marca in julija istega leta so Nemci v Moravčah in neposredni bližini ustrelili 17 talcev, med njimi tudi domačine.

– Septembra so bili aretirani člani mladinske organizacije, odpeljani so bili v kamniške zapore, od tod v Begunje in nadalje v nemška taborišča.

Partizanske enote, ki so se bojevale tudi na območju Moravske doline, so bile naslednje:

Kamniški in Zasavski bataljon, Šlandrova in Zidanškova brigada, Kamniško-zasavski odred in entoe 14 divizije. Najbolj je bila v Moravški dolini priljubljena Šlandrova brigada, večinoma zaradi tega, ker je bilo v njej veliko fantov in mož prav iz te doline. Poleg tega je bilo nekaj poveljniškega kadra na ravni bataljona iz vrst domačih fantov in mož. Brigada je bila dobro oborožena in dobro vodena. Nekajkrat je tabo-rila in opravljala vojaške naloge v neposredni bližini sovražne postojanke v Moravčah; Prikr-

nici, Pogledu, Česnjicah in Vrhpolju. Sovražna postojanka v Moravčah ni smela v tem času niti patrolirati, kaj šele da bi se bila spustila v resen spopad.

V Šlandrovi brigadi so bili večkrat nekaj dni ali tednov člani zavezniških vojaških misij zaradi usklajevanja vojaških akcij. Enako je bilo tudi pri drugih, že omenjenih enotah na levem bregu Save.

Marca meseca 1944. je bil z uspešnim napadom okupator pregnan iz Moravske doline. V Moravčah do konca vojne ni bilo več sovražne postojanke, čeprav je okupator nekajkrat z večjimi silami po dolini delal preiskave in izvajal teror nad prebivalstvom. Prebivalstvo Moravske doline je tako dočakalo svobodo, saj v dolini ni bilo več nobenega sovražnega vojaka, vendar pa so bili prebivalci odrezani od vseh centrov za potrebno oskrbo. To je pomenilo, da je bilo prebivalstvo prepuščeno samo sebi, svoji iznajdljivosti, organizacijski sposobnosti in sposobnosti za preživetje. Pospešeno so delale obrtne dejavnosti, obdelava polj, mlini, šolstvo, kultura, zdravstvo ipd. Moravska dolina je postala varna do te mere, da so jo uporabljali tudi zavezniška letala, ko so s padali in drugače pošiljala pomoč. Pomoč je bila bolj vojaškega pomena (orožje, eksploziv in druga oprema), nekaj pomoči pa je dobilo tudi prebivalstvo Moravske doline.

Pomembno je omeniti, in sicer iz več sedanjih razlogov, kako je bilo med vojno v Moravški dolini z bogoslužjem. Zanj je v Moravčah ves čas skrbel dekan gospod Hafner, na Vrhpolju pa župnik Valentin Jerše, ki je moral samo začasno odstopiti svoje župnišče za postojanko nemške žandarmerije. Bogoslužje so imeli do konca vojne. Ob dnevu mrtvih, leta 1942, so partizani izvajali žalne slovesnosti na pokopališču pri Sv. Trojici in na vaškem pokopališču pri Vačah. Za cerkveni pogreb komandanta Jožeta Vesela-Viktoria na moravškem pokopališču sta prosila dekana gospoda Hafnerja takratni pomočnik političnega komisarja Zidanškove brigade in avtor tega zapisa. Pogreb je v drugi polovici 1944. leta na moravškem pokopališču opravil dekan gospod Hafner.

Približno enak odnos je bil tudi ob praznovanju cerkvenih praznikov (božič, novo leto, velika noč), ki so jih borci pričnili skupno s prebivalstvom, seveda odvisno od razmer in mesta bivanja enot. Za sv. Miklavža pa se je na terenu organizirala akcija zbiranja daril (tople odevje, obleke, perilo, nogavice in druge dobrine). Skratka, ni bilo čutiti niti verskih niti

drugačnih nestrpnosti, kajti cilj je bil isti, pregnati sovražnika. Takšno povezanost prebivalstva v stiski kaže gojiti tudi danes in v prihodnosti.

Brigade Slavka Šlandra in Miloša Zidanška so se v oktobru 1944. leta umaknile iz operativnega območja, v katerega je sodila tudi Moravska dolina. Vprašanje je, če je bil umik upravičen, kajti poznejša huda zima, bližajoči se konec vojne in umik sovražnih enot vseh vrst prek osrednje Slovenije, Štajerske in Koroške so močno vplivali tudi na razmere v Moravški dolini. Čeprav je bila brez stalne sovražne vojaške postojanke, so kljub temu njeni prebivalci preživljali težke trenutke. V tem času, ko tu ni bilo večjih vojaških partizanskih enot, je sovražnik organiziral iskanje in odkrivanje skladišč, krojaških, čevlarskih in drugih delavnic. Izvajal je lov na aktiviste posameznih organizacij, člane gospodarskih komisij, ranjence in onemogle, kurije ter posameznike ali skupinice borcev, ki so bili v Moravški dolini. Lov so organizirale nemške vojaške in policijske enote, vneto pa je pri tem sodelovala skupina domobrancev, v avgustu 1944. leta ustanovljene postojanke v Domžalah. Ti so dokaj dobro poznali kraje in razmere. V splošnem ni šlo za enak odnos sil. Na eni strani so bile dobro oborožene nemške vojaške in policijske sile ter domobranci, ki so prihajali iz toplih nemških in domobranci postojank. Na drugi strani pa so bile skupinice ali posamezniki, premraženi, ranjeni, onemogli in slabo oboroženi partizani. Zatekali so se v priročne zemljanke po gozdovih ali so iskali zatočišče pri pristaših in aktivistih OF.

To so bili hudi časi za prebivalce Moravske doline. Koliko je bilo pobitih in odpelanih v zapore, ne bi našteval, saj je kronist gospod Stane Stražar veliko tega zapisal v knjigi Moravska dolina.

Ob svetovnem praznovanju zmage nad fašizmom, ki bo trajalo vse leto, sem za zaključek mnenja, da se tudi prebivalci Moravske doline spomnimo na te hude vojne čase. Prav je, da se spominjamo žrtev in gorja ter zavednosti in pokončnosti prebivalstva. Predlagam, da organizacije in društva v občini ne glede na različno strankarsko ali drugo pripadnost organizirajo srečanja na izletniških točkah. Tam bi lahko obujali spomine na tiste čase, ko nas je stiska trdno povezovala in se dogovarjali, kako v bodoče še bolj polepšamo ta naš moravški kot.

Pri tem bi verjetno posebno vlogo imela turistična društva, pohodne enote, pevski zbori, organizacije zveze borcev, gasilska društva in še kdo.

SLAVKO KOKALJ

MED NAMI ŽIVIMO

Tine Urankar iz Zaloga

18. januarja 1995 je Tine Urankar, Zalog pri Moravčah 8, praznoval svoj rojstni dan, 83. po vrsti in če bo zdravje, jih bo še nekaj, je dejal, ko smo mu segli v roke in mu zaželeli, da se sprehodi tja do stotega, ali pa še čez, in da še kdaj obišče svojo rodno Limbarsko goro.

V spominih se vrneva osem desetletij nazaj na Limbarsko goro, pod vrh, kjer sta oče Jernej (roj. 1860) in mati Frančiška (roj. 1872) preživljala številno družino. Kar petnajst nas je bilo, se spominja Tine, in naštevajo 7 deklet in 8 fantov, od katerih so žive še Albina, Dora in Slavka, pa več kot 30 nečakov. Življenje je bilo trdo, kruh je bil na mizi le trikrat »na let« ob žeganju, veliki noči in božiču. Spominja se, kako sta z bratom ob sajenju krompirja po brazdah iskala drobne krompirčke in jih skuhala. Oče in mama sta bila dobra človeka. Ko je mama že 1918. leta umrla, je skrb za številno družino prevzela sestra Francka. Tine je že z osmimi leti odšel za pastirja h Koširju v Reber in tam ostal šest let. »Bili so prijazni, jesti je bilo dovolj in večkrat je vzel kakšen kos kruha in ga stisnil sestrini za vedno lačne brate in sestre. Šola je bila v Moravčah in včasih je moral tudi Tine pogledati vanjo, čeprav je njegov gospodar kratko in jedrnat povedal, »fanta sem dobil, da bo delal, ne pa hodil v šolo. Za plačo obleka, hlače, rekelček, spodnjih hlač tedaj še ni bilo.

Tako vse do 14. leta, ko se je vrnil domov. Nekoč sta z bratom obiskala strica v Hrastniku, upoštevala njegove nasvete in na Limbarki gori našla njive, kjer je uspevala pšenica in vsako leto več škafov in mernikov jo je bilo. Kruha je bilo med vojno dovolj za vse, ki so prišli k hiši, tudi za partizane, ki se jim je pridružil 16. 5. 1943. Vmes se je preizkusil v sajenju krompirja, ki je zelo lepo uspeval na njivi v tedanjih Svinjah, vmes pa sta z bratom »pogledala« tudi v rudnik Kisovec.

Leta vojne niso bila vesela, prav med njimi je 31. 12. 1944 umrl tudi oče. Pokopali pa so ga na prvi dan januarja 1945, pripoveduje Tine, ki je tedaj partizanal na Veliki planini. Pokropit ga je prišel, na pogreb zaradi bližine sovražnika ne. Vojak je bil vse do 1946. leta. »Imel sem tudi čin, pa so mi ga vzeli, sem jim tudi marsikaj vspiral,« se smeji, ko pripoveduje, kako je postrojil vojake in šel z njimi v procesijo ob rešenju telesu v Moravčah, potem pa se izgovarjal, češ saj so tudi žandarji vedno šli v procesiji. Klican je bil v Kamnik, poslan na stražo, ki pa mu tudi ni bila všeč, nato je šel stražit skladišče, vmes skušal malce neuradno zaslužiti za svoje kame-rade s klanjem prašičev, pa nadrejenim spet ni bilo všeč in so ugotovili, da je najbolje, če ga pošljejo domov in Tine je šel nazaj v Moravče, kjer ga je čakala hčerka Mira, ki danes z družino živi v Domžalah in večkrat pride v Zalog.

Na Limbarsko goro se je torej vrnil marca 1946., nekaj kasneje se je poročil in z ženo sta kupila kmetijo pri »Korant«, ki sta jo kasneje razširila z nakupom zemlje vrh hriba v Zalogu, kjer je Tine leta 1961 postavil svojo novo domačijo. »Vse sem naredil sam,« pripoveduje in verjame mu, saj sem ga še lani občudovala, kako je kljub osim križem živahno hodil okoli hiše in če ga ne bi »dajale« roke, utrujene od desetle-

tij zidarstva, bi naredil še marsikaj. Morda tudi kakšno apneno, ki jih je bilo kar nekaj.

Prvič se je z zidarstvom srečal kot stežbač na Menini planini, pa ga je mojster Urbanija s Krajnega Brda kar hitro poštudiral, da bo dober zidar in mu je dal kelo v roke in je bil zidar, pozimi klavec, vsega se je naučil sam, naredil je tudi precej sodov in škafov, pa na harmoniko ne smemo pozabiti. Spominja se zidanja v Ljubljani med velikim štrajkom, pa urejanja odvodnjavanja v kasarni za Bežigradom, za kar je dobil kar tri mesece dopusta. To so bili časi, se smeji, vstane in s svojimi rokami pokaže, kako je kopal, polagal cevi, in kar nič vseh mu ni, ko zve, da kasarne ni več. Škoda!

Harmonike se je naučil sam in igral na ohceti. Vsaka zase je bila zanimiva, najbolj tista, ko je najbrž zavrnjeni snubec prevrnil vse mize, pa so jih postavili nazaj, nepovabljenca zvezali, svatje plesali, Tine pa igral. Najraje solo po polnoči, se smeji, ko pripoveduje, kako je v ponedeljek še topel denar nesel za cement in ga že dopoldne vgradil v stene nove hiše.

In tako vse življenje, prijazno, veselo, težko in zadovoljno, kakor so zadovoljna njegova zadnja leta, ki jih v prijetni hišici prav na vrhu zelenega griča, nedaleč od ribnika, preživlja skupaj z ženo Anico. Obiskov je vesel: hčerke Mire in njene družine, vnukinje Brede in Mojce, pa sorodnikov, prijateljev in znancev. Dnevi mu minevajo pozimi ob topli kmečki peči, v veliki kuhinji, ob TV, ki jo vedno rad pogleda, ob branju časopisov, tudi SLAMNIKA. Harmonika počiva, pa bi še kako rad iz nje izvil zvoke angleškega valčka, ki ga je najraje igral, prsti pa v mislih zdrsi po tipkah Herkules valčka in vseh polk, ki so svate vedno znova in znova privabili na plesišče. V spominih ostajajo šale, anekdote, ki jih pripoveduje s posebnim žarom v očeh, in če ga ne bi »matrale« roke, ga kar vidim, kako bi prijel harmoniko v roke in zaigral počasni angleški valček.

Naj tebi in Anici v ritmu valčka, v prijetnih spominih na prehojeno življenjsko pot in ob veliko zdravja mine še dosti veselih in srečnih let!

VERA VOJSKA

NARAVNE NESREČE

Plaz nad Ribičevo domačijo

»Ko sem prišla leta 1959 sem gor na Hrib nad Ribčami, po domače NA LAZIH, je bilo vse požgano. Pa sva z možem Doretom vse »prerihala« in »poštimala,« je pripovedovala Anica Ribič, Hrib nad Ribčami 6 in žalostno zrla na prijazno domačijo, ki jo že vrsto let ogroža plaz.

Pripovedovala je, da so zaradi njega podrli čisto nove svinjake, hiša je zaradi pritiska zemlje razpokana, velike razpoke se kažejo tudi na bližnjem hlevu, stara hruška se je v zadnjih letih premaknila kar za 2 metra. Prišli so, vrtali, iskali trdno oporo in jo tudi našli, tako da so domači lahko nedaleč stran postavili novo moderno stanovanjsko hišo. Plaz pa ostaja in od kar

je nad domačijo speljana cesta, je iz dneva v dan bolj grozeč. Veliki tovarnjaki so vozili nad hišo, zemlja pa se je premikala. Strokovnjaki so izvrtali vrtine, ugotovili, da je teren nevaren, narejeni so bili načrti, Ribičevi so dobili tudi nekaj odškodnine, od katere so morali odšteti tudi denar za raziskave, večjih posegov pa ni bilo, in najbrž jih tudi ne bo, je žalostna Anica, ki je skupaj z možem in otroki v domačiji pustila vse svoje moči. »Pet otrok sva spravila gor in vsi so pridni,« pohvali svoje otroke in nadaljuje, »lepo se je dalo živeti, dokler ni prišel plaz.«

Narava je pobrala vse sode pridnih rok in še kako razumem gospo Anico, ko

Anica Ribič: kdaj bo saniran plaz, ki že leta ogroža našo domačijo Na lazi?

Stari kozolec uspešno kljubuje plazu – koliko časa še?

pravi, da nima nobenega veselja, da bi še kaj delala. Sama ne bosta mogla vsega, po vseh teh letih pa skoraj ne verjameta več, da jima bo kdo pomagal. Pa bi bil skrajni čas, saj je plaz vsak dan bolj grozeč, Ribičevi pa vsak dan manj prepričani, da jim bo kdo pripravljen pomagati. Pa jim bo kdo?

V.

KO OBIŠČETE SV. MIKLAVŽA

Dober dan, Ivanka!

Ivanka Kocjančič iz Katarije 7 je ena tistih gospodinj, ki ni nikoli zadovoljna. Skupaj z drugimi dekleti in ženami ob pomoči g. Marte Kos, strokovne svetovalke Zavoda za kmetijstvo Ljubljana, pridno nabira dodatna znanja in jih uporablja pri razvoju kmetije, na kateri živi skupaj s svojim možem in otroki.

Prijetna sogovornica je že več let razmišljala o tem, kako bi življenje na kmetiji obogatila s katero od dopolnilnih dejavnosti. Pa ne le

Danes ena izmed redkih pravih kmečkih hiš, morda že jutri PRIJETNA KMETIJA ODPRTIH VRAT pod Sv. Miklavžem. (slika levo) Ivanka Kocjančič (slika desno)

zase, temveč tudi za vse tiste, ki se mimo njene domačije povzpnejo do bližnje cerkvice na Sv. Miklavžu, ali pa s tega prijetnega vrha odhajajo v dolino. Ob pomoči posebne delovne skupine je tako v letu 1994 že začela z ureja-

njem domačije, ki naj bi kar kmalu postala DOMAČIJA ODPRTIH VRAT, odprta za vse, ki se radi okrepčajo s pristnimi kmečkimi jedili in počijejo v pravi kmečki izbi z veliko pečjo.

Če vas bo torej pot zanesla

na ta konec nove Občine Moravče, v katere Občinski svet je bila izvoljena tudi Ivanka Kocjančič, ozirite se po njeni domačiji in se prepričajte, kako prijeten je pogovor z njo.

V.

Letna skupščina Planinskega društva Moravče

Planinsko društvo Moravče je imelo 20. januarja svojo prvo letno skupščino. Od 406 članov je bilo prisotnih skoraj 200, gostovali pa so tudi člani drugih društev. Ob pregledu dela v letu 1994 smo bili zadovoljni z rezultati.

Organizirali smo 23 planinskih pohodov; udeležilo se jih je povprečno 25 članov. Prehodili smo hribovje okoli Moravške doline, se povzpeli v Julijce in Kamniško Savinjske Alpe, skupina članov pa je bila celo na Mont Blancu.

Mlajši osnovnošolci so spoznavali okolico, šli pa so tudi na izlet do vznožja Kamniških Alp. Imeli so 7 pohodov, spremljala pa sta jih

mentorica ga. Nuška Kokalj in izkušen vodnik, ljubitelj in poznavalec narave g. Marjan Grilj.

Na OŠ Jurija Vege imamo še 36 članov, vsakega izleta pa se je udeležilo v povprečju 20 članov. Na letni skupščini so prejeli srebrne in bronaste znake **Mladi planinec**. Posamezni mladi člani so se v sponzorstvu staršev povzpeli na Krn in Triglav.

Odsek, ki ureja poti, je opravil 110 ur dela za poti na Limbarsko goro, Cicelj in Murrovco. Postavili so potokaze in oznake. Dosti dela bo tudi v tem letu.

O gorah smo imeli tudi dve predavanji, pospremljeni z ogledom diaprojektivov. Trije člani so opravili tečaj za vodnike, vseh vodnikov pa imamo sedem. V letu 1995 se bosta usposobila še dva, trije pa bodo šli na izpopolnjevanje.

Letos načrtujemo 33 izletov za odrasle, za podmladek pa mladinski tabor in 7 zletov. Za uspešno delo društva je zaslužen tudi zavzet in delaven upravni odbor.

Zahvala gre tudi sponzorjem za finančno pomoč in Planinskemu društvu v Moravški dolini.

N. C.

Plan pohodov za leto 1995

Marec			
N	05. 03. 95	Bohor	Klemenc
S	18. 03. 95	Goteniški snežnik	Lavrič
April			
N	02. 04. 95	Ključ	Klemenc
N	09. 04. 95	Soriška planina – Lajnar	Gril
S	22. 04. 95	Kočevske jame	Tič, Klemenc
N	30. 04. 95	Vinski vrh – Osmica	Jesenšek
Maj			
S	06. 05. 95	Sleme, Vršič	Novak, Tič
S	13. 05. 95	Prleški triglav	UO
N	21. 05. 95	Slavnik	Gril
S	27. 05. 95	Kam. sedlo – Korošica	Klemenc
Junij			
P	09.–11. 06. 95	Pohorje	Lavrič, Jesenšek
N	21. 06. 95	Grčija do 1. 7. 95	Novak
N	25. 06. 95	Čemšeniška planina	Gril
Julij			
S	08. 07. 95	Škrlatica	Lavrič
S	15. 07. 95	Zelenica, Stol	Novak
P	21.–23. 07. 95	Triglav	UO
S	29. 07. 95	Mangart	Tič
Avgust			
P	04.–06. 08. 95	Krn, Sedmera j., Bohinj	Novak
S	19.–20. 08. 95	VIŠ, MONTAŽ	Lavrič
September			
S	02. 09. 95	Tromeja	Tič
S	16.–17. 09. 95	Peca	Lavrič, Jesenšek
S	23. 09. 95	Logarska d., Kamniško sedlo	Novak
Oktober			
N	01. 10. 95	Višarje	Lavrič
S	07. 10. 95	Neznano 95	UO
S	21. 10. 95	Menina planina	Gril, Tič
November			
S	11. 11. 95	Litija – Čatež	Jesenšek
N	26. 11. 95	Renke – Ostrež	Klemenc
December			
N	03. 12. 95	Jevnica – Janče	Tič
S	16. 12. 95	Lisca	Lavrič

Spoštovani!

Če želite, da bo vašo reklamo prebralo najmanj 14.000 ljudi, oglašajte v Slamniku.
TELEFON: 721-022

Proslava kulturnega praznika naslednje leto v novi dvorani

Letošnja proslava kulturnega praznika je bila v domžalski kinodvorani, ki pa ni najbolj primerna za takšne prireditve. Kakor vse kaže, bo naslednja proslava v novi prireditveni dvorani Kulturnega doma Domžale in bo imela okrog 210 sedežev. Dvorana je menda pomanjšana dvojica Unionske dvorane iz Ljubljane, z gledališkim balkonom in ložami. Oprema in tehnika bo sodobna, to pa je tudi aktualna tema Gradbenega odbora, ki je v začetku februarja zadalil Razvojni zavod Domžale za izvedbo razpisa projekiranja notranje opreme. Ker so nekateri projekti instalacij že

Dvorana Kulturnega doma dobila novo podobo

malce zastareli, izdelani so bili leta 1990, bo treba nekatere segmente prenoviti.

Vsaka hiša se gradi od temeljev navzgor, zato se je GP Graditelj lotilo poglobitve kletnih prostorov ter sanacije sten in temeljev. Pri tem so jim pomagali tudi iz ljubljanskega ZRMK-ja. Po izgradnji navpičnih vezi je sedaj na vrsti nova plošča nad dvorano, saj je bilo potrebno stari strop zaradi dotrajanosti odstraniti.

Glavni projektant ing. Matjaž Karlovšek, ta je bil izbran na natečaju že leta 1990 in ima nedvomno veliko zaslug, da v preteklih letih obnovitvena dela niso popolnoma zamrla, je zadovoljen s potekom obnovitvenih del. Tako bo Glasbena šola kmalu prišla do svojih prostorov, prav tako pa tudi kulturni delavci mesta Domžale.

TONE SAVNIK

Odkritje ob obnovi cerkve sv. Pavla v Šentpavlu

V prvi letošnji številki Slamnika (l. 1995, št. 1) je Milan Sagadin iz Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine iz Kranja pisal o obnovi cerkve sv. Pavla in o »odkritjih« pri tem. Izveni tako, kot da smo delali neodgovorno in samovoljno.

Župnijski urad Sv. Jakob ob Savi je že 25. 5. 1994 obvestil Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine iz Kranja o nameravani obnovi s prošnjo, naj si ogledajo cerkev in dajo navodila za obnovo fasade. Zavod je z dne 15. 6. 1994 obvestil župnijski urad, da so si cerkev ogledali (brez navzočnosti odgovornega za cerkev) in dali navodila. Priporočili so »pred izvedbo fasade izvedbo klasične drenaže in naročili, naj jih obvestimo o začetku postavljanja gradbenih odrov«. Takoj ko je obrtnik povedal, kdaj bo začel postavljati odre, je župnijski urad o tem pisno obvestil Zavod. To se je zgodilo 28. 10. 1994. Odre so začeli postavljati 2. 11. 1994. Zavod se je odzval šele 4. 11. 1994.

Našli so še večji del fasade (južna stran, prezbitirij in zvonik ter vogal na vzhodni strani severne stene, kjer so bili vidni šivi). Tudi na južni strani ladje, kjer je bilo (po mnenju Zavoda) še največ možnosti, da bi odkrili kakšno staro poslikavo, niso odkrili nič posebnega. To je razumljivo, saj je bila cerkev vsaj dvakrat temeljito obnovljena. Najprej l. 1778, ko je bila v tako slabem stanju, da so jo hoteli podreti, in po ljubljanskem potresu, ko je bila močno poškodovana. Leta 1897 so jo ponovno temeljito obnovili, odstranili so lopo in cerkev podaljšali za približno štiri metre ter zamenjali lesen pobarvan strop z obokom. Ob odstranitvi ometa se je

videlo, da so vsaj pri drugi obnovi posegli daleč v ladjo, ker so stene na ladji »zakrpane« z opeko. Iz tega bi se dalo sklepati, da so pri tedanji obnovi odstranili večji del fasade. Nova fasada bo narejena po predlogih Zavoda.

Zavod je naročil, naj pred obnovo fasade uredimo drenažo. Za ta dela niso naročili, da je potrebno poklicati arheologa. Zaradi pomanjkanja denarja smo delo opravili sami, ki ga je strokovno vodil vaščan iz Dragomlja, nekdanji delovodja nekega ljubljanskega podjetja. Okoli cerkve smo skopali jarek v globino v povprečju enega metra ter v širino okoli 0,70 m. Delali smo po delih. Takoj na začetku smo naleteli na težavo: desno od stranskega vhoda se je pokazalo, da ima ta del zelo slabe temelje, zaradi tega so tudi nastale razpoke nad okni in na oboku. Naš delovodja je povedal, da je pri svojem dolgoletnem delu prvič videl, kar je slišal v šoli, kako so nekoč delali temelje: Skopali so jarek, vanj nametali kamenje in zemljo in nato začeli graditi zidovje. Ta del smo delno podbetonirali na vsaki strani približno v dolžino desetih metrov. Temelji pod prezbitirijem in zvonikom so bili nekoliko boljši in se jih nismo dotaknili. Zahodni del cerkve, tisti, ki so ga dogradili po potresu, ima močne temelje in celo nekoliko izstopajo. Nekateri so menili, naj bi bil to del zidu neke druge zgradbe.

Pri izkopavanju jarka smo ob temeljih južne (starega dela) stene naleteli na skeletna groba, obrnjena v smeri zahod (glava) – vzhod (noge). Zunaj pokopališča, kamor so odvažali izkopan material, so našli 1 (eden in ne dva!) obsečni obroček. Na podlagi tega je Milan Sagadin zapisal v Slamniku, da »lahko z gotovostjo zaključimo, da so obnovitvena dela odkrila in uničila (!) del staroslovanskega grobišča iz 10. stol. po Kr. (sodeč po obročku) ter ostanek cerkve iz istega časa (!). Obroček seveda lahko izvira iz 10. stoletja, bolj malo verjetno pa skelet. Še pred potresom so pokopavali ob cerkvi. Ko so prenehali, so nekaj nagrobnih plošč vgradili v fasado, ki so še danes na istem mestu. Tudi na temelju tega, kar je Milan Sagadin slišal o temeljih in zidovih, še ne more »z gotovostjo« trditi, da je cerkev iz 10. stoletja. Primerjava z Legnom verjetno ni pravilna.

Skozi Šentpavel naj bi tekla rimska cesta. Govori se, da so pred časom v okolici našli čelado rimskega vojaka. Možno je, da je bil ta kraj poseljen že v rimskih časih (zadostni izviri vode so kar vabili) in da so tudi stari Slovani tukaj postavili svoje bivališče in pokopavali svoje umrle.

Cerkve, posvečene sv. Pavlu in sv. Petru, še zlasti tiste s pokopališčem, spadajo med starejše cerkve na Slovenskem. Cerkev v Šentpavlu je v listinah skupaj s krajem prvič omenjena leta 1453. Do 1787 je cerkev spadala pod Mengeško župnijo, ki je posvečena sv. Mihaelu. V Mengšu naj bi bila stala cerkev že v 10. ali celo 9. stoletju. Cerkev v Sloveniji, ki so posvečene sv. Mihaelu in sv. Juriju, sodijo med najstarejše. Po dosedaj znanih podat-

kih je bil Mengeš prvo krščansko središče v teh krajih po prihodu Slovanov.

Ljudsko izročilo pravi, da so v Šentpavlu imele samostan bele nune. Samostan naj bi bil propadel v času turških vpadov. Leta 1886 je zapisal župnik Škulj, da se okoli cerkve pozna še več sto čevljev dolgo zidovje.

Iz tega, kar je Sagadin slišal, se pač ne da »z gotovostjo zaključiti, da so obnovitvena dela odkrila in uničila (!) del staroslovanskega gro-

bišča iz 10. stol. po Kr. ter ostanek cerkve iz istega časa« (!).

Za cerkev sv. Pavla skrbijo vaščani Dragomlja in Šentpavla. Njihova zasluga je, da še danes stoji in da se sedaj obnavlja. Za nas je žalitev, ko Sagadin imenuje zastojno delo, denarne prispevke, prizadevnost in obnovitveno vnemo vaščanov, da bi ohranili to cerkev kot bogoslužni prostor in kulturni spomenik, kot »ravnanje svinje z meh« in »ihtavo betoniranje«.

LOJZE GAJŠEK

Dve novi transformatorski postaji v Dobu

V drugi polovici leta 1994 je Dob dobil kar dve novi železobetonski montažni transformatorski postaji. Eno so postavili namesto prejšnje jamborske, ki je bila zaradi številnih prostozračnih in kabelskih priključkov že dolgo premajhna. Tu je bila največja težava v tem, da je bilo treba najprej staro odstraniti in na istem prostoru postaviti novo. Povsem novo transformatorsko postajo pa je Elektro Ljubljana Ljubljana okolica postavilo na Koželjevi cesti.

Obe transformatorski postaji sta priključeni na visokonapetostni zemeljski kabel; položili so ga okoli 700 metrov.

Najtežja so bila zemeljska dela; vsa so bila opravljena ročno kablji so položili v posebni kanalizaciji. Precej težav je bilo tudi zaradi tega, ker je transformatorska postaja v Dobu prav ob potoku, in je bilo treba kanalizacijo položiti pod njim. Pri organizaciji teh del je izvajalcem predvsem z organizacijo pomagala tudi Krajevna skupnost Dob. S postavitvijo nove kabelske transformatorske postaje pa bo kmalu podrti še zadnje omrežje in bo Dob tako postal lepši. Tako bo kraj priključen v glavnem na zemeljske kable. Samo ob tej zadnji in največji gradnji do sedaj so v Dobu položili več kot 1600 metrov nizko-

TP Koželja

TP Dob

napetostnih zemeljskih kablov.

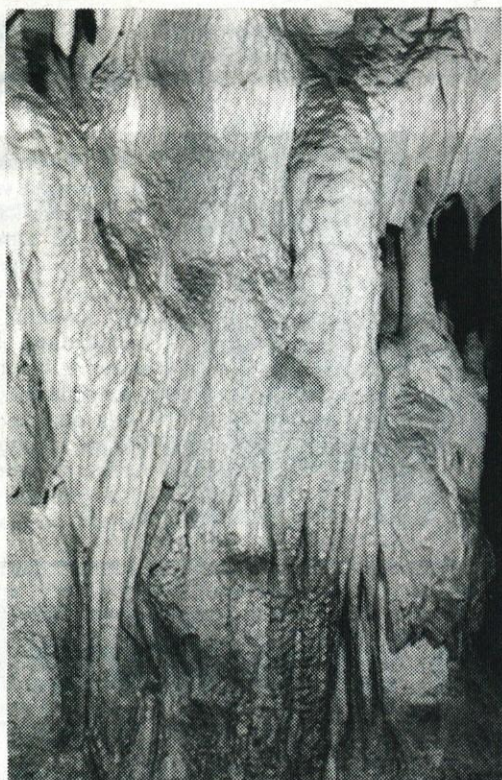
Z novo transformatorsko postajo na Koželjevi cesti pa so se popravile elektroenergetske razmere na severni strani glavne ceste, kjer so bile že dolgo kritične.

Gradnja obeh transformatorskih postaj, visokonapetostnih in nizkonapetostnih kablovodov in vse, kar je bilo v zvezi s tem, še treba postoriti, je trajala skoraj štiri mesece, veljala pa je blizu 25 milijonov tolarjev.

Novo odkritje v Železni jami

Domžalski jamarji so že dolgo načrtovali povezavo med že urejeno Železno in Babjo jamo, kjer so arheologi našli 15.000 tisoč let staro bivališče pračloveka. Obe jami sta v davni preteklosti že bili povezani z rovom, ki ga je ustvarila voda, pravzaprav gre za eno samo jamo z kar tremi ločenimi vhodi.

Rov, ki ga je v tisočih ali celo milijonih letih ustvarila voda, je ponekod zelo ozek ali pa ponovno zasut z zemljo, ilovico. Jamarji so se že dolgo odločali, da bodo rov očistili in ga tam, kjer je to potrebno, razširili. Iz Babje jame so že odstranili že več kot sto kubičnih metrov nasipa, kamenja in ilovice. V januarju letos so svojo srečo poizkusili še iz Železne jame, kjer je bil viden le neznaten ozek in nizek rov. V sodelovanju s Podjetjem za vrtanje in miniranje iz Ljubljane so 6. februarja doživeli velik uspeh. Ko so prizadevni člani društva in nekateri njihovi prijatelji, ki jim radi pridejo na pomoč, iz najbolj oddaljenega rova iznosili več kot dvajset kubičnih metrov kamenja in ilovice, se je pred njimi pokazalo novo odkritje, nadaljevanje jame. Nove dele Železne jame so seveda že raziskali. In kaj so našli? Prijetno presenečenje! Do Babje jame, kot so že dolgo upali, še zmeraj niso prišli. Našli pa so nekaj več kot dvajset metrov novega rova z prav lepimi kristalnimi kamni. Hkrati so očistili tudi že pred več leti odkrit zgornji rov Železne jame. Tako bodo, kot jamarji upajo, turisti kmalu lahko videli nadaljnih

štirideset metrov nanovo urejenega rova z lepim kapniškim nakitom in lepimi kristali.

Hkrati z odkrivanjem novih delov Železne jame pa že potekajo priprave za preureditev razsvetljave v starem delu jame. Tako bo ta kraški biser v našem osamelem kraju še lepši.

S. S.

V GOZDU

Pridni drvarji

Toplo sonce dopoldne v začetku februarja je bilo bolj podobno lepemu spomladanskemu dnevu kot pa mrzli zimi, zato je bilo kot nalašč za delo v gozdu. Na poti proti Dešnu sva srečala kar precej pridnih domačinov, ki so sekali drevesa. Velika smreka, ki se je podrla na cesto iz Moravč proti KS Velika vas-Dešen, pa naju je primorala, da sva se ustavila.

To je bila tudi priložnost za kratek pogovor z Andrejem Pergarjem in njegovim sinom Andrejem iz Drtije, ki jima je pomagal Marjan Urbanija z Dobrave. Podrli so že kar nekaj dreves, da bo za drva, so dejali, za deske, nekaj tudi za prodajo. Smreke so lepe, zdrave, saj v tem koncu njihovega gozda ni lubadarja, so pa zato zaskrbljeni zaradi sušenja kostanjev, kar je posledica kostanjevega raka. Po kratkem pomenku je zopet zapela žaga, zaslišal se je sek sekir in ena, dva, tri je bila cesta prosta, debelo smrekovo deblo pa pripravljeno za odvoz.

Poslovala sva se od prijetnih sogovornikov in ob misli na številne nesreče v gozdu tudi na našem območju premlevala besede Andreja Pergarja: »V gmajni človek ne sme biti nikoli sam, tako zaradi naporenega dela kot morebitne nesreče, pa še v družbi je prijetneje in hitreje narejeno.«

Oklo nad Ihanom vas vabi

V soboto, 25. 2. 1995 ob 10. uri, se bomo zbrali ob spomeniku na Oklem nad Ihanom in obudili spomin na veliko tragedijo, ki se je na tem kraju dogodila 24. 2. 1944. leta.

V Dobovljah se je zbralo okrog 100 borcev Kamniško-zasavskega odreda. Skoraj polovica teh je v NOV vstopila šele pred nekaj dnevi in so še brez orožja čakali, da bodo nadaljevali pot na Dolenjsko.

Nemci so takrat napovedali »totalno vojno« in so nemilostno pobijali in uničevali svojega sovražnika. Na partizanski strani je splet vzrokov nesrečno vplival na razvoj dogodka. Posledica vsega tega je: 57 padlih borcev (po poročilu OK KPS Kamnik) in 28 ujetnikov, katere so Nemci zajeli neoborožene.

Te žrtve vojne proti nacizmu so vtakane v vrste tistih, ki so na strani antifašistične koalicije pripomogle, da je bila krvava

Borci NOB Ihan in Domžal

vabijo

25. februarja 1995 ob 10. uri na žalno slovesnost pri spomeniku na Oklem nad Ihanom. Spomnili se bomo padlih žrtev pred 51 leti.

II. svetovna vojna 1945 končana in nacifašizem poražen.

50. obletnico konca vojne bomo praznovali letos na več krajih. Tudi spominska slovesnost na Oklem naj bo ena med njimi.

Spomnimo se zmag, še bolj pa se spomnimo tragedij, v katerih je vojna terjala toliko mladih življenj.

Pridite na Oklo in prižgite svečko v njihov spomin!

STANE GRILJ

Predstavlja- mo vam Vinka Makovca – Papeža s Prevolje

Vinka Makovca poznamo kot pevca in odrskega igralca. Že pred drugo svetovno vojno se je pridružil pevskeemu zboru, igral je v Šentvidu, na Brdu in v Dobu. Nato je prišla druga svetovna vojna in leto 1943, ko so ga Nemci mobilizirali. Lahko bi bil ušel k partizanom, a je imel doma očeta in mamo, oba že precej v letih, pa je zato sklenil: »Boli, da trpim sam, ko sem mlad, kot pa še oče in mama, ki sta že stara.«

Oče Anton Makovec-Rožičev iz Tustanja in mama Marija, bila je Mahkotova iz Tustanja, sta leta 1912 od poznejšega domžalskega slamnika Matije Ravnika kupila tole Papeževo domačijo. Kmetija je bila majhna, zato sta zemlje dokupila, redili smo po tri živine, imeli smo tudi konja, da je oče »fural«.

Vinka, kako se spominjaš otroških let? Kje ste prevoljski otroci obiskovali šolo?

Šele pozneje, ko sem bil vojak, so zdravniki ugotovili, da sem imel pri treh letih nevarno bolezen paralizo, ki mi je pustila hude posledice. V rokah nikoli nisem imel moči, to še posebej občutim sedaj, ko sem starejši.

Šolo sem obiskoval v Šentvidu, kjer je tedaj poučeval učitelj Bitenc. Kmalu po končani šoli sem se pridružil tako pevcem kot igralcem. Petje in igre so me zmeraj veselile.

Že leta 1938 sem se zaposlil v Induplati Jarše. Pozneje sem bil v službi pri Kocjančiču na Viru do marca 1943, ko sem moral v nemško vojsko.

Kdaj so te Nemci mobilizirali?

Tako kot druge so tudi mene poklicali na nabor v Domžale, odkoder so nas brez najmanjše opreme z vlakom takoj odpeljali najprej v Avstrijo, kjer smo opravili nujne vojaške vaje. Tu sva bila skupaj s Fikuževim Jožetom iz Vrbe, rekli smo mu Pepe. No, on je imel dekle, zato ga je vlekel domov in pozneje je doma tako nesrečno preminil; ubili so ga domačini. V oktobru 1943 so nas poslali na rusko bojišče. Blizu Kijeva sem bil ranjen. V bolnišnici sem bil naprej v Krakovem. Potem so me premestili v Nemčijo; ležal sem v sedmem nadstropju podzemne bolnišnice. Nemška vojska se je tedaj že umikala, a zagrizeni Nemci so bili še zmeraj prepričani, da bodo vojno dobili. Ko sem ozdravel, sem bil ves čas, pol drugo leto v zaledju, v velikem vojaškem podzemskem skladišču blizu Salzburga v Zgornji Avstriji. Živeli pa smo v lesenih barakah. Z domačini smo se prav dobro razumeli, posebej radi so me imeli otroci, rekli so mi Peter.

Dne 28. februarja 1945 sem se predal Američanom, tako sem prišel v ujetništvo. Lahko bi se dal ujeti Rusom, a je bilo nevarno, ker so veliko ujetnikov pobili. Pri Američanih je bilo kljub hudi lakoti, jedli

smo celo travo, toliko bolje, da vsaj delati ni bilo treba. Eno belo štruco kruha smo si razdelili na 130 delov. Vsako noč je od lakote in raznih boleznih umrlo blizu tristo ujetnikov. Hrane so imeli dovolj, a nam je niso dali, za ujetnike so bili vsi enaki. Premestili so me v zbirni ujetniški center v Marseille v Franciji. V taborišču nas je bilo več kot dvajset tisoč.

Kdaj si se vrnil domov na Prevoljo in kakšne težave si imel potem?

Domov sem prišel 15. avgusta 1945. Brez težav sem se zaposlil v Induplati. Tu sem delal do upokojitve leta 1981.

Doma zaradi tega, ker sem bil v nemški vojski, nisem imel težav, samo »tista znana« Drotarjeva Katra s Prevoljo me je ob neki priložnosti, ko smo v barakah pod Notarjevo hišo igrali igro Micki je treba moža, precej šikanirala.

In že sva pri kulturi, igrati in pevskih zborih. Na katerih odrih si največ igral in pri katerih zborih si pel?

Že pred vojno sem igral pri Prosvetnih društvih na Brdu, v Šentvidu in Dobu. Po vojni sem igral v Šentvidu, nazadnje pa kar več zahtevnih vlog pri Kulturnem društvu Miran Jarc Škocjan. Po živahnem društvem življenju mi je še sedaj dolgčas, najbolj pa pogrešam petje. Posebej prijetni so bili sobotni večeri pred vojno, ko smo se ustavili na vasi in peli. Za petje in pevske vaje mi nobene ure ni bilo žal. Pri nas smo bili vsi dobri pevci, tudi oče in mama. Mama je znala veliko zelo starih pesmi. Snemali so jo tudi za radijsko oddajo Slovenska zemlja v pesmi in besedi.

V Dobu so imeli posebej kakovosten zbor, ko je bil zborovodja in organist Ivan Grošelj. V gozdu med Prevoljo in Škocjanom smo fantje naredili prostor za balinanje. Balinali smo ob mesečini. Malo višje je bila miza s klopki, kjer je Starčev Vido večkrat igral na harmoniko. To so bili zame najlepši in nepozabni trenutki. V gostilne nismo zahajali. Vse je bilo tako lepo. Veliko prijetnega smo doživeli v mladih letih.

Po vojni sem pel v pevskem zboru Induplati in pri cerkvenih pevskih zborih, najdlje pri dobskem. Za tem zborom mi je še sedaj žal.

Kako preživljaš upokojenjska leta?

Z ženo kmetujeva, imava majhno kmetijo, kjer je zmeraj dovolj dela. Otroci so si ustvarili družine drugod in tako sva doma sama. Najbolj pogrešam igranje in petje.

STRAŽAR

Kulturni večer v Radomljah

V soboto, 4. februarja, zvečer je priredila kulturna skupina Radomlje krasen kulturni večer v dvorani kulturnega doma Radomlje.

Kot prvo točko sta se predstavila že utečena kantavtorja Matija Pogačar in Gregor Kren.

Pesmi za otroke avtorice Zlatke Levstek sta recitirala Marjetka Hacin in Luka Mali. Avtorica je pesmi že večkrat izdala v knjižni zbirki z ilustracijami Marjance Jemec-Božič.

Prijetno je presenetila mlada flavtistka Nina Vidregar, saj je igrala na flauto s srcem in dušo.

Nadvse simpatičen in sproščen mladi pevski zbor Svežina pod vodstvom Petra Pogačarja je vreden izredne pohvale kot tudi iste pevke pod imenom Sirene pod vodstvom Petre Grkman.

Taki mladi zbori so res zaželeni pred občinstvom, saj prinašajo pravo »svežino«. Naj bi tudi drugje bili mladi tako zavzeti! Pa srečno na pot zboroma!

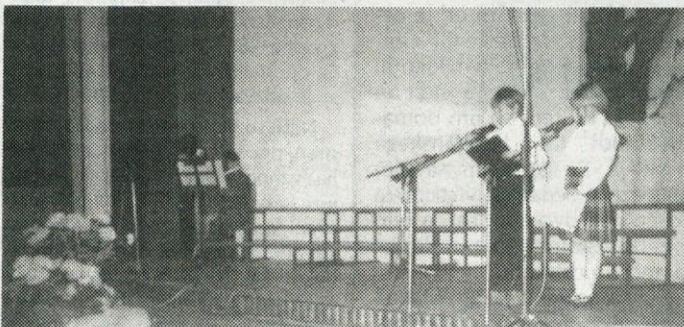
Z lepoto in neskončnostjo besed je v svoji poeziji presenetila mlada pesnica Katja Paladin.

Na klavirju je njeno poezijo spremljala Marta Urbanija.

Med večerom se je predstavil tudi Foto-kino klub Mavrica s krasnimi posnetki z naslovom Dia esej Zemlja planet cvetja.

Pevski zbor Svežina pod vodstvom Petra Pogačarja

Marjetka Hacin in Luka Mali recitirata pesmi Zlatke Levstek, flavtistka Nina Vidregar in v ozadju Zlatka Levstek

Na koncu je moški pevski zbor Radomlje zapel Prešernovo Zdravljico.

Program je povezovala Ema Jerman. Sceno je napravila Irena Urbanija. Za okrasitev pa

je poskrbela cvetličarna iz Radomelj.

Ta večer bo ostal vsem v lepem spominu. Čestitam vsem skupaj!

VIDA BOGATAJ-CERAR

Ob visokem jubileju

Te dni je praznovala rojstni dan: 95 let Marija Kuhar (Bica), žena našega velikega pisatelja Lovra Kuharja-Prežihovega Voranca. Slavljenka živi pri svoji hčerki Mojci, poročeni Gosar, v Domžalah.

Njena življenjska pot s pisateljem je bila težka. Bila je velikokrat bridka in posuta s trnjem. Ker je bil njen mož – pisatelj – veliko v tujini zaradi takratnih razmer, ga je obiskovala. Bila je v Pliberku in na Dunaju, kjer je bil zaprt. Nekaj časa je živela z njim v Parizu; nanj ima še danes najlepše spomine. V mislih ga je spremljala, ko je potoval po svetu. Preživela je tudi grozote koncentracijskega taborišča Ravensbrück. Najlepše ji je bilo v Kotljah pri Ravnah na Koroškem, v prelepi dolinici pod čarobno Uršljo goro, ki v svojih nedrhi skrivnostno varuje njene spomine o burnem in pestrem življenju.

Jesen življenja preživlja v krogu svojih najbližjih in najdražjih. Njen pogled se čisto ustavi na sliki Kotelj, kjer živijo njeni Hotuljci, ki jih ima rada in s katerimi je povezano njeno življenje. Slika moža – pisatelja pa krasijo raznobarne cvetlice, ki jih je sprejela te dni od prijateljev.

Draga Bica, vse najboljše ob visokem jubileju!

DANICA ZIDARIČ

RAZSTAVA NA STUDENCU

Slikar Polde Mihelčič

Ob slovenskem kulturnem prazniku je Kulturno društvo Miran Jarc Škocjan vse ljubitelje umetnosti in njihove prijatelje povabilo na razstavo kamniškega slikarja POLDETA MIHELČIČA, za katerim je že 18 samostojnih in 12 skupinskih razstav, ki je bila na Studencu odprta od 3. do 12. februarja 1995.

Damir Globočnik, kustos gorenjskega muzeja, je v svoji predstavitvi umetnika in njegovega dela dejal, da Mihelčič preprosto vaško okolje, ljudi in dogodke v njem, nekoliko idealizira, hkrati pa odeva v skrivnost in preveva z baladnim občutjem ter elementi pravljicnosti.

Na odprtju razstave je o pomenu praznika spregovoril Matjaž Brojan, v kulturnem programu, ki ga je povezovala Dragi Jeretina-Anžin, so sodelovali ženski pevski zbor SOLIDARNOST iz Kamnika, pesnik in gledališki igralec Tone Kuntner ter flavtistka Adela Ramovž in pianist Tomaž Pirnat.

Nedeljsko popoldne na Studencu

Ko se popoldne preveša v večer, velikokrat ne veš, kaj bi počel, posebno še, če je to v nedeljo.

No, ta nedelja, 12. februarja pa je bila nekaj posebnega. Napotila sem se v prostore Kulturnega društva Miran Jarc Škocjan na Studencu. Ta dan se je namreč iztekala razstava kamniškega slikarja g. Polde Mihelčiča.

Njegova dela, polna pristnosti vaškega življenja, dogodkov iz vsakdanjosti, kot jih prikazuje on, so za človeka doživljajo svoje vrste. So veseli in tragični, a vedno polni čustev!

Presenetilo me je, da si kljub temu, da je razstava odprta zadnji dan, vseskozi sledi obiskovalec za obiskovalcem. Verjetno je njih ravno tako pritegnilo vzdušje, ki je vedno prisotno na Studencu. Tako naravnost, tako preprosti, tako znajo človeku dobesedno »zlestiti v srce«.

Ne samo to, da je veselo na dan otvoritve razstave, tako je vse skozi. Zvedela sem, da se je sam g. Mihelčič skoraj vsakodnevno »oglasil« v razstavnem paviljonu. Podal je tudi odgovore na vprašanja obiskoval-

cev, večkrat v njemu tako pristni šaljivi obliki, kot npr. o Hoteškem klobuku.

Ob zaključku razstave pa so se zbrali tudi vsi tisti, ki so pomagali, da je ta razstava sploh zagledala luč sveta, kot temu pravimo. Pripravili so kratek kulturni spored, kot se to spodobi v mesecu februarju, ki je kar cel posvečen kulturi.

Pozdravni govor je imel g. Lojze Stražar, predsednik društva, in obenem tudi predsednik zveze kulturnih organizacij Domžale. Povedal je, da so zadovoljni, ker si je to razstavo ogledalo veliko število ljudi, ki jih zanima umetnost. Med njimi so bili tudi šolarji, nekateri pa si bodo razstavo ogledali še jutri, t.j. v ponedeljek.

V glasbeni svet so nas popeljali na klavirski Tomaž Pirnat, blok flauti Adela Ramovž, lepo pa je zapela ga. Urša Pavli, roj. Pirnat.

Svoje pesmi je predstavil g. Franc Stražar. Gospod Rudi Zevnik pa nam je podal prijeten skup pesmi iz vsakdanjega življenja.

Nato je napovedovala, priкупna Tadeja Capuder pove-

bila pred navzoče še g. Mihelčiča, da bi povedal, kako je on sprejel razstavo v tem gledališču in kakšen vtis je nanj napravilo to, ko je skoraj vsakodnevno spremljal potek razstave.

Gospod Mihelčič se je povabilu odzval in z veseljem povedal nekaj prigod iz svojega življenja, kako so ta njegova dela nastajala, kako je prijateljevala s slikarjem Lojzeto Perkom, kakšni so bili njegovi napotki za življenje pa je prebral iz pisma, ki mu ga je v tisti dobi pisal nam vsem poznani slikar Perko, ki je ustvarjal svoja najlepša dela v Dolenji vasi pri Cerknici na Dolenjskem.

Da pa se g. Mihelčič ukvarja tudi s prozo in pesmijo, nam je bilo jasno, ko je ga. Mušičeva prebrala njegovo črtico »Kaša naše mame«. V njej se spominja svojega otroštva, misel na mater, pa mu še danes zarosi oko. Mati je bila in je zanj nekaj najlepšega.

Na koncu se je prirediteljem zahvalil za tako lepo pripravljeno razstavo, za budno oko med razstavljanjem in priznal, da ga je kar malo skrbelo, da kdo ne odnese njegovega dela. Potolažil pa ga je g. Lojze Stra-

žar, ki je povedal, da je bilo vse dobro zavarovano saj se prireditelji na Studencu zavedajo, da so Mihelčičeva dela del njega samega in se od vsake slike težko loči. Najraje jih ima okoli sebe, kot otroke.

Tako hitro je minila ura in več, vzdušje, katerega smo doživeli ta večer pa je bilo enkratno. Ob sproščenem pogovoru so deževale anekdote iz vsakdanjega življenja in ustvarjanja g. Mihelčiča. Rad se je spominjal, ob kakšni priliki je prišel in izdelal to ali ono sliko, kaj je botrovalo temu in temu delu.

Tako se je končal moj obisk na Studencu. Kar je bilo predvideno, da bo samo obisk razstave, je bil potem prijeten večer, ob glasbi, recitacijah in nadvse prijetnem vzdušju, ki ga znajo pričarati le na Studencu.

Hvala vsem skupaj!

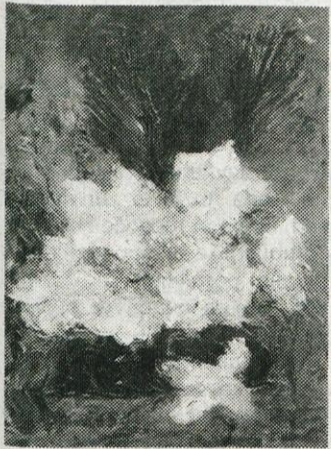
HANI

Otrokom se je g. Mihelčič posvetil dan kasneje, ko je bila na obisku skupina šolarjev iz Kratine.

S tem je bila razstava zares zaključena.

Likovno Razstavišče Domžale

LIKOVNO
RAZSTAVIŠČE ZOPET
ODPIRA VRATA

Urša Žajdela – Hrovat

Slikarka Urša Žajdela-Hrovat, rojena 6. avgusta 1965, je diplomirala na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani pri prof. Metki Krašovec, leta 1987, leta 1992 je končala specialko iz restavracije pri prof. Francu Kokalju. Je članica Zveze društev slovenskih likovnih umetnikov. Zaposlena je kot profesorica likovne vzgoje na Srednji šoli tiska in papirja v Ljubljani in stanuje v Domžalah na Krakovski cesti.

Razstava v Likovnem razstavišču Domžale je odprta do 23. februarja 1995 in je že njena

sedemnajsta, slikarka pa je prejela že tudi tri nagrade. Po nagovoru Pavla Pevca, ki je poudaril, da prav z razstavo Urše Žajdela-Hrovat likovno razstavišče odpira vrata nove sezone, se je predstavil trio Srednje glasbene in baletne šole v Ljubljani: Ana Kavčič, flavta, Matej Rotar, kitara, in Žiga Cerar, violina, nato pa je umetnostni zgodovinar Andrej Pavovec spregovoril o slikarstvu mlade umetnice, ki je po njegovem mnenju v celoti barvno intenzivno, saj prav zaradi večje izrazne moči slikarka izbira tiste barve, ki jih lahko dramatiizira v medsebojnih odnosih vse od žareče rdečih do intenzivno rumenih ter vse tja do zamolklih violetnih tonov. Na razstavi so razstavljena tihožitja natrpana z vazami, šopki rož in drugimi predmeti, ki v množici ne izgubljajo svojega individualnega značaja. »Same oblike predmetov – rož, vaz in drugih – niso precizno določene, ker je v ospredju avtoričino hotenje naslikati take oblike, barvne ritme in strukture, ki naj zbude v gledalu želeno doživetje. To je slikarstvo, ki ni premo sorazmeren odsev takšne resničnosti kakršno empirično dojamemo.

V svojem bistvu so tihožitja Urše Žajdela-Hrovat le zrcalna slika človekovih stanj ob resničnosti.

G. Pavovec je ob koncu povedal, da slikarsko pot Urše Žajdela-Hrovat lahko definiramo kot varianto ekspresionističnega strujanja današnjega časa, ki vztraja na dograjevanju dobre tradicije slovenskega slikarstva. Mlada slikarka se je ob odprtju razstave, ob katerem je Knjižnica Domžale pripravila lep katalog, zahvalila vsem, ki so ji pri pripravi razstave pomagali.

V.

ZLATKA LEVSTEK

Sonce pomladi

Lahen vetrca ziblje
razkuštrane krošnje mladih brez,
megleno slutnjo pomladi budijo
prijazni sončni žarki,
skozi goščo zelenega listja.

V mojem utripajočem srcu so ostale zaledenele planine,
sveže smučine na celcu med smrekami, lesket snežnih kristalov
v zibki sonca, popoln užitek svobode na snegu.

Odtajani spomini spolzijo
preko gole skale v strugo potočka,
žuborečega v svetel pomladni dan.
Slišim cvrkutanje žuželk v travi,
klepet ptic v vejevju, vem, sonce me je doseglo!

Radomlje, 15. 2. 1995

Na Gorjuši je praznovala Štibjeva mama Marija Smolnikar

Štibjeva mama je bila rojena 9. februarja 1915 pri Vrbarju v Žejah, tako je pred dnevi praznovala svoj 80. rojstni dan. Ob tej priložnosti se je z veseljem spomnila tistih lepih, zlatih otroških časov, trojiške enorazredne šole, učitelja Kornelija Igliča, ki je poučeval kar na dveh šolah, pri Sv. Trojici in pri Sv. Križu. Posebej so ji ostali v spominu prijetni kitarski večeri, ko so vsak večer dolgo v noč pletli kite iz slame. Najbolj veselo je bilo zmeraj pri Andrijažu, zato so se največkrat zbrali v njihovi stari leseni hiši. Največ so jih pletli v sedem slam. Za vsako kito je bilo treba splesti po 32 komolcev. Kite sta največ odku-

povala kitarja Marušenk iz lhana in Janez Stupica-Povončenk iz Brezja.

Potem, ko je na hitro pobrskala po mladostnih spominih, se je posmejala in rekla: »A, kaj ko je pa vse tako hitro minilo. Že leta 1934 sem se primožila sem, k Štibju na Gorjušo. Spominjam se, da nisem poznala ženitovanjskih običajev. Ženinu in svatom, ki so prišli pome, bi se morala skriti, pa tega nisem vedela. Potem smo šli iz Žej peš k pokoru na Dob. Nato smo se ustavili v Milajznovi gostilni. Ko smo prišli sem k Štibju, me je druga priča dvignil v naročje in me odnesel v hišo, kar naj bi pomenilo, da ne smem oditi, dokler me čez

prag ne bodo odnesli. Menda bi morala pričati tedaj »šenkati« nekaj denarja, pa nisem vedela.

Tu, na Gorjuši se je začelo novo življenje. Največ sem delala na sicer majhni kmetiji, nekaj zemlje smo imeli v najemu, nekaj pa smo jo dobili ob agrarni reformi. Prihajali so otroci drug za drugim; osem jih je bilo. Vesela sem jih, najbolj pa sem vesela, kadar me obiščejo. Že pred devetnajstimi leti je umrl mož Albin. Huda nesreča nas je doletela avgusta 1989, ko se je v prometni nesreči smrtno ponesrečil sin Franci.

Dvakrat nam je pogorelo gospodarsko poslopje, leta 1952 je zažgala strela, kako je

DESET LET MPZ LIPA TROJANE

Slavnostni koncert

Pevci moškega pevskega zbora LIPA Trojane so ob slovenskem kulturnem prazniku pripravili slavnostni koncert ob 10. obletnici delovanja. V nabito polni dvorani Gostinskega podjetja Trojane so se domačemu občinstvu in gostom predstavili z novim glasbenim programom, kot gostje pa so kulturni program obogatili še Dekliški pevski zbor KD Tine Kos Moravče pod vodstvom Milana Kokalja, pevci in instrumentalisti Osnovne šole Janko Kersnik Brdo z zborovodkinjo Pavlino Ošlak ter pevska skupina in pesalci osnovne šole iz Blagovice z mentorjema Mileno Glušič in Boštjanom Nahtigalom.

Pevci MPZ LIPA Trojane so se tokrat prvič predstavili v novih svečanih oblekah, za katere so finančna sredstva prispevali: Gostinsko podjetje Trojane, trgovina Atrans Trojane, Benjamin Povirk ter krajevne skupnosti Trojane, Blagovica, Čemšenik in Šentgotard. Vsem iskrena hvala!

Člani Lipe, ki v zboru prepevajo že od vsega začetka, so prejeli bronaste Gallusove plakete; te jim jih je podelil predsednik Odpora za glasbeno dejavnost pri ZKO Domžale, profesor Karel Leskovec. Prejeli so jih: zborovodja Rado Kapus in pevci Anton Zupan, Franci Hlebec, Gotard Ferme starejši, Gotard Ferme ml., Jože Potrbin, Franc Dežman, Anton Založnik, Franc Novak, Jože Keršič, Franc Strnišnik, Miroslav Konjar, Mihael Ferme in Stanko Ferme.

Ob jubileju se je pevcem in zborovodji Radotu Kapusu za dolgoletno sodelovanje na prireditvah in slovesnostih v kraju in širši okolici, vsakoletnem sodelovanju na pevskem taboru v Šentvidu pri Stični, različnih revijah pevskih zborov in drugih priložnostnih slovesnostih v kraju zahvalil predsednik Krajevne skupnosti Trojane G. Ciril Smrkolj, s priložnostnim darilom pa sta pevcem k jubileju čestitala tudi predstavnik Krajevne skupnosti Blagovica in zborovodja dekliškega pevskega zbora KD Tine Kos Moravče.

G. Bojan Gasior sprejema priložnostno darilo MPZ Lipa za dolgoletno pokroviteljstvo.

Za izredno razumevanje in vsestransko pomoč zboru v vseh letih delovanja se je direktorju Gostinskega podjetja Trojane g. Bojanu Gasiorju zahvalil predsednik zbora Tone Založnik.

Izreden obisk krajanov in predstavnikov nove občine Lukovica, predstavnikov sosednjih krajevnih skupnosti, bučen aplavz in številne čestitke dokazujejo, da imajo krajanji Lipo radi in da zbor živi in dela s krajem. Zato LIPA TROJANE, srečno v drugo desetletje prepevanja!

O. HLEBEC

NOVA PONUDBA V DOMŽALSKI KNJIŽNICI

Srebrni diski na ogled obiskovalcem

V 6. stoletju pred našim štetjem je atenski tiran Pizistrat »izdal« prvo knjigo v zgodovini človeštva, pripravil je namreč prepisovanje in prodajo Homerjevih epov. V 15. stoletju našega veka je Gutenberg natisnil prvo knjigo v pravem pomenu besede. Pred osmimi leti so se pojavile prve informacijske izdaje v elektronski obliki, torej za uporabo z računalnikom. Petindvajset stoletij po prvi knjigi na papirusu in pet stoletij po prvi tiskani knjigi smo se znašli pred novo dilemo: računalnik ali papir?

Strokovnjaki raznih strok zadnja leta skušajo pretehtati verjetnost, ali bodo računalniški mediji – diske v večjo gostoto, prenosni ali vdelani pogoni za CD ROM, čipi, pomnilniške kartice, žepni elektronski mediji, veliki linijski servisi, kableske mreže z optičnimi vlaki – povsem zamenjali knjige in časnike. V središču pozornosti so kompaktni diski, na katerih je mogoče uskladiščiti velikanske količine podatkov, in ki za-

gotavljajo interaktivno in multimedijsko zlitje besedila z zvokom, sliko in gibljivim videom.

Kompaktni disk je seveda privlačen zaradi svoje velike zmogljivosti. En sam lahko vsebuje približno 300 tisoč tipkanih strani besedila, tri kompletne enciklopedije z več zvezki, vsebino 470 3.5-palčnih disket velike gostote, 100 slik v formatu Photo CD, 15 tisoč izrekov, 7 tisoč risb, 72 ur videa ali 190 ur govora.

Na tem mestu nimamo namena razpravljati o možnostih preživetja knjig, o konkurenčnosti ali partnerstvu papirja in računalnika. Delavci domžalske knjižnice vemo, da se svet vrti naprej. Samo zato smo se odločili, da bralcem ponudimo nekaj novega, da jih popeljemo v svet znanosti, kulture, zabave, ... s pomočjo računalnika. Za začetek si pri nas lahko ogledate naslednje CD ROME: Microsoft Encarta 1994, World Atlas MPC, World Factbook 1993, TextWare World Factbook 1993, The Best of Media Clips, Animation Fe-

stival, Opera Multimedia: The Magical World of Multimedia.

Potrudili se bomo, da bomo našo zbirko CD ROMov sproti in hitro dopolnjevali, ob tem pa velja spomniti na dejstvo, da je

bil v lanskem letu edini večji slovenski projekt, ki se je tikal CD ROMov, izdaja Velikega nemško-slovenskega slovarja pri Državni založbi Slovenije.

DELAVCI KNJIŽNICE

Uspešni novoletni in božični koncerti Simfoničnega orkestra Domžale – Kamnik in Domžalskega komornega zbora

Z že tradicionalnimi novoletnimi in božičnimi koncerti sta Simfonični orkester Domžale–Kamnik in Komorni zbor Domžale zaključila uspešno koncertno sezono 1994. Simfonični orkester Domžale–Kamnik je z novoletnim programom nastopal v Kamniku, Mengšu in Domžalah, sodeloval pa je Komorni zbor Domžale in solisti: harfistka Bronislava Prinčič, citrarka Cita Galič, flavtist Matej Zupan in basist – domačin Zoran Potočan.

Dirigent Aleksander Spasič je znal izvesti iz sicer edinega amaterskega simfoničnega orkestra v Sloveniji maksimalno angažiranost in dopadljivo muziciranje, ki bi bilo tudi marsikateremu poklicnemu orkestru v ponos.

Program, ki ga je orkester do deloval in dopolnjeval vso jesen, je bil tokrat zasnovan klasično, vendar je zadovoljil številne poslušalce v vseh treh mestih. Simpatična »pridobitev« je bila TV napovedovalka Nataša Pirc, ki je nevsiljivo in igrivo zaokroževala glasbeni program. Solisti, med njimi sta dva profesorja Glasbene šole Domžale, so se izkazali z briljantnostjo in lahkotnostjo izvajanja. Komorni zbor, ki je prav gotovo najboljši zbor v domžalskem okolju, je tenkočutno zapel Mozartov zbor iz Čarobne piščali in za konec še Zbor sužnje iz opere Nabucco.

Komorni zbor Domžale je organiziral dva božična koncerta. Prvega na božič v prepolni župnijski cerkvi v Domžalah, drugega pa v župnijski cerkvi na Vrhniki po novem letu. Sodelo-

val je tudi Simfonični orkester Domžale–Kamnik in solisti Tatjana Vasle, Mirjam Kalin, Toni Anžlovar, Andrej Levec, Zoran Potočan, Tomaž Pirnat in Tomaž Plahutnik.

Zbor, ki je po Mozartovem Rekvjemu naštudiral tudi Mozartovo Krönungs messe ob spremljavi Simfoničnega orkestra, je poleg tega zapel tudi nekaj božičnih pesmi, za zaključek pa kot vedno doživeto izvedbo Svete noči. V Domžalah je mašo dirigiral Aleksander Spasič, na Vrhniki pa Karel Leskovec; ta je tudi umetniški vodja zbora. Namesto obolelega Marjana Trčka je nastopil tenorist Andrej Levec, ki se je lepo ujel z že sicer uveljavljenim triom solistov. Simfonični orkester Domžale–Kamnik bo gostoval z novoletnim programom konec februarja v Bovcu, 28. marca pa bo nastopil na jubilejnem koncertu ob 25-letnici v dvorani Slovenske filharmonije v Ljubljani.

TONE SAVNIK

ogelj nastal leta 1953, pa ne vemo.

Ja, osemdesetletnica, praznovali smo jo prejšnjo soboto, je bila res imenitna. Prišlo je vseh sedem otrok z družinami, vnuki in pravnuki. Bilo je veselo. Rada bi, da bi bila še naprej za silo zdrava, in da bi otroci še vnaprej tako pogosto prihajali domov. In še to, saj tega pogovora ni treba objaviti.

Marijo Smolnikar je obiskal urednik

Pisma bralcev

SLAMNIK 721-022

Obljuba dela dolg – gospod Janez Stibrič!

V 12. številki glasila Slamnik, 17. decembra 1993, ste, gospod Janez Stibrič, v članku »Borčevske pokojnine burijo duhove – za borce NOV je kar dobro poskrbljeno«, obljubili,

da boste poskusili dobiti konkretnejše podatke za domžalske borce ter koliko od njih jih prejema (pre)visoke pokojnine in tudi zakaj.

Ker čakam že več kot leto dni (in vem, da nisem sam) na vaše obljubljene podatke za domžalske borce, h katerim se prištevam tudi sam, vas spominjam na vaše obljube v članku z debelim tiskom v glasilu Slamnik.

Lep pozdrav,
MARKO GOSAR

GLASILO SLAMNIK
DOMŽALE

Spoštovani!

Oglašam se iz Portoroža, kjer živim, a po duši sem rojen, »zaprišežen« Rodičan, Domžalčan.

Star sem malenkost pod 50, in več kot pol tega življenja sem preživel zunaj Domžal. Sedaj sem že invalidski upokojenec, pa imam tako večkrat možnost obiskati poleg zdravnikov v Ljubljani tudi svoj rodni kraj.

In ker se je življenjska usoda tako kruto poigrala z mano, poleg zdravja mi je vzela vse moje najbližje, najdražje, sem se po dveh letih samovanja odločil,

da se vrnem živeti in umreti v deželno Kranjsko, v deželo prijazen, dobrih, odkritih, nasmejanih ljudi, kjer si bom skušal na novo ustvariti gnezdece.

In vaš »SLAMNIK«, ki mi ga redno pošiljate, mi dviga moralo, vrača upanje, vliva pripravljenost in ponos, kajti, trdim: »Še dolgo bom živel, če se vrnem med vas, Kranjci! In se bom!«

Zato najlepša hvala vam osebno in vsem, ki so še zaslужni zato, ponosno in z veseljem ga pokažem vsakemu Primorcu, ki se pojavi v moji hiši!

In da ne bo pismo izpadlo le kot zahvala, z njim vam pošiljam prispevek za rubriko za PISMA BRALCEV. Prosim, če ga objavite!

Pa lepo pozdravljeni
Janez Kralj
Portorož

In sem jih našel!

Kot »veteran« domžalskih tabornikov sem se lansko leto sredi poletja odzval vabilu, da pridem na letni tabor RST Domžale v Bohinj, v izmenno »Veteranov«! In sem šel!

Neverjetno! Trideset let sem kot tabornik deloval, bil marsikje, videl marsikaj, a kaj tako modernega, opremljenega, urejenega, kot je bil Tabor RST Domžale, pa še nisem videl. Plinski štedilniki, vodovod za

kuhinja, za umivanje, agregat, ki poživi večere z razsvetljavo, šotor za obednico, za igre, za druženje itd.

Domžalčani! Lahko ste ponosni na svojo taborniško organizacijo. Ni je v Sloveniji, ki bi ji segla »do pasu«! Jaz sem ponosen na vse, kar sem videl, prijetnega doživel.

Prijatelji, še se bom vračal med vas, kajti pri vas se počutim, kot del vas, kot Domžalčan!

Samo tako naprej! Za mladino!

Vas pozdravlja vaš sotabornik
»veteran« BOBER – Janez Kralj

JANEZ STIBRIČ

Kontrarazmišljanja

Ker je v prejšnji številki Slamnika g. Ložar v svojem članku omenil tudi mojo malenkost, čes da sem se zelo trudil oblatiti borce in osvobodilni boj našega naroda, imam seveda po zakonu možnost, da g. Ložarju tudi malo repliciram.

Povsem drži, da blatim borce, vendar ne vse, tudi po osvobodilnem boju udriham, vendar ne po celotnem. G. Ložar je na dolgo in široko pel slavo, po mojem mnenju seveda neupravičeno in zavajajoče, prejšnji diktatorni (komunistični) oblasti oz. konkretnje borcem in njihovim somišljenikom. Jaz pa pravim takole. Niso vsi borci pravi borci. Pravi borci so bodisi padli v bitkah bodisi so priznali, da je bil komunizem največje zgrešeno dejanje človeštva v zgodovini. Zame pa niso borci tisti, ki so se po končani 2. svetovni vojni včlanili v to (po mojem mnenju nezakonito organizacijo), niti tisti, ki so po končani vojni pobijali SLOVENCE v Kočevskem Rogu, na Teharjih in drugih množičnih taboriščih (pač po vzoru fašistov). Niti niso zame borci tisti, ki prejemale posebne borčevske dodatke, saj se verjetno še spomnite, kako visoke so »penzije« borcev – nekajkrat

presejajo plače navadnih delavcev (za kakšne zasluge?!). Ker pa je g. Ložar zavajal bralce tudi z nekaterimi čudnimi razmišljanji o domobranstvu, bom nekaj vrstic namenil tudi temu. Zakaj je sploh prišlo do domobranstva, nam pove že sama beseda (DOM, DOMOVINO braniti). Bodisi pred komunisti bodisi pred fašisti ali ostalimi zavojevalci (komunisti, fašisti, nacisti, socialisti – vsi so ISTI). Seveda je čas vojne neko posebno obdobje, ko se morajo sprejemati nekatere rizične odločitve. In če imaš na razpolago samo dve možnosti, ki sta seveda obe slabi, boš izbral manjše zlo (fašizem), se z njimi boril proti večjemu (komunizmu) in se na koncu otesel tudi prvega ter zaživel v svobodni državi.

Če že govorimo o domobranstvu, ga moramo torej jemati s te plati. Marsikdo govori o kolaboraciji s fašisti, vendar je po mojem mnenju, pa ne samo po mojem, iz dneva v dan je več takšnih, ki se z menoj tudi javno strinjajo, bila še bolj sporna kolaboracija s komunisti, kajti njim je šlo zgolj za prevzem oblasti in nič drugega, vse ostalo je bilo postranskega pomena. Tu bi se dotaknil tudi

g. Andreja Zajca, ki je v prejšnji številki Slamnika opisoval neko bitko in na koncu podal tudi nekatera svoja razmišljanja. Moram priznati, da imam jaz v svojem arhivu kar precej zgodb in dokazov z druge strani, bodisi videoposnetkov bodisi tonskih ali pisnih zapisov (nekateri sem dobil zgolj zaradi tega, ker sem član Nove slovenske zaveze). Ker se večina teh ljudi še vedno boji komunistov oz. njihovih groženj (telefonskih, pisnih ali celo fizičnih), še nimam pristanka za objavo teh dokumentov, upam pa, da bo to kmalu urejeno (pripravljam tudi kratkometražni filmski dokumentarec o zverinskih pobojih po končani 2. svetovni vojni, ki so jih izvrševali partizani nad domobranci oz. vsemi, ki so bili proti komunizmu, kar je seveda v nasprotju z vsemi mednarodnimi konvencijami). Želim, da bi g. Andrej Zajc in vsi, ki ga v tej zmoti podpirajo, dočakali objavo.

JANEZ STIBRIČ

IVAN KEPIC

»Kontrarazmišljanje«

V zadnji številki Slamnika v rubriki PISMA BRALCEV pod gornjim naslovom si g. IVAN LOŽAR z nekaterimi svojimi sodbami očitno ni na jasnem. Poleg drugih ošvrkne tudi mene z besedami: »...da ne omenjam g. Kepica, ki pa sem ne ve, za koga bi navijal in po kakšnem vetru bi obračal svoj plašč, kot to delajo mnogi neznačajni ljudje.«

Sedaj pa res ne vem, ali me je g. Ložar v bistvu pozna ali pa če je zaigral na strune zlonamernosti. Tako v prejšnjem sistemu kakor v sedanjem nisem kot veren kristjan nikoli skušal svojega prepričanja oziroma nazora, kar je odsevalo iz mojih člankov, spreminjati, medtem ko smo poznali mnogo tudi nepotrebnih skrivancev. Kar pa zadeva navijanje, pa sem navijal, navijam in bom navijal za tistega, ki si bo po moji presoji to zaslužil; to pomeni, da bo deloval ali delovala (kot stranka) za blaginjo slovenskega naroda in ne v prvi vrsti svojih osebnih koristi. Po duhu

sem krščanski demokrat, hkrati pa pripravljen pozdraviti zame tudi koga iz kake druge stranke, če le služi (zamisli) slovenskemu narodu. Pravim »po duhu«, ker sem iz stranke Slovenskih krščanskih demokratov izstopil zaradi oblastniškega, pristranskega in zatorej ne več prenesljivega delovanja nekaterih predstavnikov domžalskih občinskih in krajevnih krščanskih demokratov. To je bil zadnji vzrok. Po takšnem vetru torej obračam svoj plašč.

Krščanstvo je brezkompromisno, politika pa je zelo nepredvidljiva, zato ne morem in ne nameravam biti nikakršen kimavec vedno in za vsako ceno. Ali morda to ni demokratično?

Glede neznačajnosti pa prosim g. Ložarja, naj oblikuje njeno definicijo, da bomo na njeni osnovi, če bo kot definicija sprejemljiva, lahko delili ljudi na značajne, kot je očitno g. Ložar, in na neznačajne. Vendar dvomim, če bo za to zadostovalo modrovanje g. Ložarja.

IVAN KEPIC

Drugorazrednost

Borci proti okupatorju so si bili v tem, da je vsakdo od njih v boju nosil na nitki samo svoje lastno življenje, povsem enakovredni. (Po Župančiču: ...in eno življenje in ena smrt.) Ko so v NOB leta 1943 posegli revolucionarji oziroma politični komisarji (druga Evropa, boreča se tudi proti okupatorju, jih ni poznala), se je to razmerje začelo podirati. K temu je pripomogel tudi konec dotedanjega »enega lonca za vse«. Življenja posameznih revolucionarjev so postala več vredna. Ta razlika obstaja še danes. Navaden borec proti okupatorju dobiva dodatek pri pokojnini za ENO ŽIVLJENJE, posamezni revolucionarji pa za VEČ ŽIVLJENJ. In to traja že petdeset let.

Aktivist OF je bil od poletja 1941 tudi moj oče. Z nekaterimi vaščani ga je »organiziral in zadolžil« partizan Rastko, ki je bil potem pozimi 1941 približno dva meseca »zabit« na našem kozolcu. Oče je s partizani v štirih letih vojne vsestransko sodeloval, tudi s ko-njem in prevozi. Tudi v zadnjih mesecih pred koncem vojne je bil v našem stelniku bunker, v njem pa sta se med drugimi terenci največkrat zadrževala Branko in Savo. Ko pa se je oče v avgustu 1945 javno zavzel za vzdrževanje in stanovanje radomeljskega duhovnika, je bila njegova »partizanščina« zadržana. Medtem ko so drugi, ki so bili takrat z njim organizirani, dobivali borčevsko pokojnino, on do svoje smrti v letu 1990 ni dobil niti dinarja. Nekoč je rekel: »Saj to si lahko štejem v čast, da glede sodelovanja v NOB od leta 1941 ne dobim nobenih privilegijev, ker je takih v Sloveniji najbrž malo, borcev pa trikrat več kot takrat.« Zaradi vsega tega očeta

zelo spoštujem kot tudi vse poštene borce proti okupatorju.

Spoštovani g. Ivan Ložar. Kako lahko to mi po dolgem in počez podtikate laži, pri tem pa ne navedete konkretnih zadev; razen tega da so izgnanci imeli možnost, da prek Zveze borcev pridejo do UGODNOSTI. Obenem me sprašujete, kje da sem našel toliko zaničevanih, prezrtih in ponižanih. Predvsem na zboru izgnancev, kamor sem prišel namesto žene. Več udeležencev zbora mi je reklo: »Zakaj pa naj bi mi bili borci, saj se nismo borili. Mi smo bili le izgnani in s tem prve žrtve okupatorja. Zato po petdesetih letih ne zahtevamo nobenih borčevskih privilegijev. Kot so uredile druge države, ki so bile pod okupacijo, naj zdaj to stori vsaj osamosvojena Slovenija. Mi se borimo le kot Hlapci Jerneji, da bi dobili svoje pravice in da bi nam bila povrnjena

vojna škoda zaradi izgnanstva.« Vmes pa se najdejo tudi taki, ki še zdaj nočejo napisati prijavnice, češ saj iz tega ne bo nič. Ja, g. Ložar, če bi bili zraven, bi vse to lahko sami slišali in še marsikaj več. Na primer to, da bodo šli v primeru, če zakon o popravni krivic ne bo sprejet, pred parlament in tam zahtevali svoje pravice. Moja žena, sicer Mengšanka, je bila stara 12 let, ko so jo z vso družino med prvimi izgnali v Srbijo. Po štirih letih so prišli domov v popolnoma izpraznjeno hišo. Ker starša nista marala vseh mogočih stvari iz »splošnega ljudskega premoženja«, ni bilo nobene podpore; izjema je bila nakaznica (cenejši nakup) za šivalni stroj. Od vsega tako imenovanega vključevanja in pomoči je bila le popisana vojna škoda, od česar pa se do današnjega dne še ni zgodilo prav ničesar. Oba starša sta tudi zaradi izgnanstva prekmalu umrla.

Naključno sem se srečal tudi s starim znancem. Eno leto je bil interniran v Gonarsu, dve leti v Dachauu, potem eno leto doma, nazadnje pa še tri leta v KNOJ-u. Kako se je spet razburil: »Veš, dokler bodo na nas internirane ali tretjerazredne državljane gledali kot na nekakšne krivice, ker da smo sploh ostali živi, s kakršnokoli odškodnino ne bo nič. Dachauski procesi pa še niso končani. Za vsakega, ki je prišel iz tega taborišča smrti zaradi te diskriminacije, trajajo do njegove lastne smrti.«

Očitno mi g. Schwarzbartla. Sam stojim za vsako svojo besedo in glede tega z njim nimam nobenih povezav. Spoštujem, cenim in zagovarjam pa vsakega, ki se zavzema za poštene in napredne ideje, za red in odgovornost, obenem pa za naše delovne matere, za otroke in družine. Naredil je veliko dobrega. Vaši somišljeniki pa so ga samo blatili kot g. Janša in Peterleta. V njihovem času smo Slovenci dosegli zgodovinsko prelomnico – osamosvojitve ter dobili svojo državo, svoj denar in zastavo.

Navajate, da smo prej bolje živeli. Seveda, na račun posojil in kreditov. Vse bo treba še vrniti. Toda vsi glavni oblastniki so danes (s pomočjo številnih »prefarbancev«) iz vaših vrst, ti pa na vse mogoče načine spet ščitijo vaše somišljenike, ki že postajajo novi kapitalisti. Proti takim je bila v letu 1941 organizirana PIF. Obenem pa v stilu sestopanja na destine milijard izginja čez mejo. S tem denarjem, ki je last slovenskega ljudstva, bi bile lahko rešene mnoge današnje težave, ki jih sami navajate. Kakorkoli že, glede preteklosti in sedanjosti

smo po ocenah svetovnih strokovnjakov v moralnih in materialnih pogledih zaostali za drugimi najmanj za sto let.

Večrazrednost je tudi med revolucionarji. Tisti, ki trdijo, da revolucije sploh ni bilo, bodo morali zmetati na ogenj na sto tisoče slovenskih knjig, predvsem zgodovinskih beril. Odstraniti bi morali spomenike, postavljene v čast revolucije. Toda, to je le zunanost, spomina pa ni mogoče zbrisati. V Ljubljani je bil spomenik revolucije postavljen še v letu 1975, tam pa je tudi Trg revolucije.

Z revolucijo so sploh težave. Medtem ko spomenike njenim žrtvam po vsej Sloveniji postavljajo šele po petdesetih letih, pa so na primer Radomljani spomenik žrtvam revolucije dobili že v letu 1955.

Verjetno bo prišel čas, ko bomo spravljani ob dnevu mrtvih prirajali spominske slavnosti prav za vse žrtve, tudi za starčke, ženske in otroke, ki jih je pobrala revolucija. Pri Debellem borovcu nad Zagorico sta bila v decembru 1944 zraven umorjena tudi dva otroka (7 in 11 let). Upajmo, da bo bližajoča se sprava nad Zagorico sta jo človeško pokopala, saj so še vedno le mrlič. V zadnjem letu je bilo takih veliko pokopanih.

Tudi predsednik Kučan v namen za spravo predlaga spomenik vsem žrtvam. Pri tem pa sam nečesa ne razumem: za toliko tisočev žrtev še ni sodišč, ni imen, ni grobov, ni mrliških listov in ni zgodovine, nekatere pa je zapustil celo spomin. Obenem pa je to tako velikanski projekt ali delo, da bi zanj potrebovali najmanj eno leto. In živ spomenik niso samo kamen in črke na njem, ampak so tudi vsakodnevno ali vsaj vsakoletno spominjanje.

Po vsem svetu postavljajo spomenike na osnovi Zgodovine in Spomina. Ostaja upanje in tega nam ne more nihče vzeti.

G. Ložar, vse to, prosim, da preberete le kot odgovor na vaše pismo.

FRANCE CERAR

DRUŠTVO
ZA RAZISKOVANJE JAM
SIMON ROBIČ
DOMŽALE
VABI

v nedeljo,
12. marca ob 10. uri

na Robičevo
spominsko slovesnost
na Šenturški gori

France Slana: Stari mlin

G. Schwarzbartl, hvala Vam

Minilo je približno dva meseca od lokalnih volitev in s tem tudi sprememb v sestavi vodstva občine. Kaj vse se je (ali pa zaradi nagajanja levih) političnih strank tudi ne) zgradilo ali obnovilo v času »župovanja« g. Ervina-Antona Schwarzbartla, sicer ne vem, nekatere pa vendarle zaslužijo vsaj vrstico v članku. Kolikor mi je znano, je največ pripomogel pri pospešeni obnovitvi preko 40 let propadajočega »Katoliškega društvenega doma« (nekdanji kino) tako, da danes lahko vidimo na zdravih temeljih eno najlepših stavb v Domžalah. Ne morem tudi mimo njegovih zaslug za karitasov vrtec (kljub zasmehovanju in nasprotovanju komunističnih strank ZLSD in LDS), ki je bil prepotreben in si torej

lahko šteje v veliko čast, da je ravno v času njegovega »župovanja« vrtec le zaživel. Ker je bil tudi Demosov poslanec v republiški skupščini, sem si ga najbolj zapomnila zaradi njegovih številnih dobrih predlogov in idej, pa tudi nedopustnih opazk, izrečenih na njegov račun, npr. od poslanca LDS Jaša Zlobca, ki ga je (ob morda Schwarzbartlovi nekoliko nerodni interpretaciji predloga), poimenoval celo fašist, in to sin člana nekdanjega predsedstva RS Cirila Zlobca, čigar »zasluge« ob osamosvajanju Slovenije so nam vsem znane. Njegova lepa gesta se mi tudi zdijo, da je šel velikokrat med ljudi, na razne prireditve in otvoritve npr. kapelice v Tustanju, župnišča v Jaršah, pri odkritjih plošč zamočanih žrtev

komunizma v lhanu in drugih krajih v občini, pa še bi lahko naštevale. In na koncu, bil je prvi »župan« v Domžalah, ki je bil izvoljen na prvih demokratičnih volitvah, odkar smo zrušili komunizem, in praktično edini, ki se je tako dobro in uspešno upiral peščici preživelih komunistov v občinski skupščini in Izvršnem svetu (pa v katerikoli stranki so se že skrivali). Rada bi še o kakšnem našem županu kdaj prebrala ali celo napisala takšno zahvalo.

Dovolite mi, g. Ervin-Anton Schwarzbartl, da se vam za vaše delo v času vašega mandata v občini Domžale iskreno zahvalim v svojem imenu, v imenu mojih prijateljev in znancev ter vseh poštenih in dobrih ljudi. Hvala Vam.

MARIJA STIBRIČ

Delo sindikalnih zaupnikov na seminarju

Usposabljanje za uspešno komuniciranje

Uspešno komuniciranje je nedvomno ena temeljnih veščin, ki jih morajo obvladati tudi sindikalni aktivisti za učinkovito opravljanje svojih funkcij. Zato je Območna organizacija ZSSS Domžale pripravila seminar PROPAGANDNE IN POMOCIJSKE AKTIVNOSTI SINDIKALNE ORGANIZACIJE. Na seminarju smo govorili o podobi, ki jo ima organizacija o sebi in podobi, ki jo imajo o organizaciji drugi. Govorili smo o medsebojnem komuniciranju v organizaciji. Ker se podoba organizacije zrcali tudi v medijih, so predavatelji pojasnili pomen odnosov z mediji in pomen politične propagande. V okviru seminarja je bila organizirana tudi učna delavnica, kjer so udeleženci pripravili več oblik sporočil in vabil na različne prireditve.

Na seminarju so sodelovali vodilni delavci PRISTOP-a, družbe za komunikacijski management, ki je vodilna slovenska agencija na področju komunikacije z javnostmi.

JUSTI ARNUŠ

Še živeči poštenci Slovenci

V nedeljo, 29. januarja 1995, sem popoldne obiskala grob svoje mame v Dobu in se ustavila tudi ob grobovih svojih znancev in prijateljev.

Stopila sem tudi do spomenika z imeni in priimki ljudi, ki so se borili, padli zaradi KOMUNISTIČNEGA nasilja. Gledam, čitam, naenkrat zaslišim za seboj glas. »Poglejte, tudi jaz, gluha 74-letna človek, bi rad veliko povedal tem gospodom.« Oči so mu zrle preko spomenika proti Dobu in Krtni, ko mi je dejal: »Ja, vi, ki ste mlajši od mene, pa nič ne veste, kako je to bilo. To je postavitev in kreacija gospodov, ki so še danes živi ter delajo samo za svoj pohlep in čast.« Kaj več se nisva pogovarjala, ker me on ni slišal.

A ko sem se peljala proti domu, sem premišljevala:

Na spomeniku je tudi ime mojega strica: Pirc Ivan – Gorjuša. Kje je umrl? In zakaj? ne ve nihče!

O, moj ljubi Bog! Kako je naš mali Ivan padel od KOMUNIZMA?!

Moje misli se vrnejo za dobrih petdeset let nazaj. Spali smo tisti večer vsi skupaj v kmečki bajtarski hiši na Gorjuši. Zgodaj zjutraj pa me naš

Ivan vpraša: »Mici, ali si slišala, kako so se švabi pripeljali s kamionom in odpeljali sosedove?« Mislim je na to, koliko joka in vpitja mami in otrok je bilo, ko so morali v tujino. Nemški okupator jih je izselil.

Zato ga je kot 17-letnega fanta, otroka, ki se je bal samo za mamico, usoda odpeljala v nemško vojsko. Jaz pa sem ga kot 15-letno dekle pospremila z Gorjuše v Domžale na železniško postajo. Poslovala sva se pred KEBROVO gostilno Domžale.

Poslušajte, dobri (poštenci) Slovenci. Objemala, jokala sva in se poslavljala. A dobro presodite: nisva jokala, ne on, ne jaz zaradi KOMUNIZMA in ne zaradi FAŠIZMA. Jokala sva kot otroka, drug za drugim. To pa dobro vem: NAŠ IVAN je imel takrat pred očmi samo svojo mamico (STARICO).

17-letni fant, otrok, naj pa danes predstavlja ALIBI za gotove gospode.

A glejte, moji Slovenci – MLADINA. V meni pa še živi zdrav spomin in bije pošteno SLOVENSKO SRCE.

MARIJA LOGAR

Dekle za strežbo zaposlim, lahko tudi honorarno.

Tel.: (061) 731-158, od 15. do 17. ure

Moj striček

Obiskala sem strička v domu. Sedel je pri oknu, bilo je zastrto. Gledal je v daljo, v nekdanje dni.

Rekla sem: Dober dan, striček, kako kaj si? Pove mi – kot vedno – zgodbo iz davnih dni.

Sklonim se k stričku, ga objamem čez ramo, rahlo pobožam in stričku zablestijo oči.

Ozrem se okoli, tete in strički gledajo, čakajo, kdaj nanje neko prijazno roko položi.

JELKA MLAJ

Komunalno stanovanjsko podjetje Domžale

V časopisu Slamnik je bilo 26. 1. 1995 objavljeno pismo bralca, kateremu s tem odgovorom pojasnujemo račun za komunalne storitve, zato prosimo, da v glasilo objavite odgovor naslednje vsebine.

Komunalno stanovanjsko podjetje Domžale je javno podjetje, ki uporabnikom zagotavlja storitve in proizvode s področja javnih gospodarskih služb. Gre za prodajo vode, odvajanje odpadnih vod in odvoz in deponiranje odpadkov. Za storitve in proizvode prejmejo uporabniki račun. Na področju teh računov pa je v letu 1995 predvidenih nekaj sprememb. Uporabnik bo prejel račun za dva meseca. Oblika dokumenta je podobna računu za elektriko, ki smo se jih vsi že navadili. Račun je izdelan v velikosti A4 s perforacijo po tretinah. Zgornja tretina računa pomeni obračun obveznosti za tekoči mesec, spodnja tretina pa za naslednji mesec, v sredini pa je besedilo o vrsti zaračunane storitve, ceni in količini, davkih in taksah.

Ceno storitve oz. proizvoda določa republiška Uredba o načinu oblikovanja cen komunalnih storitev Ur. l. RS 68/94. Republiški vodni prispevek do-

loča Ur. l. RS 6/94 – Uredba o vodnih povračilih in znaša 4,4 SIT od m³ porabljene vode. Prometni davek po tarifi št. 1 v višini 5 % določa Zakon o davkih Ur. l. RS 5/92 od vode, odplak in smeti.

Takse za povračilo obremenjevanja okolja in racionalno PRIMER:

Storitev	Taksa %	Akontacija Količina	Cena	Vrednost
Voda	36	20 x	32,15	643,00
Vod. prisp.		20 x	4,40	88,00
Kanalizacija	33	20 x	13,38	268,00
Smeti	25	80 x	4,95	396,00
Davek	5			70,00
Taksa				418,00
Preplačilo				
Skupaj				1.883,00

Obrazložiti je ob primeru potrebno morda samo še za obračun takse:

vzamemo vrednost 643,00 od vode x 36 % takse je ta znesek 231,00 SIT, nato znesek kanalizacije 268,00 SIT x 33 % dobimo znesek 88,00 SIT in nato še znesek smeti 396,00 x 25 % in dobimo znesek 99,00 SIT. Če seštejemo te zneske taks dobimo takse skupaj 418,00 SIT, kot je prikazano na zgornjem izračunu.

Račune boste poravnali na pošti ali pri blagajni podjetja. Položnic ne bo več.

Uradni čas blagajne v podjetju je v ponedeljek, sredo in petek od 9. do 12. ure.

Upamo, da je razumljivo. Z vsemi uporabniki naših storitev želimo še naprej zadovoljivo poslovati.

Direktor:

DUHOVNIK JOŽE, dipl. inž. gradb.

DRUŠTVO IZGNANCEV O SVOJEM DELU

Gremo v Mauthausen

Vodstvo taboriščne skupnosti Mauthausen je veteranskim organizacijam po svetu ter odborom nekdanjih zapornikov koncentracijskih taborišč že razposlalo vabila s sporedom srečanj v spomin na maj leta 1945.

Ker je bilo kar nekaj izgnancev iz nekdanje občine Domžale zaprti v tem taborišču oz. taboriščih v okolici, smo se odločili, da se glede na interes tudi iz naše občine udeležimo slovesnosti, ki bo 7. maja 1995, in sicer predvidoma ob

9. uri. Informacije in prijave pri Kveder (731-167) in Vojska (721-321), najkasneje do 10. marca 1995! V juniju, točen datum bomo določili glede na prijave, je programiran obisk Burghausna, Felimbacha, Wendelsteima in Rosenheima, krajev, kamor je bilo izgnanih največ izgnancev iz nekdanje občine Domžale. Informacije in prijave do konca marca 1995.

Glede zakona o žrtvah vojne nasilja vas obveščamo, da je še vedno v postopku sprejemanja.

Solidarnostna pomoč

Na sedežu Območne organizacije ZSSS Domžale v zadnjem obdobju dežujejo vprašanja o pravicah do solidarnostne pomoči. Delavce zanima, kdaj ima delavec pravico do tako imenovane solidarnostne pomoči, kakšna je višina solidarnostne pomoči in kako pravico do solidarnostne pomoči uveljaviti.

Primere, za katere se solidarnostna pomoč izplačuje, določata Splošni kolektivni pogodbi – za gospodarstvo in negospodarstvo ter panožne kolektivne pogodbe. Ta pomoč gre delavcu v primeru smrti njegovega ožjega družinskega člana, ki ga je delavec vzdrževal, delavčevi družini pa gre taka pomoč ob smrti delavca. Solidarnostna pomoč se izplača tudi v primerih nastanka težje invalidnosti, daljše bolezni, elementarne nesreče ali požara.

Solidarnostna pomoč je pogodbeno dogovorjena pravica delavca, zato ne gre za nikarkršno sindikalno pomoč ali darilo delodajalca, pač pa njegovo obveznost.

Delavec lahko sam opozori na izpolnitev pogodbene obveznosti, lahko pa to v njegovem imenu stori tudi sindikalni zaupnik.

Solidarnostna pomoč je po splošnih kolektivnih pogodbah enaka za vse delavce: povprečno neto plača v gospodarstvu za pretekle tri mesece. Osnova se določa, ko je znan zadnji podatek o mesečni povprečni plači v Sloveniji in sicer potem, ko nastopi obveznost oz. ko je podan primer pravice delavca do solidarnostne pomoči.

V današnjem času se v medsebojnih odnosih vse bolj srečujemo tudi s nevoščljivostjo, nesolidarnostjo. To nam vsem greni življenje in delo. Zato poskušajmo vsaj v primerih, ko je človek v stiski, biti bolj človeški. Spremenimo negativna čustva v pozitivna in brez pretirane birokracije ter zaostrovanja odnosov izpolnimo vsak svojo obveznost.

JUSTI ARNUŠ

Bleiweisove Novice februar 1875

Ne kupuj nikdar nobenega zemljišča s tujim (posojenim) denarjem. Zadovoljen bodi raje z majhnim posestvom, samo da je tvoje.

Ne podstopi se zidati ničesar razen onega, kar ti je neobhodno potrebno. Ljubi delovno roko, daj pa tudi delati kakšne reči s strojem (mašino), kajti stroj dela hitreje in ceneje.

Imej samo tako živino, katera je pripravna za tvoje posvetstvo. Najbolj se izplača imeti malo živine, ta pa naj ima dovolj krme.

xxx

Ne imenuj nikoli po nemarnem imena »gozd«, ampak skrbi, da iz revnega grmovja na občinskih zemljiščih postane košat gozd. Ne zabi nikoli, da od gozda dobivaš najpotrebnejše za vsakdanje življenje – to je dober zrak. Zrak pa potrebuješ vsako sekundo, saj dihaš od zibel pa tja do groba.

Spoštuj gozd in drevje; sadi in izrežaj gozd za svoje sinove, da se bode tebi in tvojim potomcem dobro gojilo na svetu.

Ne kradi dreves, ne gozdne stelje, ne smole, ne

mladih vej, skorje in drugega ne. Vse to je gozdu za življenje potrebno.

xxx

Ne vemo, kaj bo z našo obrtništvo in z našimi kmeti, ako naprej pojde tako, kakor je šlo do zdaj.

Natančna opazovanja skozi 50 let kažejo, da reke čedalje manj vode imajo. V zadnjih petih desetletjih je reka Laba (Elbe) padla za 17 palcev (colov), Ren (Rein) za 24, Odra (Oder) za 17, Visla (Weichsel) za 26, Donava (Donau) pri Oršovi pa je padla celo za 55 palcev. Vsahnili so tudi nekateri studenci. Če bo šlo tako naprej, ne bodo imeli našo potomci čez 100 let dovolj vode. Posušile se bodo nekatere reke in rečice. Rastlinstvu in živalstvu pa bo žugalo silno pomanjkanje vode, obrtništvo bode pešalo. Človeštvo pa se bo borilo s pomanjkavo te življensko potrebne tekočine.

Nam in našim potomcem povemo, kaj je treba storiti, da bo ostalo na zemlji življenje. Krivo te žalostne prikazni je:

a./ pokončavanje gozdov; b./ preveč prizadevanja sušiti baje, jezera itd.; c./ preveč

se seje detelje in družih rastlin za klajo živine, katere mnogo vode v-se vsrkajo.

Zato bi se dalo čedalje večjemu pomanjkanju vode v okoliščini, da bi ostre postavile branile pokončavanja gozdov, da bi se skrbelo za zarod gozda, da bi se lesa oropani hribje zopet zasejali z lesom, jezera in bajeje pa pustili na miru in ne dovoliti, da se jih posuši.

xxx

Da-li se mi Slovenci sploh zavedamo, kako grešimo pred Bogom, samimi seboj in pred naslednjimi rodovi. Tujci nam bodo pokupili zemljo, mi pa ne naredimo nič zoper to zlo. Kaj bodo rekli ljudje čez toliko in toliko desetletij, ko bo vsak drug človek, vsak sosed, nemško ime nosil.

xxx

Med nami je vse polno grdih oderuhov, ki pijo poštenemu Slovencu denar kakor pijavka kri. Povsod pri vsakem poslu sami oderuhi. Ljudje iščejo posojila pri raznih hranilnicah, kjer so vsaj človeške obresti. Mnogim posojilnicam pa primanjkuje denarja in ne morejo dosti pomagati.

Oderuhi so ene vrste razbojniki, bogokletniki – gajžlati bi jih bilo treba.

MILOŠ LIKAR

FOTO KLUB MAVRICA

Dve pomembni razstavi

Profesor Habe, častni občan Domžal, si je z zanimanjem ogledal fotografije, ki so jih o Domžalah in Domžalcih posneli člani FKK Mavrica.

Strobljanski oktet je zopet dokazal, da mu obiskovalci kulturnih prireditev radi prisluhnejo.

Radomeljski klub je januarja odprl razstavo v Kamniku in Domžalah. V domači občini se je predstavil z razstavo fotografij DOMŽALE V NAŠEM OBJEKTIVU, v Kamniku pa fotografsko razstavo ZEMLJA – PLANET CVETJA. Tako odprtji kot kasnejši obiski so potrdili, da si je Mavrica v tridesetih letih utrdila sloves društva, ki vedno pokaže kaj novega.

Kamniška razstava je bila odprta 13. januarja v galeriji Veronika, zasedeni do zadnjega kotička. Kulturni program je pričel mladi violinist Janez Podlessek iz Preserij pri Radomljah, nato pa je stekla projekcija izbranih sto dvajsetih diapozitivov s tematiko »cvetje«.

Omeniti je treba, da je bila prireditev tekmovalne narave in uvrščena v katalog prireditev Foto zveze Slovenije. Žirija, v kateri so bili: Hani Cankar, mednarodni mojster fotografije Vlastja Simončič in Toni Iglič, je priznanja podelila takole:

Vlastja Simončič, mednarodni mojster fotografije in predsednik žirije, je na kratko ocenil kakovost poslanih diapozitivov in fotografij, ki so bile razstavljene v vitrinah. Na koncu je Tone Ftičar, tajnik zveze kulturnih organizacij

v kategoriji fotografija:

1. nagrada: Mojca Popelar za sliko ZAVITO V BARVAH;
2. nagrada: Janez Kosmač NARCISE;
3. nagrada: Lojze Popelar V SAMOZAVETJU;

diplomi: Lojze Popelar za SOŽITJE in Mojca Popelar za POMLAD;

v kategoriji diapozitivov:

1. nagrada: Janez Kosmač – KAKTUSOV CVET;
2. nagrada: Janez Kosmač – RDEČE V BELEM;
3. nagrada: Lojze Popelar – ROSA IN BARVA;

diplome: Darko Zore – SCIENCE FICTION, Mojca Popelar – POLŽ, Janez Kosmač – RUMENO V RDEČEM.

Kamnik, uradno odprl razstavo; v krajšem nagovoru je poudaril povezanost Mavrice s Kamnikom in zaželel fotografom še obilo umetniških uspehov.

Že naslednji teden, 20. januarja, je radomeljski klub gostilo domžalsko Likovno razstavišče. Ubrano petje Stobljanskega okteta je bilo pravi uvod v fotografsko predstavitev občinskega središča, njegovih prebivalcev in njihovega življenja. Za primerjavo je na treh panojih viselo tudi petdeset fotografij – pomanjšav z razstave, ki so jo mavričarji v istih prostorih postavili pred 13. leti: tako je bila prireditev tudi neke vrste inventura, na kateri se je videlo, kaj in koliko se je v teh kratkih letih spremenilo.

Matjaž Repnik, tajnik zveze kulturnih organizacij občine Domžale, je v otvoritvenem nagovoru orisal pomen Mavrice za kulturo na domžalskem ter poudaril tudi njen prispevek k dokumentiranju dogodkov in občanov; s posebno pozornostjo se je dotaknil portretov treh domžalskih občanov – skoraj že legend in simbolov –, ki so zavzemali častno mesto na razstavi: glasbenega profesorja Habeta, gostilničarja Kebra in peka Koncilja.

Igor Lipovšek

Kulturno literarni večer z domačimi ustvarjalci

Ob slovenskem kulturnem prazniku je KD Jože Gostič Homec v sredo, 8. 2. 1995 ob 19. uri, pripravilo kulturno-literarni večer; namen tega je bil predstaviti domače ustvarjalce umetnostne kulture.

V glasbenem delu večera sta se predstavila novoustanovljena pevska zbor, in sicer dekliski

pevski zbor SIRENE pod vodstvom Petre SRKMAN ter mešani pevski zbor SVEŽINA pod vodstvom Petra Pogačarja. S svojima izredno zanimivima repertoarjema sta navdušila nabitno polno dvorano gasilskega doma na Homcu.

V literarnem delu večera so se predstavili domači ustvarjalci poezije in proze; pokazali so, da talentov na tem področju ni malo. Glasbeni del je povezovala Marjana Prvinšek.

Bogat in zanimiv kulturni večer je dokazal, da tovrstno dejavnost v Homcu z okolico podpira čedalje več ljudi. Istočasno pa povzroča čedalje več težav prostorske stiska, kajti KD Jože Gostič Homec nima ustreznega prostora, ki bi mu omogočal normalno ustvarjalno delovanje, predvsem na dramskem področju.

BORUT JENKO

GIBANJE ZA SPREJEM LJUDEM PRIJAZNEGA TOBAČNEGA ZAKONA

Za nas in za naše otroke gre

V letu 1995 naj bi sprejeli ZAKON O OMEJEVANJU UPORABE TOBAČNIH IZDELKOV. Želimo, da nov zakon vsebuje naslednje člene:

Popolno prepoved reklamiranja in predstavljanja tobačnih izdelkov, vključno s sponzoriranjem športnih in kulturnih prireditev, prepovedati je potrebno tudi reklamiranje tobačnih znamk na netobačnih izdelkih.

Prepoved kajenja v javnih prostorih in na delovnem mestu. Prepoved prodaje tobačnih izdelkov mladoletnim osebam ter usmeritev prodaje v trgovine za ta namen.

Tobačna tovarna mora na vsakem zavojčku cigaret natisniti opozorilo glede zdravstvenega tveganja zaradi kajenja ter vsebnost katrana in nikotina.

Omejitev vsebnosti škodljivih sestavin v cigaretah. Ustanovitev Sklada za promocijo zdravja, ki bo zagotavljal sredstva za zdravstvene kampanje ter za sponzoriranje športnih in umetniških kulturnih prireditev.

Če se želite priključiti gibanju in tudi sami prispevati k sprejemu ljudem prijaznega tobačnega zakona ter podpisati podporo sprejemu zakona, se oglasite v DRUŠTVU NEKADILCEV DOMŽALE, Ljubljanska 69, informacije pa dobite tudi na Institutu za varovanje zdravja, Trubarjeva 2, Ljubljana (ga. Mojca Bevc Stankovič).

ATLETSKI KLUB DOMŽALE

Boštjanu – nov državni rekord

Prijetno vreme je že zvalilo na trening v naravo tudi mlade tekače. Atletskega kluba Domžale, ki bo dveh treningih v telovadnici Osnovalne šole Roje. Če je lepo vreme, tečejo kar vsak dan. Pred vrati so namreč različne tekme, ki vse po vrsti zahtevajo dobro pripravljenost, te pa ni čez noč. Je le z dobrim, vztrajnim treningom, ki ga je včasih kar težko usklajevati z vsakodnevnimi šolskimi obveznostmi, teh pa tudi ni malo.

Letošnjo sezono so začeli z udeležbo na atletskem mitingu v osrednji atletski dvorani ŽAK Ljubljana; tam so bile tekme na krajše proge, ki niso specialnost Domžalčank, predvsem pa priložnost za izboljšanje osebnih rekordov in preverjanje

pripravljenosti. Enak namen je imelo tudi sodelovanje na zimskem krosu, udeležili pa so se tudi mednarodnega mitinga, ki ga je sredi februarja organiziral na Dunaju njihov osrednji atletski klub.

Bili so uspešni, zlasti je potrebno reči to za mladega perspektivnega tekača BOŠTJANA BRNOTA, saj je v teku na 3000m v dvorani kar za precej sekund izboljšal državni mladinski rekord, Bojana Vojska in Jasna Paladin pa sta pokala dobili za osvojeno drugo in tretje mesto v teku na 800 metrov.

Prav sedaj atletinje tečejo in skačejo na državnem prvenstvu za mlajše mladinke in mladince. Veliko uspeha!

društva. Društvo se je namreč pred dvema desetletjema ločilo od tedanjega skupnega društva Domžale-Kamnik in stopilo na samostojno pot; to so jo leto za leto utrjevali z bogatejšim in pestrejšim programom, v katerem je prav vsakdo od invalidov in njihovih prijateljev našel kaj zase.

Društvo invalidov Domžale že sedaj vabi vse svoje člane, prijatelje in sponzorje, da z njimi praznujete pomemben jubilej, ki bo prav zaradi razumevanja in pomoči vseh lahko še lepši.

DRUŠTVO INVALIDOV DOMŽALE

V dvajseto leto uspešnega dela

Društvo invalidov Domžale se bo potrdilo, da bo leto 1995 še posebej praznično in bogato z različnimi aktivnostmi, ki jih sicer tudi v devetnajstih letih njihovega dela ni manjkalo.

Pred novim letom se je vodstvo društva sestalo z vsemi poverje-

niki in v okviru skupščine sprejelo program dela za letošnje praznično leto; to bodo še posebej zaznamovali z osrednjo prireditvijo ob SVETOVNEM DNEVU INVALIDOV (25. marca 1995), namenjeni tudi praznovanju dvajsetletnice samostojnega dela

O delu in življenju DU Vir

Čeprav še ni preteklo niti leto dni od ustanovnega občnega zbora DU Vir, smo že začeli in poprijeli za delo, postavili smo si kar obširen plan dela, ki ga bomo poskušali uresničiti predvsem letos, saj smo v lanskem letu pravno veljavno začeli delati šele po mesecu septembru. Radi bi povedali upokojencem Vira in drugim, ki se nam še niso pridružili, da lahko dobijo vse informacije vsak petek med 9. in 11. uro v pisarni društva v Delav-

skem domu na Viru (v kletnih prostorih).

Plan izletov DU Vir je prirejen tako, da bomo z avtobusom potovali februarja in junija na Dolenjsko, marca in junija na Primorsko, aprila in decembra v Avstrijo, maja na Madžarsko, septembra na Gorenjsko, avgusta in oktobra na Štajersko, novembra pa v neznanu na martinovanje. Peš bomo obiskali najbližje izletniške točke, s kolesi pa se bomo podali le po

varnih stranskih poteh v našo okolico.

Na vseh izletih bi radi združili prijetno s koristnim, kot je nabiranje gob, kopanje v bazenih, nakupovanje ipd.

O vsem drugem delu pa se bomo pogovorili na ZBORU UPOKOJENCEV, kjer bomo razvili naš prapor in proslavili 50 letnico osvoboditve dne 10. marca 1995 ob 17. uri v dvorani doma na Viru, kamor ste vsi upokojenci in drugi prav prisrčno vabljeni.

Predsednica DU Vir
BETKA POTOČNIK

ZLO, KI UNIČUJE POSAMEZNIKA, DRUŽINE IN VSO DRUŽBO

Alkoholizem

Pri delu v župnijski Karitas Domžale srečujem družinske člane alkoholikov in alkoholike same. V razgovoru z njimi ugotavljam, koliko gorja je v njihovem življenju in kako težko se je odpovedati alkoholu.

Alkoholizem je hudo zlo; prikrade se tako neopazno, da ga sploh ne spoznamo, in postane vidno šele takrat, ko doseže že takšne razsežnosti, da ga le z izredno voljo in s pomočjo drugih lahko odpravimo. Nikomur ne pride na misel, da bi bil lahko kozarček rujnega vinčka, ki ga popije s prijatelji, začetek poti alkoholičarja in bo po kratki veseli in razigrani poti začel tavati po vedno večjem trnju, ki mu bo ranilo dušo in telo, in to ne samo njegovo, ampak tudi njegove družine in celotne družbe.

Nihče v življenju ne hodi sam, vsi hodimo bolj ali manj tesno skupaj, zato je bolečina enega tudi bolečina drugega. Rana, ki jo napravi alkohol, se namreč okuži z egoizmom, nedelavnostjo, boleznijo, revščino in to zastruplja vso okolico. Celotna družba postane bolna. Tudi zastrupljanje družbe je postopno in zato

marsikdaj nespoznavno. Kakor spoznamo, da smo se okužili z virusi šele takrat, ako so se le ti že tako razmnožili, da povzročijo bolezen, tako tudi zastrupitve z alkoholom ne priznavamo takrat, ko bi jo lahko z lahkoto odpravili. Zelo smo tolerantni do ljudi, ki so preveč popili in so dobre volje. Smejem se jim in jih pri pitju celo spodbujamo. Poznamo številne zdravnice pri katerih naj se popije kozarček do dna. Kako prebrisane poti najde zlo, dokler nas popolnoma ne omami. Ko pa postanemo odvisni, ko brez pijače tako rekoč ne moremo več živeti, pa se začne trnova pot, na katero vlečemo najgloblje svojo družino, tako da je na tej poti hudo prizadeta. Pri tem ne izvajamo tudi najbolj nedolžnega dojenčka. Pivski »prijatelji« nam pri tem zelo pridno pomagajo, da je ne bi spoznali, na kakšni poti smo. Običajno nas na to opozarjajo le pogumni ožji člani družine, zakaj ti rane alkoholizma najbolj čutijo, vendar jih žal ne čemo poslušati.

Pot iz tega trnja je namreč prav tako težka nazaj kakor naprej, zato velikokrat omagamo. Seveda pa je najprej potrebno

spoznanje, da sem alkoholik. Tudi do tega spoznanja je zelo težko priti, saj je za to potrebno veliko volje in poznavanja samega sebe. Vsakdo lahko preizkusi sam sebe, če vzdrži pol leta, (brez večjega napora premagovanja), ne da bi poskusil alkoholno pijačo, zagotovo ni alkoholik. Vsi, ki tega ne zmoremo, se vprašajmo, kako daleč smo že zašli, poslušajmo, kaj nam povedo tisti, ki nas imajo resnično radi in so dovolj pogumni, da nam upajo povedati resnico. O tem ne sprašujemo »prijateljev« v gostilni, kajti oni so tisti, ki nas zavajajo, da hodimo pred njimi.

Koliko zla prinaša alkoholizem, vedo najbolj trezni družinski člani, sorodniki, resnični prijatelji in alkoholik, ko se strezni in se zaveda svoje osebne bede in zla. Čeprav je za premagovanje tega zla največ odvisno od alkoholika samega, je praktično vsakemu alkoholiku potrebna tudi pomoč. Najprej je nujna osebna odločitev, da po tej poti ne bo več hoditi. Alkohol se lahko iztrga le s pomočjo drugih. To najbolje vedo alkoholiki sami, zato po vsem svetu ustanavljajo klube anonimnih alkoholikov (AA), v katere se lahko vključijo vsi tisti, ki so se odločili, da ne bodo več pili. Tako si alkoholiki, ki ne pijejo več, med seboj pomagajo, da pri svoji vsega spoštovanja vredni odločitvi vztrajajo. Pri tem jim pomagajo tudi družinski člani.

Tudi v Domžalah imamo

Materinski dan – 25. marec

Spet prihaja pomlad in prav na začetku pomladi, ko se vsa narava prebuja k novemu življenju, praznujemo materinski dan. Materinstvo je simbol življenja, ljubezni in dobrote, simbol novega življenja tako v telesnem kakor tudi v duhovnem smislu, ko se odločimo za nove, boljše ideale, za dajanje in darovanje. Samo velika ljubezen daje moč, da se darujemo za drugega in to darovanje pripomemo k rojstvu novega življenja. Iz velike ljubezni se rodi novo bitje, otrok, rodi se lahko tudi novi človek, popolnejši od

prejšnjega, kajti spreobrnjenje je možno le zaradi Neskončne ljubezni. Vse premorem v Njem, ki mi daje moč, pravi psalmist in to velja tudi za nas.

Za materinski dan se želimo vsaj skromno zahvaliti vsem, ki nosite ljubezen v svojem srcu in še posebej našim mamam, ki so nam podarile življenje. Prireditev bo na večer pred praznikom Marijinega oznanjenja, 24. marca ob 18. uri, v Osnovni šoli Vencija Perka v Domžalah. Vsi prisrčno vabljeni.

Župnijska Karitas Domžale

KOTALKAR IN DRSALEC

Miha Arvaj – državni in mednarodni prvak

MIHA ARVAJ, učenec 8. razreda osnovne šole Vencija Perka, pristen Domžalčan, se je v umetniškem kotalkanju in drsanju povzpел na zavidljivo prvo mesto v državnem in mednarodnem merilu ter sloves naše države Slovenije ponese v svet. Prisluhnimo mu!

Miha, kdaj si se navdušil za kotalkanje in drsanje in kdo te je pri tem podpiral oziroma bil tvoj mentor?

Vse skupaj se je pravzaprav začelo že leta 1989, ko sem nekega popoldneva prosil očeta, naj mi da denar za začetni tečaj kotalkanja v Domžalah. Sprva sem se ga mislil udeleževati le za zabavo in rekreacijo, vendar mi je kmalu moj učitelj dejal, da bom najbrž prišel v klub.

Kotalkati pa sem začel v začetku leta 1990. Moj prvi trener

je bil Iztok Kuret, potem pa je prenehal s trenerskim delom, ker je bil preveč zaposlen s svojim podjetjem. Z njim sva se zelo dobro razumela. Potem je bilo še nekaj trenerjev, od katerih bi omenil Violeto Mordej in Mirka Rozmana.

Kako zmoreš biti uspešen v šoli, se še posvečati športni dejavnosti in hkrati dosegati zavidljive uspehe?

V šoli kakšnih večjih težav nimam, sicer se pa ne učim prav preveč. Odreči se je treba raznim potepanjem, igranju, bazenu in tudi počitnicam. Na primer: med lanskimi poletnimi počitnicami sem bil prost samo štiri dni, ker sem se pripravljaj na evropsko prvenstvo. Drugače pa niti ni tako hudo, saj smo tudi s tekmečki dobri prijatelji in si v marsičem pomagamo, predvsem z nasveti.

TAK DOMŽALE Nova sezona

V težkoatletskem klubu smo si v letošnjem letu zadali cilj, da osvojimo zopet naslov državnega prvaka in čimveč članov našega kluba pripravimo za mednarodna tekmovanja. Kandidatov za to imamo kar dovolj, od Jožeta Klopčiča pa do novih perspektivnih članov, kot sta Uroš Petrovski in Miha Pavli.

V letošnjem letu bi radi tudi

**Dekle za strežbo
zaposlim, lahko tudi
honorarno.**

**Tel.: (061) 731-158, od
15. do 17. ure**

uredili razmere v klubu, predvsem z lastnikom hale Komunalnega centra. Zelo hvaležni bi bili vodstvu te hale, da bi lahko imeli tekme v veliki dvorani, da nas ljudje vsaj vidijo, da bi se jih čimveč navdušilo za to zvrst športa, ki je nekako v zatonu. Zato tudi pozivamo k vpisu nove članke, saj imamo kvaliteten trenerski kader.

Vpisi so vsak ponedeljek, sredo ter petek od 19. do 20. ure v kletnih prostorih Komunalnega centra v Domžalah.

Torej vabljeni vsi starejši od 13. let.

Pozivam pa tudi vse nekdanje članke našega kluba, da nas kdaj pa kdaj obiščejo.

SIMON JENC

Ali te starši in sestra pri tem podpirajo?

Vsekakor so starši tisti, ki nosijo glavno breme: plačujejo treninge, opremo, ki je zelo draga, me vozijo na tekmovanja. Sestra me večkrat spremlja na tekmovanja in navija zame, je pa tudi moj največji kritik, zato pride kdaj pa kdaj med nama do kakšne ostreje besede, toda samo za kratek čas, drugače sva dobra prijatelja.

Kaj ti pomeni športno udeleževanje za tvoje osebno zadovoljstvo?

Šport mi pomeni predvsem to, da sem poleg šole še dodatno zaposlen; ker sem dobro predihnan, sem tudi vedno dobre volje; ker sem veliko na tekmovanjih v različnih državah in mestih, poznam veliko ljudi, sotekmovalce in njihov jezik ter njihove navade.

Kateri so tvoji največji uspehi?

Večkrat sem bil državni prvak; prvo mesto: Praga, Zagreb, Udine; peto mesto v Stuttgartu, šesti na evropskem prvenstvu 1993 v Wuppertalu, sedmi v Oderzu 1994. Sicer pa ima doma čez štirideset medalj in pokalov z raznih tekmovanj doma in v tujini.

Miha, hvala za razgovor. Želim ti nadaljnjih uspehov v športni dejavnosti, kakor seveda tudi v šoli in da boš tudi v prihodnje znal ceniti podporo svojih staršev in sestre. Tvoji uspehi so še zato toliko pomembnejši, ker svet še najbolj spoznava Slovenijo po njenih uspešnih športnikih, torej tudi po tebi, za kar se ti v imenu bralcev Slamnika lepo zahvaljujem.

Ivan Kepić

V SPOMIN

Ladu Hrenu

Šahisti Napredka iz Domžal smo se pred kratkim v Ljubljani poslovili od prijatelja in dolgoletnega zvestega člana LADA HRENA.

Kmalu po koncu druge svetovne vojne se je udeleževal turnirjev v Kamniku, potem pa se posvetil sojenju na turnirjih, prirejenih v spomin žrtvam na Rabu. Ko smo v Domžalah začeli prirejati spominske turnirje Hering-Zupančič, jih je kar dvajset zaporedoma sodil in vodil. Stike pa je vzdrževal tudi z veterani našega okoliša, saj jih je redno obiskoval. Zaradi zaslug in izredne pedantnosti pri opravljanju sodniške funkcije pri Vidmarjevih memorijalnih turnirjih in Olimpiadi Skopje 1972 mu je FIDE dodelila naslov mednarodnega sodnika.

Domžalski in kamniški šahisti se ga bomo s hvaležnostjo spominjali za vse, kar je za šah in prijateljstvo storil med nami.

STANE LAZNIK

Skavti po sledovih pramedveda

Veja roverjev in popotnic je gotovo najstarejša veja v skavtski organizaciji, če odštejemo tistih nekaj »starih« voditeljev, ki kvarijo mladostno povprečje. In ker smo že najstarejši, imamo tudi največ izkušenj z življenjem v naravi, tako da si izlete že sami »planiramo« in tudi določimo temo – rdečo nit posameznega izhoda. Tako so naši pohodi še posebej zanimivi in lepo doživeti. Eden od takšnih izletov je bil tudi v dobro poznano Medvedjo jamo pod Košutno. Vendar to ni bil samo navaden izlet. Tema izleta je bila »nazaj k izviru«, saj smo si želeli predočiti, kako so nekoč živeli ljudje po jamah, in kaj je bistvo človeškega življenja na tem svetu, ali preprosto: zakaj živimo, kaj je namen, če sploh je, našega obstoja. Medvedja jama z ostanki

pramedvedov se nam je zdela kar primeren ambient za takšno razmišljanje. Kaj je kdo od udeležencev odkril na tej poti, lahko povprašate, jaz pa povem še na kratko, kako priti do Medvedje jame – po skavtsko. Zgodaj zjutraj si nadeneš skrbno pripravljen nahrbtnik na rame in se odpraviš v gore. Prvi del poti izrabiš za prijetno kramljanje, ko pa se steza zoži in začneš »gristi kolena« si že na pol poti do vrha. Lep sončen dan, ki nikakor ni obveza, saj za skavta ni slabega vremena, slaba je lahko le oprema, je okoliške gore pričaral v prav pravičnikih otenkih. Na košutni smo malo zapeli in veselo zamleli v malico. Nadaljevanje poti je v neznanu, po azimutu, med borovci proti Mokrici, po strminah in grbinah, pa malo plezanja, mislim reči, veliko

plezanja po brezpotjih in že smo zavohali jamo – Medvedjo, s svojimi tisoč in eno kostjo, ki so jih vrli arheologi, ali pa morda vneti obiskovalci razmetali po okolici. Ni kaj, na drugi strani doline se je že v zadnjih žarkih rdečila Ojstrica in nas opozarjala, da je potrebno pohiteti, če ne želimo mrak ujeti. No, mrak je nas ujel na sredi brezpotja, a smo kmalu našli gozdno pot in se polni prijetnih vtisov vračali domov. Lep pozdrav iz domžalskih dobav. B. P. (= bodite pripravljeni).

Spisal: E. T.

**AVTOŠOLA
MIKANEK
Domžale,
Ljubljanska 80
☎ 712-094
Tečaj CPP 13.2.1995**

PIZZA EKSPRES

VRTNA
EKSPRES
KMEČKA
PIKANTNA
MORSKA
VEGETARIJANSKA
OCVRTI SIR, KALAMARI, ZREZKI, SOLATE

delovni čas:
vsak dan
od 9.30 do 22.00
nedelja in prazniki
od 11.00 do 22.00

DOSTAVA
NA DOM

☎ 061/ 714-888

Gašper Cvetko drugi

V Kranju je bilo 11. februarja državno prvenstvo v smučarskih skokih za dečke do 13. let.

Domačini so računali na vsa najboljša mesta, čeprav so tekmovali vsi najboljši iz Slovenije. Drugo mesto je pripadlo Gašperju Cvetku in povečalo zbirko uspehov našega skakalnega kluba. Tudi v tekmovanju za pokal Cocte je po treh tekmah drugi, ostala je še ena in organizator te tekme je naš klub. Žal pa naš klub ne premore topa za izdelavo umetnega snega, zato bomo tekmo izpeljali v Planici, to pa nam bo povzročilo obilo stroškov. Želja našega kluba je, da bi imela občina večji posluh za pomoč našemu klubu, da bi nudili dobre možnosti našim skakalcem, da bi dostojno predstavljali občino po Sloveniji in v drugih državah.

Prav ta srebrna medalja nam daje spodbudo za nadaljnje delo v klubu, obenem pa vabimo vse mlade dečke, ki imajo veselje do smučarskih skokov, da nas obiščejo pod ihansko skakalnico vsak ponedeljek ob 15.30 uri; tam boste dobili vse potrebne informacije. Starši, pogovorite se s sinovi in PRIDITE.

JOŽE RAPE

PET MINUT ZA
ŠPORTNICE

Ivana Vujović

Ivana Vujović je prijetna enajstletna deklica, ki kotalka že od šestega leta. To je že zelo daleč in Ivana se ne spominja padcev, spominja pa se, da od tedaj rada kotalka in kotalkanju je zapisala ves svoj prosti čas, pa tudi tri pare že izrabljenih kotalk. Malce je tega kriva tudi sestra Dragana, ki smo jo že predstavili.

Prav od nje se je Ivana nalezla ljubezni do kotalkanja. Dragana jo je in jo še spremlja na treninge in nastope. Vadi pod vodstvom trenerke Violete Mordej; ta je vedno prijazna, tudi če ne gre najbolje. Trenira vsak dan, razen nedelje. Ob koncih tedna so tekme, ki se jih rada spominja, najraje tiste v Novi Gorici, kjer ni bilo le »lušno«, ampak je bila tudi bronasta medalja, ki pa ni edina. Petnajst jih je že, med njimi tudi zlata z mednarodne prijateljske tekme v Renčah. Ko se pogovarjava o uspehih, pomaga Dragana, pa tudi listek, na katerega si je Ivana napisala, kje vse je tekmovala, da ne bi kaj pozabili. Bila je že v Italiji, na Hrvaškem in v mnogih krajih Slovenije.

Glasbo ima rada, pri kotalkanju, kjer ima raje prosti kot obvezni program, jo spremlja tista iz Dysnejevih risank. Dolup je njen najljubši skok, modra pa nalljubša barva. Je prav dobra učenka petega razreda OŠ Domžale in tehnika njen nalljubši predmet. V letošnjem letu bo tekmovala med pionirkami A in prav nič čudno ni, da si želi nekoč nastopiti na evropskem prvenstvu, kot sestra Dragana seveda. Ne pozabi mi povedati, da rada poje dunajski zrezek, veliko sadja, da se ne brani pizze.

Drugih konjičkov nima, saj je njen vsakdan sestavljen iz šole, pisanja nalog, treniranja, učenja in spanja. Ima pa prikupnega zmajčka, ki je vedno z njo in ji prinaša srečo. Ivani in njenemu zmajčku srečno tudi v prihodnje!

Saša Robar

Kotalka že sedem let. Prvič je na kotalke stopila v vrtcu, potem pa jih ni več odložila in danes je uspešna mlajša mladinka, za katero je že več lepih uspehov. Prvič je nastopila v Domžalah, malce treme, pravi, ampak je šlo, saj je bil v bližini oči, ki jo tudi danes stalno spremlja. Za največji uspeh šteje druga na državnem prvenstvu, in to kar večkrat, ima pa tudi več prvih mest na drugih tekmovanjih.

Rada ima eksotično glasbo, na zadnjih nastopih jo tako spremlja ŠHEREZADA, ki je kot nalašč za njen nalljubši skok trojček. Tudi njo trenira Violeta Mordej in lepo je delati z njo, pravi Saša, rjavolaska z dolgimi lasmi, ki je sicer učenka sedmega c Osnovne šole Vencija Perka. Doma ima perzijsko muco, za katero si vzame čas, tega pa ni za tenis, ki bi ga tudi rada igrala, ga je pa malce za karate, kjer še tudi ni rekla zadnje besede.

Najraje se spominja tekme v Španiji; tam je uspešno kotalkala. Zelo všeč ji je dežela. Vesela je, da jo je spoznala. Bila je že tudi v Italiji in na Hrvaškem. Kotalkanje ji ugaja, prav strogega cilja nima, da gre le vsakič boljše, se skrivnostno nasmehe in prizna, da ji vsak uspešen nastop veliko pomeni. V šoli ji gre dobro, le organizirati se je treba, saj je učenja v sedmem razredu veliko in še več ga bo, saj bi rada v življenju poleg kotalkanja dosegla še marsikaj. Kljub mladosti pa je kar nekaj težav, saj zaradi številnih tekmovanj precej manjka, tega pa vsi ne razumejo ali nočejo razumeti, da bi bila Saša rada čimveč v šoli, ampak kotalkanje zahteva svoje. Če ne bo odvetnica niti psihiatrinja, potem bo morda pilotka, kdo ve. Dekletu kot je Saša, ki v kotalkanju vztraja že več kot pol življenja, to najbrž ne bo težko doseči.

V.

Vsem sodelavkam iz delovne organizacije
Induplati kamping d.o.o. Radomlje in Peče
pošiljam iskrene čestitke

ob njihovem prazniku 8. marcu.
Želim jim polno delovnih uspehov,
ljubezni in zdravja

Vaš skladiščnik
Drago Drvarič

NAPREDEK, Trgovina d.d.

Domžale, Ljubljanska 64,

išče

avtoprevoznika s tovornjakom
– hladilnikom nosilnosti
ca. 2,5 tone in kapaciteto
ca. 20 m³

za razvoz in prodajo mesnih izdelkov. Nudimo trajen posel s primernim zaslužkom.

Ponudbe in informacije: **NAPREDEK, d.d.**, Domžale, Peter Primožič, tel. 061 723-389.**Gasilsko društvo Žeje**
– Sveta Trojica

vas vabi

v soboto, 25. februarja 1995, ob 20. uri
v DOM V ŽEJAH**NA VELIKO PUSTOVANJE**
Z ANSAMBLOM FRANCA MIHELIČA.

Za najboljše maske nagrade, za vse pa pestra gostinska ponudba in prijeten zabaven večer.

DOBRODOŠLI!**Rezervacije:** trgovina Napredek Dob in Boutique Resnik Domžale.DRUŠTVO ZA BOJ PROTI SLADKORNI BOLEZNI
OBČIN DOMŽALE, MENGEŠ, MORAVČE
IN LUKOVICA**VABI**

svoje člane in vse, ki se zanimajo za dejavnost Društva za boj proti sladkorni bolezni, na

OBČNI ZBOR

Občni zbor bo v Kulturnem domu v Mengšu, dne 16. marca 1995 s pričetkom ob 17. uri.

Na občnem zboru vas bomo seznanili z delom Društva doslej in z načrti za delo v prihodnje.

Pripravili smo tudi bogat kulturni program.

Vabljeni!

Upravni odbor Društva

Klic dobrote v Lukovici

V tednu slovenske Karitas, naše najpomembnejše humanitarne organizacije, je klic dobrote tudi v Lukovici privabil številne krajanke, ki so ob bogati večerni prireditvi napolnili dvorano do zadnjega kotička. Program petja Sentviškega Zvona, predstavitev zanimive družine Sečnik iz Ljubljane, ansambla »Kvazdej« družine Pogacar s Prevoj, ubranih zvokov citer Maje Stupica iz Suhadol in povezovalne umetniške besede, so izrazili vso našo skrb, prizadetost, plemeniti namen in hkrati nemoč ob današnjih strahotah, zmeda in obupu. Ob dejstvih, ki so vsej človečnosti v posmeh in sramoto in so človeka pahnil nazaj na stopnjo neodgovornega bitja. V naši bližini in v naši sredini.

Župnijsko Karitas so ustanovili pred leti ljudje v okrilju Cerkev, ki jim ni vseeno za naš svet, za otroško bolečino, za samoto ostarelih in ne za nas same, ki preizkušamo svojo človečnost v odnosu do okolja in domovine. Odgovorni smo kot posamezniki, kot družba in kot narod.

Organizacija Karitas (iz latinske = ljubezen, vdanost, usmiljenje) udejanja krščansko delovanje Cerkev, ki ji je glavno poslanstvo ljubezen do bližnjega. V svojo skrb vključuje vse župljane, ne po verski pripadnosti, in kot taka sodeluje z Rdečim križem in socialno službo. Z dobrodelnimi prireditvami je slovenska Karitas v nekaj letih obstoja rešila mnoge družine in posameznike v stiski z materialno in duhovno pomočjo ter z moralno podporo vračala mnogim obupa-

nim človeško dostojanstvo. Tako nam sedaj ni tuja, ampak je pomemben socialni dejavnik, vraščen v vse življenjske sredine.

V mednarodnem letu družine so prostovoljni prispevki lukoviške Karitas v prvi vrsti namenjeni kakorkoli ogroženim družinam. Slovenska družina v tem prelomnem času v svojem vzgojnem, etičnem in kulturnem poslanstvu občuti vse krize pohlepnega in dobička željnega sveta. Biti mora res trdna celica, da kljubuje liberalističnemu razvrednotenju človeka. Takih družin pa je na Slovenskem, zahvaljujoč tradicionalni krščanski vzgoji, še veliko. Tudi nam se je predstavil takšna družina, družina Sečnik s šestimi otroki, ki predstavlja samostojni pevski in dramski ansambel, in je s svojim sproščenim in domiselnim programom resnično navdušila.

Doživeli smo lep in plemenit večer, v upanju, da bo pomagal obrisati solzo z obraza in omiliti skrb za sivi vsakdan nekemu bližnjemu in lačnemu, ne samo kruha, ampak tudi človeške bližine in dobrote, »sredi krivic in vojske, sredi vsega tega, kar ni kruh, ljubezen in ne dobrota...«

Vsa zahvala dejavni župnijski Karitas Brdo, gospodu župniku Andreju Svetetu in vsem nastopajočim za njihov dar. Posebna zahvala vsem dobrim ženam za dobrote iz domače kuhinje, s katerimi so poplačale izvajalce in njihov odziv na klic dobrote.

MOJCA S.

LB – Banka Domžale

nudi naslednje nove storitve:

1. pismo zaupanja

Pismo zaupanja omogoča imetnikom tekočih in žiro računov plačilo večjega števila položnic ob različnih datumih brez čakanja v vrsti.

S pismom lahko naročite tudi čekovne blankete, ki vam jih bomo poslali po pošti.

V enotah LB – Banke Domžale smo z znakom PISMO ZAUPANJA opremili mesta, kjer lahko pismo brez čakanja dobite ali ga oddate, pošljete pa ga lahko tudi po pošti v enoto, ki vodi vaš račun.

Zakaj bi večkrat na mesec prihajali v banko samo zaradi plačila položnic, ko to lahko opravite preko vrste z enim samim obiskom.

2. potrošniška posojila

Od 1. februarja 1995 dalje lahko dobite potrošniška posojila tudi v Ekspozituri Mengeš.

LB – Banka Domžale

Vedno v službi podjetništva, obrti in občanov

Olga PIAČKA s.p.

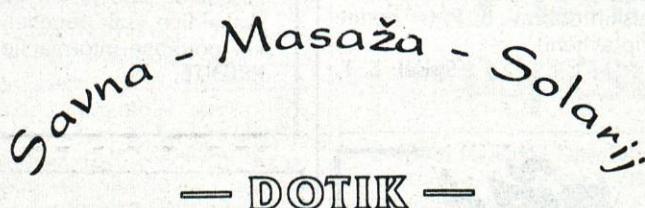
61230 DOMŽALE, MIKLOŠIČEVA 2B

☎ (061) 724-153

POJASNILA, IZRAČUNI, IZPOLNITEV OBRAZCA**MODNO ŠIVILJSTVO NITKA**

MODNO ŠIVILJSTVO NITKA VAM IZ PRINEŠENEGA BLAGA NUDI IZDELAVO KRIL, BLUZ, HLAČ, KOSTIMOV, MOŠKIH SUKNJIČEV...

VSI IZDELKI BODO NAREJENI PO VAŠI MERI, OKUSU IN ŽELJAH!

MODNO ŠIVILJSTVO NITKA**LIDIJA ŠIVAVEC**
POTOČNIKOVA 20
(bivša KRAIGHERJEVA)
telefon 711-867**KSENIJA LUBI**
Tel. 722 920**DOMŽALE**
Prešernova 48**AVTOOPTIKA**
VULKANIZERSTVO

- elektronska meritev in nastavitev podvozja
- montaža, centriranje ter popravila in prodaja avto plaščev Sava Exact, Semperit in obnovljeni avtoplašči Bandag.

Jože Skok, Veselovo nabrežje 16,
MENGEŠ, tel./fax: 737-300**JUS-SECURITY****VARNOSTNA, DETEKTIVSKA**
IN INTERVENCIJSKA SLUŽBA**JUS-SECURITY d.o.o.**
Ljubljanska 102
61230 Domžale**Mobitel: 0609/615-159**Prodaja, montaža in priklop
VARNOSTNIH ALARMNIH SISTEMOV
na 24 urno nadzorno službo z oboroženo intervencijsko skupino.**AVTOŠOLA »JUS«**

- vas do voznškega izpita pripelje tudi v 15 dneh
- čas in kraj vožnje po dogovoru
- pričetek tečajev CPP vsak ponedeljek (dopoldne, popoldne)
- nudimo ugodne plačilne pogoje s popusti

GRADBENI INŽENIRING, d.n.o.

nudi:

- asfaltiranje dvorišč, cest, dovoznih poti
- tlakovanje dvorišč
- vsa zidarska dela in fasaderstvo
- polaganje keramike in sobopleskarstvo
- strojni izkop zemljišča in odvoz materiala

Telefon: 817-285

MESNICA**RAPE JOŽE s.p.**Pot za Bistrico 14, Domžale
tel. 714-236**UGODNA CENA SVINJSKIH POLOVIC****– 395,50 SIT ZA KILOGRAM**

- piščančji file 859,00 SIT/kg
- puranov file 900,00 SIT/kg

BREZPLAČEN RAZSEK – VSE PO DOGOVORU.
SE PRIPOROČAM IN VAS VABIM K NAKUPU!

Mali oglasi

SLAMNIK

7 2 1 - 0 2 2

INŠTRUIRAM angleščino za osnovne in 1. letnik srednjih šol.
Tel.: 722-205, popoldne

PROJEKT za pridobitev gradbenega dovoljenja za stanovanjske hiše – novogradnje, adaptacije, legalizacije – izdelamo po ugodni ceni.
Tel.: (061) 712-716.

INŠTRUIRAM matematiko, fiziko in osnove elektrotehnike.
Tel.: (061) 738-662

IZREDNO poceni prodam TV sprejemnik Gorenje-Color
Tel.: 715-002

Dekle za strežbo zaposlim, lahko tudi honorarno.

Tel.: (061) 731-158, od 15. do 17. ure

SERVIS ŠIVALNIH STROJEV
Presejke, Kajuhova 15
(v bližini Kemisa)
tel.: 723-324, 727-897

Delovni čas: 9.-12., 15.-17. ure
sobota: 9.-12. ure

RAČUNOVODSKI SERVIS

Vodenje poslovnih knjig in svetovanje za podjetja in obrtnike v skladu z računovodskimi standardi.

KENIKS, d.o.o. Domžale
Telefon: 713-568

SERVIS MOČNIK

Servisiranje motornih žag, motornih kos in vrtnih kosilnic.

Pšata 38, Dol/Lj.
tel.: 061/ 374-224

Delovni čas:
po., to., č., pe.:
od 9.-14. in od 16.-18.,
sr.: od 14.-18.,
so.: od 9.-14.,
SE PRIPOROČAMO!

PRODAM OTROŠKI voziček (z marelo), gibljiv stolček s hojico in parni čistilec.
Tel.: 715-065

OBREZOVANJE in cepljenje sadnega drevja.
Tel.: 711-875

TRTO ZA BRAJDO, jurko, črno in belo, kvinton ter josto, križanec med ribezom in kosmuljo, ki bujno raste in obilno rodi, prodam.
Ivan Ložar, Masljeva 10, Domžale (blizu Kuriva)

PRODAM hrastova metrska drva.
Tel.: 721-849, po 15. uri

PRALNI STROJ Gorenje, star dve leti, prodam po ugodni ceni.
Tel.: 715-451

HIŠO na območju občine Domžale z okolico kupim. Ponudbe na tel./fax: (064) 681-627

IŠČEMO varuško za 15 mesečno deklico.
Tel.: 712-470

POLAGANJE vseh vrst keramičnih ploščic, umetnega in naravnega kamna.
Tel.: 722-562

ZAIZDLJIVO parcelo na območju Domžal, Trzina, Mengša, Radomelj in Doba kupim.
Tel./fax: (064) 681-627, Kopitar

UGODNO prodam suha razžagana bukova in mešana drva.
Tel.: 721-843, Goričica pri Ihanu

INŠTRUIRAM angleščino za osnovne, srednje in višje šole na vašem ali našem domu.
Tel.: 714-819, po 18. uri.

INŠTRUIRAM matematiko.
Tel.: 728-556

ABSOLVENTKA ekonomije nudi inštrukcije za osnovno in srednjo šolo. Vse ostalo po dogovoru.
Tel.: 712-134

NOHTE vam strokovno podaljšamo in uredimo po ameriški metodi.
Tel.: 711-184, zvečer

PRODAM vrtno seno in otavo ter vodno črpalko z motorjem in bojlerjem 250l.
Alojz Pestator, Gradišče 23, Lukovica

INŠTRUIRAM srednješolsko nemščino.
Tel.: 739-329, Mojca

Zaposlimo prodajalko v živilski trgovini.

Informacije: 816-127, popoldan;
841-437, dopoldan.

NOTRANJA OPREMA PROSTOROV

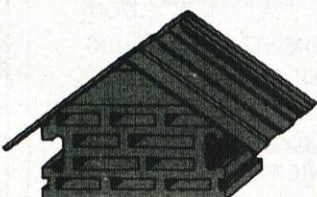
OBNOVA – STILNO OBLAZINJENO POHIŠTVO, TAPECIRANJE SEDEŽNIH GARNITUR IN PREDELAVA STANOVANJSKEGA IN PISARNIŠKEGA TAPECIRANEGA POHIŠTVA. BOKSARSKE VREČE

OBLOGA STEN Z BLAGOM, TAPETE
OBLOGA TAL – TEPIHI, ITISON

TAPETNIŠTVO – DEKORACIJE

SEVER PETER, ŠMARCA, PIBERNIKOVA 23
telefon: 061/813-951, 61241 KAMNIK

CEMENTNINARSTVO

A V B E L J

Sp. Loke 8, 61225
LUKOVICA

mobitel: 0609-624-215

Izdelujemo:

- vse vrste betonskih blokov
- strešno opeko različnih barv
- vogalnike
- tlakovce

Možnost dostave na dom!

VODENJE POSLOVNIH KNJIG

Delovni čas: od 8 do 15 ure

Podjetniki

- * Strokovnost
- * Natančnost
- * Ažurnost
- * Izkušnje
- * Ugodne cene

MR MACOM
Lukovica 71
61225 LUKOVICA
Tel./Fax.: 061 735-155

Pet dobrih razlogov, da nam zaupate vodenje poslovnih knjig.

STROJNI TEHNIK?

ZAVOD ZA IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH

CONTINUA

DOMŽALE, Cesta talcev 19 a

ponovno vpisuje v nadaljevalni program za pridobitev izobrazbe **strojni tehnik**. Začetek 6. marca 1995.

Vpišejo se lahko kandidati s končano triletno šolo tehnične usmeritve.

Informacije: (061) 773-592.

SMUČARSKI TEČAJ

Smučarsko društvo Domžale organizira smučarski tečaj v Kranjski gori od 1. 3. do 4. 3. 1995. Tečaj vključuje prevoz, smučarsko vozovnico in strokovno vodstvo.

Cena tečaja:

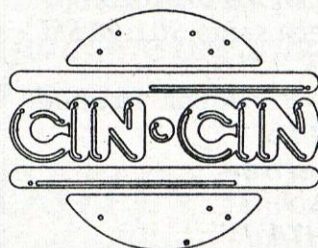
- otroci do 15 let (začetni tečaj) 8.000 SIT
- otroci do 15 let (nadaljevalni tečaj) 10.000 SIT
- odrasli 12.000 SIT

Med tečajem organiziramo tudi enodneвне izlete, ki vključujejo prevoz in smučarsko vozovnico.

Cena izleta:

- otroci do 15 let 2.200 SIT
- odrasli 2.700 SIT

Prijave v kemični čistilnici Maja Mali, Ljubljanska 80, Domžale.

CIN – CIN

DOMŽALE

LJUBLJANSKA C.

Bi bili radi hitro postreženi z okusno in raznovrstno malico?

Vabimo vas, da se oglasite v našem prehrabnem kiosku pri Mladinski knjigi v Domžalah ob Ljubljanski cesti.

Veseli bomo vašega obiska!

STOB d.o.o.
TRGOVINA Z GRADBENIM MATERIALOM
Domžale, Ljubljanska 51
tel.: 711-415

Ugodne cene
gradbenega materiala – AKCIJA

BRAMAC	94,50 SIT/KOM
CEMENT ANHOVO	503,00 SIT/VREČA
APNO	370,00 SIT/VREČA
MODUL. BLOK	56,00 SIT/KOM
KOMBI PL. 5 cm	1.105,00 SIT/KOM

Cene so z davkom.

Po ugodnih cenah tudi drug gradbeni material: termo in hidro izolacije, betonsko železo, armaturne mreže, opečni izdelki, keramika.

Za kamionske pošiljke dostava na dom.

Se priporočamo!

- * žensko frizerstvo – vse vrste modnih in klasičnih oblik (tudi trajna na narastek na dolgih laseh)
- * slavnostne in poročne pričeske
- * moško in otroško friziranje po vseh modnih zapovedih
- * lasna diagnostika in terapija lasišča
- * ličenje, make-up
- * ugodne cene in delovni čas
- * **POSEBNA UGODNOST: VSAK PRVI ČETRTEK V MESECU VAS UREDIMO PO VAŠI ŽELJI S 5% POPUSTOM.**

ODPRTO:
ponedeljek 13.00–20.00
torek 7.00–20.00
sreda 13.00–20.00
četrtek 7.00–20.00
petek 13.00–20.00
sobota 7.00–12.00

Natalija Herga, Dragomelj 124, 61230 Domžale, tel.: 1612643

LIKOVNO
RAZSTAVIŠČE
DOMŽALE
VABI NA OTVORITEV
RAZSTAV

24. FEBRUAR 1995 OB
18. URI

**RAZSTAVA SLIK
UČENCEV
LIKOVNE ŠOLE
VERE
TERSTENJAK
JOVIČIČ**

2. MARCA 1995 OB
19. URI

LIKOVNA RAZSTAVA
SLIKARJA JANEZA
STARMANA.

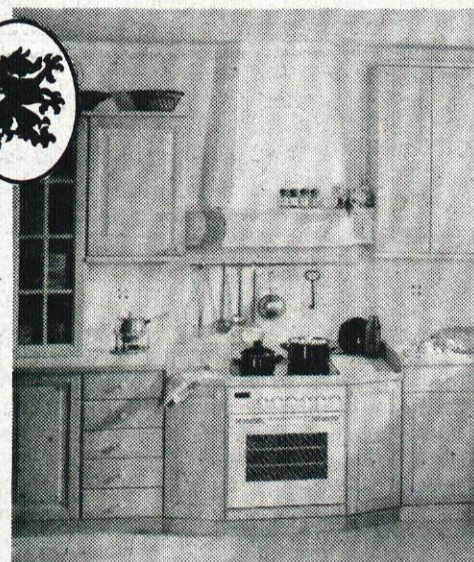
LEPO POVABLJENI!

POHIŠTVO LIIZ KARANTANIA

Najugodnejši nakup pohištva:

- kuhinje 35 modelov najrazličnejših dizajnov
- sedežne garniture iz blaga in usnja, Laminat-wiking
- dnevne sobe, regali Bindt, Viktorija, Knola, Kompo – izredno bogata ponudba
- trosed – postelja Ang-3 D
- spalnice in otroške sobe ter drugo pohištvo

KUHINJE, DNEVNE SOBE IN SEDEŽNE GARNITURE NAREDIMO POPOLNOMA PO VAŠIH MERAH!

Obiščite nas v salonu LIIZ KARANTANIA, Ul. A. Skoka 2, Domžale, tel. 711-804 vsak dan od 8. do 12. ure in od 15.30 do 19. ure, ob sobotah pa od 8. do 12. ure.

SAM d.o.o.

trgovina z gradbenim materialom

Krakovska 4b, 61230 Domžale, tel.: 061/721-730,
061/723-126, 061/723-194, tel./fax: 061/713-288

Akcijske cene v februarju

- strešnik Bramac 94,50 SIT/kom
za količino nad 1.700 kom s prevozom
- cement ANHOVO vreča samo 501,00 SIT
- apno vreča 369,00 SIT
- opeka MODULARNI BLOK za količine
nad 3000 kd 55,00 SIT/kd
- styropor 5 cm 357,00 SIT/m²
- SALONIT PLOŠČE
 - 5,5 valjne 672,00 SIT/kd
 - 6 valjne 706,00 SIT/kd
 - 8 valjne 759,00 SIT/kd

V cenah je vključen prometni davek!

Ugodne cene tudi ostalega gradbenega materiala: betonsko železo, schiedel dimniki, izolacijski material, kritine in še marsikaj, kar potrebujete pri gradnji hiše.

NOVO: možnost dostave z avtodvigalom.

Obiščete nas lahko vsak dan od 7.00 do 19.00 ure,
ob sobotah pa od 7.00 do 13.00.

VELIKA PLANINA ZAKLAD NARAVE in gostišče ŠIMNOVEC VABITA NA UGODNO SMUKO

VRSTA VOZOVNICE	CENA (sit)
-DNEVNA VOZOVNICA	
ODRASLI	1700
OTROCI-ŠTUDENTJE-UPOKOJENCI	1000
-DOPOLDANSKA VOZOVNICA	
ODRASLI	1100
OTROCI-ŠTUDENTJE-UPOKOJENCI	600
-POPOLDANSKA VOZOVNICA	
ODRASLI	1200
OTROCI-ŠTUDENTJE-UPOKOJENCI	700
-DNEVNA KARTA Z ENOLONČNICO	
ODRASLI	1900
OTROCI-ŠTUDENTJE-UPOKOJENCI	1200

INFORMACIJE: (061) 817 202, 825 566 in 831 425

Ljubljanska 80 (SPB 1), Domžale
713-660
**RAČUNALNIŠKI TEČAJI
ZA ZAČETNIKE**

Osnove DOS-a, okolje WINDOWS in
WORD FOR WINDOWS

Organiziramo tečaje v popoldanskem času.
Tečaji trajajo 32 šolskih ur.
Cena tečaja je 28.000,00 SIT.
Brezposelnim priznamo 25 % popusta.

Tečaj se prične: 6.3.1995 ob 17. uri

**ZA VAŠE PRINCESE IN PRINCE
DO 15. leta**

MALI PRINCO
FRIZERSTVO
LUCIJA MARTINEC s.p.
Savska 33, Domžale

Delovni čas vsak dan od 12. do 19. ure,
sobota od 8. do 12. ure

Sklad stavbnih zemljišč občine Domžale

obvešča občane,

da strokovna služba od 20. 2. 1995 posluje na novi lokaciji v Domžalah na Ljubljanski cesti 89,
v I. nadstropju (ob nekdanjih prostorih Geodetske uprave).

Naša nova telefonska številka je 721-376.

Eno leto že mineva,
kar te več med nami ni,
mirno spiš v hladnem grobu,
a spomini še živijo
na vse lepe srečne dni,
manjka le beseda tvoja,
ki nas tolažila bi.

V SPOMIN

Minilo je leto žalosti, odkar nas je zapu-
stil dragi mož, oče in stari oče

Janez Urankar, st.,
iz Prilesja nad Blagovico

Vsem, ki se ga spominjate – iskrena hvala!

Vsi njegovi

V naših srcih ti naprej živiš,
zato pot nas vodi tja,
kjer v tišini spiš.
Tam lučka ljubezni vedno gori
in tvoj nasmeh med nami živi!

V SPOMIN

6. marca mineva pet let, odkar si za
vedno odšel od nas dragi

Mirko Burja,
iz Nožic

Hvala vsem, ki ga ohranjate v lepem spominu.

Vsi njegovi

Ko ostane bolečina in praznina,
ko spoznaš, da ni poti nazaj,
ostane nam le misel nate živa
in nenehni ta zakaj?

V SPOMIN

Februarja bo minilo žalostno leto, odkar
je prenehalo biti srce dobri mami, stari
mami in prababici

Ivani Končar,

p. d. Bajtarjevi mami z Gabrja pri Moravčah

Spomin nate bo večni, kot je večna zemlja, ki te pokriva. Iskrena
hvala vsem, ki se je spominjate, ji prižigate sveče in obiskujete njen
grob.

Vsi njeni

V SPOMIN

Franc Podbevšek

V sredo, 8. februarja 1995,
na naš kulturni praznik, smo se
poslovali od našega člana
Francja Podbevška. Neizprosna
smrt je pretrgala njegovo živ-
ljenjsko pot 2. februarja 1995
v prometni nesreči.

Pokojni se je rodil 5. 12.
1920 v Dobu, decembra letos
bi bil star 75 let.

Otroška leta so mu minevala
doma na majhni kmetiji. V le-
tih, ko ga učijo pisati in brati
v dobski šoli, mu umre oče.

Ko je šele dobro zrasel, so
v našo domovino prihrumele
tuje vojske in jo podjarmile.
Nameravali so nas zbrisati in
vpeljati svoj red. Čeprav je bil
mlad in neizkušen, je to doži-
vel kot krivico in potrebo po
uporu. Našel je pot v partizane,
v Šlandrovo brigado, večji del
partizanstva pa preživel na Do-
lenjskem. Za hrabrost in požr-
tvovalnost je postal oficir slo-
venske partizanske vojske in
dobil več odlikovanj.

Po končani vojni se je zapo-
sli v domžalski tovarni TOKO.
Bil je zelo aktiven in deloven

v organizaciji sindikatov. Naj-
bolje pa se je počutil v Planin-
skem društvu in s ponosom no-
sil društveni prapor. Obiskal je
skoraj vse vrhove v slovenskih
Alpah.

Zadnjih petnajst let pa je ne-
utrudno deloval pri Zvezi bor-
cev NOB in vodil Komisijo za
Pot spominov NOB domžalske
občine.

Tako je bila zadnja leta nje-
gova pot prepletena s sloven-
skimi planinci, z domžalsko
Potjo spominov in s spomini na
davnata partizanska leta. Vsako
leto je obiskoval točke na Poti
spominov, popravljal marka-
cije in klopi ter se pogovarjal
z ljudmi ob Poti.

Bil je dober človek, ljudem je
rad pomagal. Skrbel je za svojo
družino in otrokom pomagal do
samostojnosti.

Zadnje dneve pred nesrečo
je še govoril o tem, kaj bo po-
trebno narediti; kje naj bi bilo
srečanje pohodnikov, kam naj
bi šli na izlet, kje bomo prazno-
vali 50-letnico zmage in še in
še.

Močno ga bomo pogrešali in
manjkal nam bo. Ostal nam bo
v lepem spominu.

Naj mu bo lahka, tudi po
njegovi zaslugi slovenska zem-
lja.

OO ZB DOMŽALE

Žalujemo, ker smo ga izgubili,
vendar srečni, ker smo ga imeli.

Iskrena hvala vsem, ki ste se pri-
šli posloviti od našega očka in
dedka

Leopolda Götz

Predvsem pa se zahvaljujemo za ganljivo lepo zadnje
slovo v cerkvi in na pokopališču v njegovih Moravčah.

Otroci z družinami

Pomlad bo na vrt prišla
in čakala, da prideš ti
in sedla bo na rožna tla
in jokala, ker te ni.

(S. Gregorčič)

ZAHVALA

V 62. letu starosti nas je po težki bolezni
zapustil dragi mož, oče, stari oče in brat

Janez Iglič, st.
Krvinov iz Blagovice

Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam
v teh težkih dneh stali ob strani. Zahvaljujemo se dr. Mojci Zajc ter
patronažni sestri Irmj Markovšek za obiske na njegovem domu. Iskrena hvala svakinji Ančki Trdin za vso pomoč, gospodu župniku iz
Krašnje za opravljeni cerkveni obred, Janezu Cerarju za besede
slovesa, moškemu pevskemu zboru LIPA s Trojan za zapete žalo-
stinke ter trobentaču za zaigrano Tišino. Hvala sodelavcem Na-
predka Domžale in Biotehnične fakultete Groblje. Zahvaljujemo se
tudi vsem za izrečena sožalja, darovano cvetje, svete maše in sveče.
Hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi
zadnji poti. Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala!

Vsi njegovi

Ljubil si življenje,
ljubil si svoj dom,
a tiho brez slovesa,
odšel si v večni dom.
V grobu mirno spiš,
a v domu našem praznina
in v srcih naših bolečina.

ZAHVALA

Ob prerani izgubi dragega moža, sina,
očeta, starega očeta, brata in strica

Jožeta Jančarja, ml.
iz Domžal

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in
znancem za izrečena sožalja, darovano cvetje in sveče. Iskreno se
zahvaljujemo osebjem Doma upokojujencev Domžale, dr. Zajčevi in
dr. Mušiču za njihovo plemenito delo, g. župniku Perčiču za lepo
opravljen poslovilni obred, pevcem Okteta bratov Pirnat za zapete
žalostinke ter g. Stopar Franciju za zaigrano Tišino. Vsakemu
posebej še enkrat iskrena hvala.

Žalujoci: žena Veronika, oče Jože, hčerki Joži in Erika z družinama
ter drugo sorodstvo

Cenjene stranke obveščam, da bom preselil sedež svoje odvetniške pisarne z Vira, Šaranovičeva 21 v Domžale, Ul. Matija Tomca 1 – v prvo nadstropje stolpnice nasproti VELE – za salonom pohištva. Z delom bom pričel 6. 3. 1995, po dosedanjem razporedu – tel. 061 714-818.

Emil Tomc
Odvetnik

SGP graditelj

KAMNIK, Maistrova ulica
61241 KAMNIK

RAZPISUJE za šolsko leto 1995/96

ŠTIPENDIJE ZA PRIDOBITEV POKLICA:

- TESAR – IV. stopnja strokovne izobrazbe
- ZIDAR – IV. stopnja strokovne izobrazbe

Kandidati naj vlogi za pridobitev štipendije (obr. 1.51) priložijo še naslednje listine:

- kopijo spričevala 8. razreda osnovne šole
- izjavo, da ne prejema druge kadrovske štipendije
- potrdilo o vpisu v šolo
- potrdilo o državljanstvu Republike Slovenije

Popolne vloge oddajte osebno v kadrovske službi podjetja SGP »GRADITELJ« KAMNIK, Maistrova 7, KAMNIK, do 15. 7. 1995. Dodatne informacije dobite na tel. 817-121.

Zaželjene so informativne predprijava, osebno ali pisno na naslov podjetja.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni najkasneje v mesecu septembru 1995.

RHODODENDRON CENTER, d.o.o.

Radomlje

vabi, da obiščete njihove prodajalne s pestro izbiro semen, domačih in uvoženih, škropiv za zgodnja spomladanska in zimska škropljenja, gnojil, predvsem pa imamo za vas na zalogi veliko sort krompirja, raznih zemeljskih substratov za setev in presajanje. Čaka vas tudi velik izbor sadik sadnega in okrasnega drevja. Sprejemamo naročila za ureditev vrtov in vas obveščamo, da v sodelovanju z Unichemom iz Ljubljane organiziramo zelena posvetovanja in predavanja.

NE ZAMUDITE PRILOŽNOSTI IN SE OGLASITE V

TRGOVINI JURČEK
Stranska 9, Domžale,
od 8. do 18. ure
tel. 723-021

TRGOVINI VRT
Ljubljanska c. 62,
od 8. do 18. ure
tel. 722-455

ZAHVALA

V petinosemdesetem letu starosti nas je za vedno zapustil dragi oče, ded, praded, brat in stric

Franc Ovsec, st.,
iz Domžal, Savska c. 7

Ob boleči izgubi našega očeta se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, sosedom iz Domžal in Gorjuše za izraze sožalja, podarjeno cvetje, sveče in darove za sv. maše ter spremstvo na zadnji poti. Posebna hvala podjetju Helios in Zvezi borcev Domžale ter g. Milanu Likarju za poslovilne besede. Hvala kaplanu g. Kvaterniku za lepo opravljen pogrebni obred, Oktetu bratov Pimat za občuteno petje in g. Lorbergerju za odigrano Tišino. Zahvaljujemo se tudi praporščakom in spremljevalcem pogrebne obreda. Še enkrat hvala vsem, ki ste bili v dneh slovesa od našega očeta z nami in ste ga spoštovali ter imeli radi.

Vsi njegovi!

ZAHVALA

24. januarja 1995 – na svoj 64. rojstni dan, nam je umrla naša mami, stara mama, sestra in teta

Nežka Ropič,
roj. Hribar, iz Preloga

Zahvaljujemo se vsem sosedom, znancem, prijateljem, sodelavcem Instituta za rehabilitacijo in Ilpso, tovarni Induplati, ki ste ji darovali veliko lepega cvetja, številne sveče ter nam izrekli pisna in ustna sožalja. Posebno se zahvaljujemo govorniku Andreju Zajcu za poslovilne besede, gospodu župniku za opravljen pogrebni obred, ihanskim pevcem za sočutno zapete žalostinke ter trobentaču za zaigrano Tišino. Zahvalo izrekamo Krajevni skupnosti Ihan in Joži Hribar ter vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti. Ohranimo jo v lepem spominu!

Vsi njeni

Pomladi vse se veseli, vsaka ptička žvrgoli, srce je moje žalostno, ker mora vzeti slovo.

ZAHVALA

V 95. letu starosti je za vedno ugasnilo srce in omahnile so pridne roke naše drage tete

Jožefe Poznič
Ropetove tete iz Krtine

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem za pomoč v njeni bolezni, za podarjeno cvetje, sveče in darove za svete maše. Zahvaljujemo se gospodu župniku Vlado Pečniku za lepo opravljen obred in pevcem iz Tosame za zapete žalostinke. Hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Vsi njeni

Hiša tiha je postala, ko si vzel od nas slovo, v srcu bolečina je ostala, ki prenehala ne bo.

V SPOMIN

Minilo je žalostno leto, odkar nas je mnogo prezgodaj zapustil naš dragi

Ladislav Grilj
z Vira

Boleč je spomin na ta dan, ko je kruta usoda tako iznenada prekinila tvojo življenjsko pot, mi pa smo ostali tako sami. Hvala vsem, ki ste ga spoštovali in obiskujete njegov grob.

Brigita, Sara in David

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi naše ljubljene

Brigitte Kerin
rojene Žibert

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena ustna in pisna sožalja, darovano cvetje, sveče, svete maše ter za tako številno spremstvo na njeni zadnji poti. Hvala g. kaplanu za lepo opravljen pogrebni obred, pevcem in g. Stoparju za zaigrano Tišino.

Hvala prav vsem, ki ste bili v najtežjih trenutkih z nami.

Žalujoci: mož Igor, mami, ati in sestra Nataša

ZAHVALA

Ob smrti našega dragega moža, očeta, starega očeta, brata, strica in tasta

Franca Pavliča
iz Domžal, Krakovska 23

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za podarjeno cvetje, sveče, izrečena sožalja ter spremstvo na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi g. kaplanu Kvaterniku, Godbi Domžale, Stobljanskemu oktetu, cerkvenim pevcem, podjetju LIP Radomlje, Oljarni Domžale, Bolnici dr. Petra Držaja in SSK SAM Ihan. Vsem iskrena hvala!

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše ljube

Melite Andolšek,
roj. Mihelčič iz Domžal,

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sodelavcem RTV Slovenija – Radio Slovenija, sošedom, posebno g. Roku Lapu, prijateljem in znancem za podarjeno cvetje, izrečena ustna in pisna sožalja. Hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni prerani zadnji poti. Hvala sodelavcem g. Pavlu Jakopiču in g. Antonu Jarcu za ganljive poslovilne besede, pevcem Kranjskega vokalnega kvinteta in g. Stoparju za odigrano Tišino. Hvala vsem, ki ste jo imeli radi in jo boste ohranili v lepem spominu.

Žalujoci: mož Lado, sin Primož, hči Katja z možem Tonetom in hčerko Tadejo, mama Franja, teta Vida in drugo sorodstvo

ZAHVALA

V petdesetem letu nas je po hudi bolezni mnogo prezgodaj zapustil naš dragi mož, oči, dedi, brat in stric

Janez Pirc, st.,
iz Radomelj

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za darovano cvetje, sveče, za izrečena ustna in pisna sožalja ter številno spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo dr. Lombarju in dr. Starbkovi ter patronažnima sestrama Marjeti in Sabini za njuno skrb in pomoč med njegovo boleznijo. Zahvaljujemo se g. župniku, gasilcem GD Radomlje za častno spremstvo in poslovilne besede, Lekovim pevcem za ganljivo petje, NK Radomlje ter g. Stoparju za zaigrano Tišino. Hvala tudi kolektivu LEK, Mercator, Eta, Galvanizaciji Martinjak, trgovini DIKA in g. Marinšku. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njegovi

Ko se nazaj ozremo, pozabiti ne smemo, na tiste lepe dni, ki z nami si jih preživel v Sloveniji.

Daleč od Stoba, daleč od Domžal, daleč od Slovenije je 5. januarja 1995 v Ameriki umrl v 84. letu starosti naš dragi svaki in stric

Žan Pavlin

Kot mlad fant je odšel v Ameriko in si tam ustvaril poklic in dom. Vendar nikoli ni pozabil domovine svojih staršev in bratov. Vedno se je rad vračal v Domžale in v ljubljeno Slovenijo. Sedaj je tvoja življenjska pot končana. Naj ti bo lahka zemlja! Počivaj v miru!

Domžale, v januarju 1995

Spominjajo se te nečaki in nečakinje in svakinji Dana in Krista Pavlin.

Domžale, v januarju 1995

Gašenje kontejnerja z odpadnim materialom pred zgradbo inšpekcijskih služb v Domžalah.

Poročilo Centra požarne varnosti Domžale za meseca december 1994 in januar 1995

2. december 1994 ob 12,25. uri so poklicni gasilci CPV Domžale prejeli obvestilo o dimniškem požaru v Petelinjku pri Blagovici.

3. december ob 20,04. uri so prejeli obvestilo, da gori predvolilna parola in smetnjak pri SPB v Domžalah.

15. december ob 16,30. so bili obveščeni, da gori v smetnjaku pred stanovanjsko zgradbo na Ljubljanski 36 v Domžalah.

21. december ob 10,25. uri so v CPV prejeli sporočilo, da gori gospodarsko poslopje v Vinjah št. 2 pri Moravčah. Gasilci so rešili pet glav goveje živine, dva prašiča in kmetijske stroje. Ogenj je uničil ostrešje, blizu 10.000 kg sena, slamoreznico in lesene stropce. Požar je nastal pri kovinskem dimniku, kjer so bile naložene butare. Gasili so gasilci CPV ter GD Moravče, Krašče, Vrhpolje – skupaj 50 gasilcev.

24. december ob 2,05. uri so pogasili ogenj na motorju osebnega avtomobila Citroen AX v Presejrah.

31. decembra ob 17,45. uri so prejeli klic na pomoč pri gašenju požara v stanovanju na Miklošičevi c. v Domžalah. Za-

gorela je trodelna garderobna omara.

V letu 1994 so gasilci Centra požarne varnosti Domžale intervenirali 87 krat. Sedem požarov je bilo v industrijskih obratih, deset na kmetijskih poslopih, pet v stanovanjih, kar 19-krat so gasili ogenj v naravi, to je na travnikih in v gozdovih, 13-krat pa motorna vozila. Druge intervencije so bile črpanje vode iz kleti in stanovanjskih prostorov ob poplavih, odpiranje vrat...

V mesecu januarju 1995 so imeli poklicni gasilci CPV Domžale trinajst intervencij, od tega devet požarov in štiri tehnične intervencije.

Petkrat je bilo potrebno gasiti goreče kontejnerje z odpadnim materialom, enkrat pa so morali pogasiti goreče smrekove odpadke v gozdu. Zaradi močnega vetra je bila nevarnost, da se ogenj razširi. Zato občanom priporočamo, da ne kurijo v naravi.

S strani tehničnega reševanja so bili štirje primeri: odpiranje stanovanjskih vrat, avtomobilskih vrat, posredovanje pri pro-

Gašenje požara v leseni drvarnici v Ihanu. Na srečo otroci, ki so požar zanetili, niso bili poškodovani.

metni nesreči in zapiranje glavnega vodovodnega ventila.

9. januarja 1995 ob 14,58. uri so poklicali iz Ihana in povedali, da gori drvarnica. Do požara je prišlo zaradi otroške igre z ognjem. Požar so pogasili gasilci iz CPV, nadaljnjo gasilsko stražo pa so prevzeli ihanski gasilci.

S. V.

Barve časa

Mehko zelene trave se vdirajo tvojim stopinjam, veter brezovim listom igrivo kuštra svetlozelene kodre. Najin bežen dotik zaliva komaj porojeno zel lju-bezni.

Kot zrelo klasje zlatorumeno zoriva skupaj. Rdeč mak utrgaš smehljaje. Med poljskim cvetjem objemam tvoja zardela lica, med tvojega telesa.

Rjavo listje odletava z vej, jablana s ponosom nosi zrelo sadje.

Drži močno se najinih dlani dvoje drobnih, krhkih rokic.

Z belino v laseh pomirjena. stopava po belih poteh pod golimi kostanji.

LEVSTEK ZLATKA

Epigrama

Zakon o kajenju pa spi »spanje pravičnega«

Kjer olika v naši javnosti je čisto »hin«, gospoduje (posiljuje) cigaretni dim.

Slovenci in naš parlament

Da še ta dom ne bi bil slika le berača, bogata naj bo vsaj poslanska plača?!

France Cerar

PIZZA EKSPRES

VRTNA
EKSPRES
KMEČKA
PIKANTNA
MORSKA
VEGETARIJANSKA
OCVRTI SIR, KALAMARI, ZREZKI, SOLATE

delovni čas:
vsak dan
od 8.30 do 22.00
nedelja in prazniki
od 11.00 do 22.00

DOSTAVA
NA DOM

☎ 061/ 714-888

NAPREDEK

DOMŽALE

PUST PUST PUST PUST PUST PUST

V soboto dne 25. februarja pred blagovnico Vele v Domžalah ob 10. uri KURENTI Z DRAVSKEGA POLJA 10,30 ure dalje IZBOR 3 NAJLEPŠIH OTROŠKIH MASK 3 NAGRADE

V Vele, mini blagovnici Zarja v Mengšu in v živilskih trgovinah bogat izbor pustnih mask in vse za pusta

V vseh živilskih trgovinah in v Vele SVEŽI NAPREDKOVI KROFI

GOSPODINJSKI TEDEN V VELE

od 6. do 11. marca v Vele na oddelkih metraža, gospodinske potrebščine, elektro in talne obloge
RAZNI POPUSTI IN UGODNOSTI

AKCIJA VSE ZA VRT

semena, gnojila, orodja

Kje: blagovnica Vele, živilske trgovine, Kovinar ...

PRIHAJA POMLAD – TUDI V NAŠE TRGOVINE

Pomladna konfekcija, obutev, novi modeli, zanimive kreacije

Kje: blagovnica Vele, Češminka – predvsem uvoz iz Italije, Zarja Mengeš

NAPREDKOVA MODNA REVIIJA

31. 3. 1995 OB 20. URI V DVORANI KOMUNALNEGA CENTRA

Modni program bo s svojim nastopom popestrila Helena Blagne

V Napredku vedno nekaj novega.

Pridite in prepričajte se!

Slamnik je glasilo občin Domžale, Lukovica in Moravče in je nadaljevalec tradicij časopisa Domžalec, ki je izhajal v letih 1925 (5 števil), 1929 (2 številki), 1934 (1 številka), 1935 (1 številka). Domžalec je izšel še v letu 1958 (1 številka), nato pa je 5. 11. 1962 pričel izhajati Občinski poročevalec in je redno izhajal vse do 21. marca 1991, ko se je preimenoval v Slamnik.

GLASILO UREJA UREDNIŠKI ODBOR V SESTAVI:

Stane STRAŽAR, glavni in odgovorni urednik ● Jurij BERLOT, Slovenska ljudska stranka ● Franc CERAR, neodvisni ● Martin GROŠELJ, Liberalno demokratska stranka ● Janez HRIBAR, Slovenska ljudska stranka ● Igor LIPOVŠEK, Združena lista socialdemokratov ● Ada LOVŠE, Socialistična stranka ● Cveta ORAŽEM-ZALOKAR, Združena lista socialdemokratov ● Bogdan OSOLIN, Slovenski krščanski demokrati ● Milan PIRMAN, Liberalno demokratska stranka ● Janez STIBRIČ, Narodna demokratska stranka ● Matjaž VOVK, Narodna demokratska stranka ● Bernarda MAL, občina Moravče ● Marjan ŠTRUKELJ, občina Lukovica

Uredništvo glasila SLAMNIK je na Ljubljanski cesti 62, Domžale ● Glavni in odgovorni urednik Stane STRAŽAR, tel. 711-832 ● Uredništvo Marija GUTNIK, tel. 721-022 ● Tehnični urednik Janez DEMŠAR. Glasilo izhaja v nakladi 16.000 izvodov in ga tiska Tiskarna Ljudske pravice Ljubljana. Rokopise (osmrtnice, zahvale, oglase, razpise in objave) oddajte v uredništvo glasila, Ljubljanska c. 69. Rokopisov in fotografij uredništvo ne vrača. Glasilo je na podlagi sklepa Izvršnega sveta Republike Slovenije oproščeno plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.